

**STATUT ROM
MAHKAMAH JENYAHANTARABANGSA**

Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu

STATUT ROM MAHKAMAH JENYAH ANTARABANGSA

MUKADIMAH

Negara-Negara Ahli bagi Statut ini,

Menyedari bahawa manusia disatukan oleh ikatan yang sama, budaya mereka dibentuk daripada warisan yang dikongsi bersama, dan berasa bimbang mozek rapuh ini boleh hancur pada bila-bila masa,

Mengambil peduli bahawa selama abad ini, jutaan kanak-kanak, wanita dan lelaki telah menjadi mangsa kekejaman tanpa belas kasihan yang menyentap hati nurani umat manusia,

Mengakui bahawa jenayah besar itu mengancam keamanan, keselamatan dan kesejahteraan dunia,

Menegaskan bahawa jenayah berat yang menjadi perhatian masyarakat antarabangsa secara keseluruhan tidak boleh dibiarkan terlepas daripada hukuman dan bahawa pendakwaan yang berkesan ke atas mereka mesti dilaksanakan, dengan mengambil pelbagai langkah pada peringkat negara dan meningkatkan kerjasama antarabangsa,

Membulatkan tekad untuk memastikan supaya tiada lagi kekebalan bagi pelaku jenayah ini, lalu menjadi faktor kepada pencegahan jenayah tersebut,

Mengingat kembali bahawa menjadi kewajipan setiap Negara untuk melaksanakan bidang kuasa jenayahnya terhadap mereka yang melakukan jenayah antarabangsa,

Menegaskan semula Tujuan dan Prinsip Piagam Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, dan khususnya prinsip bahawa semua Negara hendaklah mengekang ancaman atau penggunaan kekerasan terhadap integriti wilayah atau kebebasan politik mana-mana Negara, atau dengan apa-apa cara lain yang tidak selaras dengan Tujuan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu,

Menekankan bahawa dalam hubungan ini bahawa tidak ada apa-apa dalam Statut ini yang boleh dianggap sebagai memberi kuasa kepada mana-mana Negara Ahli untuk campur tangan dalam konflik bersenjata atau dalam urusan dalaman mana-mana Negara,

Membulatkan tekad, untuk tujuan ini dan demi generasi masa kini dan masa depan, untuk menubuhkan Mahkamah Jenayah Antarabangsa yang bebas dan kekal berhubung dengan sistem Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, dengan bidang kuasa terhadap jenayah paling berat yang membimbangkan masyarakat antarabangsa secara keseluruhan,

Menekankan bahawa Mahkamah Jenayah Antarabangsa yang ditubuhkan di bawah Statut ini merupakan pelengkap kepada bidang kuasa jenayah negara,

Memutuskan untuk memastikan wujudnya rasa hormat yang berkekalan dan penguatkuasaan keadilan antarabangsa,

Telah bersetuju seperti yang berikut:

BAHAGIAN 1. PENUBUHAN MAHKAMAH

Perkara 1

Mahkamah

Mahkamah Jenayah Antarabangsa ("Mahkamah") dengan ini ditubuhkan. Mahkamah ini akan menjadi institusi tetap dan akan mempunyai kuasa untuk melaksanakan bidang kuasanya (kehakiman) ke atas sesiapa yang melakukan jenayah paling berat yang menjadi perhatian antarabangsa, sebagaimana yang dimaksudkan dalam Statut ini, dan akan menjadi pelengkap kepada bidang kuasa jenayah negara. Bidang kuasa dan fungsi Mahkamah akan ditentukan oleh peruntukan Statut ini.

Perkara 2

Hubungan Mahkamah dengan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu

Mahkamah hendaklah dihubungkan dengan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu melalui perjanjian yang akan diluluskan oleh Majlis Negara-Negara Ahli bagi Statut ini dan kemudian daripada itu disempurnakan oleh Presiden Mahkamah bagi pihaknya.

Perkara 3

Pusat Mahkamah

1. Pusat Mahkamah akan ditubuhkan di The Hague, Belanda ("Negara tuan rumah").
2. Mahkamah hendaklah membuat perjanjian ibu pejabat dengan Negara tuan rumah, untuk diluluskan oleh Majlis Negara-Negara Ahli dan kemudian daripada itu disempurnakan oleh Presiden Mahkamah bagi pihaknya.
3. Mahkamah boleh bersidang di tempat lain, pada bila-bila masa yang dianggapnya wajar, seperti yang diperuntukkan dalam Statut ini.

Perkara 4

Status undang-undang dan kuasa Mahkamah

1. Mahkamah hendaklah mempunyai keperibadian undang-undang antarabangsa. Institusi ini juga hendaklah mempunyai keupayaan undang-undang yang diperlukan untuk melaksanakan fungsinya dan memenuhi tujuannya.
2. Mahkamah boleh melaksanakan fungsi dan kuasanya, seperti yang diperuntukkan dalam Statut ini, di wilayah mana-mana Negara Ahli dan, dengan persetujuan khusus, di wilayah mana-mana Negara lain.

BAHAGIAN 2. BIDANG KUASA, KEBOLEHTERIMAAN DAN UNDANG-UNDANG YANG TERPAKAI

Perkara 5

Jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah

1. Bidang kuasa Mahkamah adalah terhad kepada jenayah berat yang menjadi kebimbangan masyarakat antarabangsa secara keseluruhannya. Mahkamah mempunyai bidang kuasa menurut Statut ini berhubung dengan jenayah berikut:

- (a) Jenayah genosid;
- (b) Jenayah terhadap kemanusiaan;
- (c) Jenayah perang;
- (d) Jenayah pencerobohan.

2. Mahkamah hendaklah menjalankan bidang kuasa ke atas jenayah pencerobohan apabila suatu peruntukan diterima pakai selaras dengan perkara 121 dan 123 yang mentakrifkan jenayah dan menetapkan syarat-syarat yang menurutnya Mahkamah hendaklah menjalankan bidang kuasa berhubung dengan jenayah ini. Peruntukan sedemikian hendaklah selaras dengan peruntukan Piagam Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu yang berkaitan.

Perkara 6

Genosid

Bagi maksud Statut ini, "genosid" ertinya mana-mana tindakan berikut yang dilakukan dengan niat untuk memusnahkan, secara keseluruhan atau sebahagian, sebuah negara, kumpulan etnik, kaum atau agama, seperti:

- (a) Membunuh ahli kelompok tersebut;
- (b) Menyebabkan kecederaan tubuh atau mental yang serius kepada anggota kelompok tersebut;
- (c) Sengaja menyebabkan keadaan hidup kelompok yang dikira boleh membawa kepada kemusnahan fizikalnya secara keseluruhan atau sebahagian;
- (d) Mengenakan langkah-langkah yang bertujuan untuk mencegah kelahiran dalam kelompok;
- (e) Memindahkan anak-anak kelompok secara paksa ke kelompok lain.

Perkara 7

Jenayah terhadap kemanusiaan

1. Bagi maksud Statut ini, "jenayah terhadap kemanusiaan" ertinya mana-mana tindakan berikut apabila dilakukan sebagai sebahagian daripada serangan meluas atau sistematik yang ditujukan terhadap mana-mana penduduk awam, dengan pengetahuan mengenai serangan tersebut:

- (a) Pembunuhan;
- (b) Penghapusan;
- (c) Perhambaan;
- (d) Pengusiran atau pemindahan penduduk secara paksa;
- (e) Pemenjaraan atau perampasan kebebasan fizikal yang teruk yang melanggar peraturan asas undang-undang antarabangsa;
- (f) Penyeksaan;
- (g) Rogol, perhambaan seks, pelacuran paksa, kehamilan paksa, pemandulan secara paksa, atau apa-apa bentuk keganasan seksual lain yang serupa;
- (h) Penganiayaan terhadap kumpulan atau kelompok yang boleh dikenal pasti atas dasar politik, bangsa, negara, etnik, budaya, agama, jantina seperti yang ditakrifkan dalam perenggan 3, atau sebab-sebab lain yang diakui secara universal sebagai tidak diizinkan di bawah undang-undang antarabangsa, berkaitan dengan mana-mana tindakan yang disebut dalam perenggan ini atau apa-apa jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah;
- (i) Penghilangan orang secara paksa;
- (j) Jenayah aparteid;
- (k) Perbuatan tidak berperikemanusiaan lain dengan ciri-ciri yang dengan sengaja menyebabkan penderitaan teruk, atau kecederaan serius pada badan atau kesihatan mental atau fizikal.

2. Bagi maksud perenggan 1:

- (a) "Serangan yang ditujukan terhadap mana-mana penduduk awam" ertinya suatu perlakuan yang melibatkan beberapa perbuatan melakukan tindakan yang disebut dalam perenggan 1 terhadap mana-mana penduduk awam, selaras dengan atau lanjutan kepada dasar sesebuah Negara atau organisasi untuk melakukan serangan tersebut;
- (b) "Penghapusan" merangkumi tindakan mengakibatkan secara sengaja penderitaan hidup, antara lainnya menghalang daripada mendapat makanan dan ubat-ubatan, yang diperhitungkan boleh menyebabkan kemusnahan sebahagian penduduk;

(c) "Perhambaan" ertinya pelaksanaan mana-mana atau semua kuasa yang dikaitkan dengan hak pemilikan terhadap seseorang dan merangkumi pelaksanaan kuasa tersebut semasa pemerdagangan orang, khususnya wanita dan kanak-kanak;

(d) "Pengusiran atau pemindahan penduduk secara paksa" ertinya pemindahan paksa orang-orang yang berkenaan secara pengusiran atau tindakan paksaan yang lain dari kawasan tempat mereka berada secara sah, tanpa alasan yang dibenarkan di bawah undang-undang antarabangsa;

(e) "Penyiksaan" ertinya tindakan sengaja yang menyebabkan kesakitan atau penderitaan yang teruk, sama ada fizikal atau mental, ke atas seseorang yang berada dalam tahanan atau di bawah kawalan yang tertuduh; kecuali penyiksaan tidak boleh termasuk kesakitan atau penderitaan yang hanya timbul daripada, wujud dalam atau bersifat kebetulan dengan, sekatan yang sah;

(f) "Kehamilan paksa" ertinya pengurangan haram wanita yang secara paksa menyebabkannya hamil, dengan tujuan untuk mempengaruhi komposisi etnik mana-mana populasi atau melakukan pelanggaran berat undang-undang antarabangsa yang lain. Takrif ini sama sekali tidak boleh ditafsirkan sebagai mempengaruhi undang-undang negara, yang berkaitan dengan kehamilan;

(g) "Penganiayaan" ertinya penafian hak asasi yang disengajakan dan teruk yang bertentangan dengan undang-undang antarabangsa dengan alasan identiti kumpulan atau kolektiviti;

(h) "Jenayah apartheid" ertinya tindakan tidak berperikemanusiaan seseorang yang serupa dengan yang disebut dalam perenggan 1, dilakukan dalam konteks rejim penindasan dan penguasaan sistematik yang diinstitusikan oleh satu kelompok bangsa ke atas satu kelompok bangsa atau kelompok-kelompok bangsa lain dengan tujuan mengekalkan rejim itu;

(i) "Penghilangan orang secara paksa" ertinya penangkapan, penahanan atau penculikan orang oleh, atau dengan izin, sokongan atau persetujuan daripada sesebuah Negara atau organisasi politik, diikuti dengan penolakan untuk mengakui perampasan hak kebebasan atau pemberian maklumat mengenai nasib atau keberadaan orang-orang tersebut, dengan tujuan untuk menjauhkan mereka daripada perlindungan undang-undang untuk jangka masa yang lama.

3. Bagi maksud Statut ini, difahami bahawa istilah "jantina" merujuk dua jantina, iaitu lelaki dan perempuan, dalam konteks masyarakat. Istilah "jantina" tidak menunjukkan apa-apa makna yang berbeza daripada yang di atas.

Perkara 8

Jenayah perang

1. Mahkamah hendaklah mempunyai bidang kuasa dalam hal jenayah perang, terutama ketika dilakukan sebagai bahagian daripada rancangan atau dasar atau sebagai bahagian daripada perbuatan melakukan jenayah sedemikian secara besar-besaran.

2. Bagi maksud Statut ini, "jenayah perang" ertinya:

(a) Pelanggaran serius Konvensyen Geneva 12 Ogos 1949, iaitu, mana-mana tindakan berikut terhadap orang atau harta benda yang dilindungi di bawah peruntukan Konvensyen Geneva yang berkaitan:

- (i) pembunuhan dengan sengaja;
- (ii) Penyeksaan atau perlakuan tidak berperikemanusiaan, termasuk eksperimen biologi;
- (iii) Sengaja menyebabkan penderitaan teruk, atau kecederaan serius pada badan atau kesihatan;
- (iv) Pemusnahan dan perampasan harta benda yang meluas, tidak diwajibkan oleh keperluan ketenteraan dan dilakukan secara tidak sah dan dengan ganas;
- (v) Memaksa tawanan perang atau orang lain yang dilindungi untuk berkhidmat dalam angkatan bersenjata Kuasa musuh;
- (vi) Dengan sengaja menafikan hak perbicaraan yang adil dan tetap kepada tawanan perang atau orang lain yang dilindungi;
- (vii) Penghantaran pulang atau pemindahan atau pengurangan yang tidak sah;
- (viii) Menahan sebagai tebusan.

(b) Pelanggaran serius undang-undang dan adat istiadat lain yang terpakai dalam konflik bersenjata antarabangsa, dalam kerangka undang-undang antarabangsa yang ditetapkan, iaitu, salah satu tindakan berikut:

- (i) Mengarahkan serangan dengan sengaja terhadap penduduk awam atau terhadap orang awam yang tidak terlibat secara langsung dalam permusuhan;
- (ii) Mengarahkan serangan dengan sengaja terhadap objek awam, iaitu objek yang bukan menjadi objektif ketenteraan;
- (iii) Mengarahkan serangan dengan sengaja terhadap personel, pangkalan, bahan, unit atau kenderaan yang terlibat dalam misi kemanusiaan atau misi pengaman selaras dengan Piagam Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, selagi mereka berhak mendapat perlindungan yang diberikan kepada orang awam atau objek awam di bawah undang-undang antarabangsa mengenai konflik bersenjata;
- (iv) Melancarkan serangan dengan sengaja dan mengetahui bahawa serangan tersebut akan menyebabkan kehilangan nyawa atau kecederaan kepada orang awam atau kerosakan pada benda awam atau kerosakan yang meluas, jangka panjang dan teruk terhadap persekitaran semula jadi yang

jelas akan berlebih-lebihan berkaitan dengan jangkaan akan keuntungan ketenteraan keseluruhan yang konkrit dan langsung;

- (v) Menyerang atau mengebom, dengan cara apa pun, bandar, kampung, tempat tinggal atau bangunan yang tidak dapat dipertahankan dan yang bukan menjadi objektif ketenteraan;
- (vi) Membunuh atau mencederakan seorang pejuang yang, setelah meletakkan senjatanya atau tidak memiliki cara pertahanan lagi, telah menyerah diri pada budi bicara;
- (vii) Menggunakan bendera gencatan senjata, bendera atau lambang tentera dan pakaian seragam musuh atau Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu secara tidak betul, serta lambang khas Konvensyen Geneva, yang mengakibatkan kematian atau kecederaan diri yang serius;
- (viii) Pemindahan, secara langsung atau tidak langsung, oleh Kuasa Menduduki akan bahagian penduduk awamnya sendiri ke wilayah yang didudukinya, atau pengusiran atau pemindahan seluruh atau sebahagian daripada penduduk wilayah yang diduduki di dalam atau di luar wilayah ini;
- (ix) Mengarahkan serangan dengan sengaja terhadap bangunan yang dikhaskan untuk tujuan keagamaan, pendidikan, seni, sains atau kebajikan, monumen bersejarah, hospital dan tempat pengumpulan orang sakit dan yang cedera, dengan syarat serangan itu bukan menjadi objektif ketenteraan;
- (x) Menyebabkan pencacatan fizikal atau apa jua jenis perubatan atau uji kaji saintifik ke atas orang yang dikuasai oleh pihak yang menentang, yang tidak diwajibkan oleh rawatan perubatan, pergigian atau hospital kepada orang yang berkenaan dan tidak dilakukan demi kepentingannya, dan yang menyebabkan kematian atau membahayakan kesihatan orang atau orang-orang tersebut secara serius;
- (xi) Membunuh atau mencederakan individu khianat daripada bangsa atau tentera musuh;
- (xii) Menyatakan bahawa semua yang menyerah diri atau ditawan akan dibunuh;
- (xiii) Memusnahkan atau merampas harta benda musuh kecuali kemusnahan atau perampasan tersebut sangat dikehendaki oleh keperluan perang;
- (xiv) Mengisytiharkan penghapusan, penggantungan atau ketakbolehterimaan di mahkamah undang-undang mengenai hak dan tindakan warganegara pihak musuh;
- (xv) Memaksa warga negara pihak musuh untuk mengambil bahagian dalam operasi perang yang ditujukan terhadap negara mereka sendiri, walaupun

mereka berada dalam perkhidmatan pertempuran sebelum bermulanya perang;

- (xvi) Menyerang bandar atau tempat, walaupun sebagai membalas serangan;
- (xvii) Menggunakan racun atau senjata beracun;
- (xviii) Menggunakan gas pelepas, beracun atau lain-lain, dan semua cecair, bahan atau alat yang serupa;
- (xix) Menggunakan peluru yang mengembang atau meratakan dengan mudah di dalam tubuh manusia, seperti peluru dengan kelongsong keras yang tidak sepenuhnya menutupi teras atau dicucuk dengan torehan;
- (xx) Menggunakan senjata, projektil dan bahan serta kaedah peperangan yang boleh menyebabkan kecederaan berlebihan atau penderitaan yang tidak perlu atau yang secara semula jadi bersifat tidak membeza dalam pelanggaran undang-undang antarabangsa tentang konflik bersenjata, dengan syarat senjata, projektil dan bahan dan kaedah perang yang tertakluk kepada larangan komprehensif dan termasuk dalam lampiran kepada Statut ini, dengan pindaan menurut peruntukan yang relevan yang dinyatakan dalam perkara 121 dan 123;
- (xxi) Melakukan keberangan keterlaluan ke atas maruah diri, khususnya perlakuan yang memalukan dan merendahkan martabat;
- (xxii) Melakukan pemerkosaan, perhambaan seksual, pelacuran paksa, kehamilan paksa, sebagaimana ditakrifkan dalam perkara 7, perenggan 2 (f), pensterilan paksa, atau bentuk kekerasan seksual lainnya yang juga merupakan pelanggaran berat Konvensi Geneva;
- (xxiii) Menggunakan kehadiran orang awam atau orang lain yang dilindungi untuk menjadikan tempat, kawasan atau kekuatan tentera tertentu kebal daripada operasi ketenteraan;
- (xxiv) Dengan sengaja mengarahkan serangan terhadap bangunan, bahan, unit perubatan dan pengangkutan, dan personel yang menggunakan lambang khas Konvensyen Geneva sesuai dengan undang-undang antarabangsa;
- (xxv) Dengan sengaja menggunakan kebuluran orang awam sebagai kaedah perang dengan merampas daripada mereka benda-benda yang sangat diperlukan untuk kelangsungan hidup, termasuk dengan sengaja menghalangi bekalan bantuan seperti yang diperuntukkan di bawah Konvensyen Geneva;
- (xxvi) Melibatkan secara paksa atau menyenaraikan anak-anak di bawah umur lima belas tahun ke dalam angkatan bersenjata negara atau menggunakannya untuk pelibatan aktif dalam permusuhan.

(c) Dalam hal konflik bersenjata bukan bersifat antarabangsa, pelanggaran serius terhadap perkara 3 yang terdapat dalam Konvensyen Geneva keempat bertarikh 12 Ogos 1949, iaitu, salah satu tindakan berikut yang dilakukan terhadap orang yang tidak mengambil bahagian dalam permusuhan, termasuk anggota angkatan bersenjata yang telah meletakkan senjata mereka dan mereka yang tidak dapat bertugas disebabkan penyakit, kecederaan, penahanan atau apa-apa sebab lain:

- (i) Keganasan terhadap nyawa dan orang, khususnya pelbagai jenis pembunuhan, pemusnahan, perlakuan kejam dan penyeksaan;
- (ii) Melakukan perbuatan kejam ke atas maruah diri, khususnya perlakuan yang memalukan dan merendahkan martabat;
- (iii) Menawan tebusan;
- (iv) Hukuman yang dijatuhkan dan pelaksanaan hukuman tanpa penghakiman sebelumnya diumumkan oleh mahkamah yang dibentuk secara tetap, yang memberikan semua jaminan kehakiman yang pada umumnya diakui sangat diperlukan.

(d) Perenggan 2 (c) terpakai untuk konflik bersenjata yang bukan bersifat antarabangsa dan dengan demikian tidak terpakai untuk situasi gangguan dan ketegangan dalaman, seperti rusuhan, tindakan kekerasan terpencil dan tersebar secara sporadik atau tindakan lain yang serupa.

(e) Pelanggaran serius lain akan undang-undang dan adat resam yang terpakai dalam konflik bersenjata yang bukan bersifat antarabangsa, dalam kerangka undang-undang antarabangsa yang ditetapkan, iaitu, salah satu tindakan berikut:

- (i) Mengarahkan serangan dengan sengaja terhadap penduduk awam atau terhadap orang awam yang tidak terlibat secara langsung dalam permusuhan;
- (ii) Dengan sengaja mengarahkan serangan terhadap bangunan, bahan, unit perubatan dan pengangkutan, dan personel yang menggunakan lambang khas Konvensyen Geneva sesuai dengan undang-undang antarabangsa;
- (iii) Mengarahkan serangan dengan sengaja terhadap personel, pangkalan, bahan, unit atau kenderaan yang terlibat dalam misi kemanusiaan atau misi pengaman selaras dengan Piagam Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, selagi mereka berhak mendapat perlindungan yang diberikan kepada orang awam atau objek awam di bawah undang-undang antarabangsa mengenai konflik bersenjata;
- (iv) Mengarahkan serangan dengan sengaja terhadap bangunan yang dikhususkan untuk tujuan keagamaan, pendidikan, seni, sains atau kebajikan, monumen bersejarah, hospital dan tempat pengumpulan orang sakit dan yang cedera, dengan syarat serangan itu bukan menjadi objektif ketenteraan;
- (v) Menyerang bandar atau tempat, walaupun sebagai membalas serangan;

- (vi) Melakukan pemerkosaan, perhambaan seksual, pelacuran paksa, kehamilan paksa, sebagaimana ditakrifkan dalam perkara 7, perenggan 2 (f), pensterilan paksa, dan bentuk kekerasan seksual lainnya yang juga merupakan pelanggaran serius terhadap pasal 3 yang umum terjadi pada empat Konvensyen Geneva;
- (vii) Melibatkan atau menyenaraikan kanak-kanak di bawah umur lima belas tahun ke dalam angkatan atau kumpulan bersenjata atau menggunakannya untuk pelibatan aktif dalam permusuhan;
- (viii) Memerintahkan pemindahan penduduk awam dengan alasan yang berkaitan dengan konflik, melainkan jika keselamatan orang awam yang terlibat atau alasan ketenteraan yang penting amat menuntut perkara ini;
- (ix) Membunuh atau mencederakan musuh tempur secara khianat;
- (x) Menyatakan bahawa semua yang menyerah diri atau ditawan akan dibunuh;
- (xi) Meletakkan orang-orang yang dikuasai pihak lain dalam konflik untuk dilakukan kerosakan tubuh fizikal atau eksperimen perubatan atau saintifik dalam bentuk apa pun yang tidak diwajibkan oleh rawatan perubatan, pergigian atau hospital bagi orang yang berkenaan dan tidak dilakukan atas kepentingannya, dan yang menyebabkan kematian atau membahayakan kesihatan orang atau orang-orang tersebut secara serius;
- (xii) Memusnahkan atau merampas harta benda musuh kecuali kehancuran atau penyitaan tersebut dituntut oleh keperluan konflik;

(f) Perenggan 2 (e) terpakai untuk konflik bersenjata yang bukan bersifat antarabangsa dan dengan itu tidak terpakai untuk situasi gangguan dan ketegangan dalaman, seperti rusuhan, tindakan kekerasan yang terasing dan sporadik atau tindakan lain yang serupa. Ia terpakai untuk konflik bersenjata yang berlaku di wilayah sebuah Negara apabila terdapat konflik bersenjata yang berlarutan antara pihak berkuasa kerajaan dengan kumpulan bersenjata yang teratur atau antara kumpulan tersebut.

3. Tidak ada dalam perenggan 2 (c) dan (e) akan mempengaruhi tanggungjawab Pemerintah untuk menjaga atau menetapkan kembali hukum dan ketertiban di Negara atau untuk mempertahankan kesatuan dan integriti wilayah Negara, dengan segala cara yang sah.

Perkara 9

Elemen Jenayah

1. Elemen Jenayah akan membantu Mahkamah dalam pentafsiran dan penerapan perkara 6, 7 dan 8 yang akan diterima pakai oleh majoriti dua pertiga anggota Majlis Negara-Negara Ahli..
2. Pindaan terhadap Elemen Jenayah boleh dicadangkan oleh:

- (a) Mana-mana Negara Ahli;
- (b) Para hakim yang bertindak dengan majoriti mutlak;
- (c) Pendakwa.

Pindaan tersebut akan diterima oleh majoriti dua pertiga daripada anggota Majlis Negara-Negara Ahli.

3. Elemen Jenayah dan pindaannya hendaklah selaras dengan Statut ini.

Perkara 10

Tiada apa-apa dalam Bahagian ini yang akan ditafsirkan sebagai mengehendkan atau dengan cara apa pun, menjejaskan peraturan undang-undang antarabangsa yang sedia ada atau sedang dikembangkan untuk maksud selain Statut ini.

Perkara 11

Bidang kuasa *ratione temporis*

1. Mahkamah hanya mempunyai bidang kuasa berkenaan dengan jenayah yang dilakukan setelah Statut ini mula berkuat kuasa.
2. Jika sesebuah Negara menjadi Ahli bagi Statut ini setelah ia mula berkuat kuasa, Mahkamah boleh menjalankan bidang kuasanya hanya berkenaan dengan jenayah yang dilakukan setelah Statut ini mula berkuat kuasa untuk Negara tersebut, melainkan jika Negara tersebut telah membuat perisytiharan di bawah perkara 12, perenggan 3.

Perkara 12

Prasyarat untuk menjalankan bidang kuasa

1. Negara yang menjadi Ahli dalam Statut ini dengan demikian menerima bidang kuasa Mahkamah sehubungan dengan jenayah yang disebut dalam perkara 5.
2. Dalam hal perkara 13, perenggan (a) atau (c), Mahkamah boleh menjalankan bidang kuasanya jika satu atau lebih daripada Negara-Negara berikut adalah pihak bagi Statut ini atau telah menerima bidang kuasa Mahkamah selaras dengan perenggan 3:
 - (a) Negara yang di wilayahnya berlaku perlakuan itu atau, jika jenayah itu dilakukan di atas kapal atau pesawat udara, maka menjadi bidang kuasa Negara pendaftaran kapal atau pesawat itu;
 - (b) Negeri di mana orang yang dituduh melakukan jenayah itu adalah warganegaranya.

3. Jika penerimaan sesebuah Negara yang bukan Ahli bagi Statut ini diperlukan di bawah perenggan 2, Negara tersebut boleh, dengan pernyataan yang diajukan kepada Pendaftar, menerima pelaksanaan bidang kuasa oleh Mahkamah sehubungan dengan jenayah yang berkaitan. Negara yang menerima hendaklah bekerjasama dengan Mahkamah tanpa penundaan atau pengecualian menurut Bahagian 9.

Perkara 13

Melaksanakan bidang kuasa

Mahkamah boleh melaksanakan bidang kuasanya sehubungan dengan jenayah yang disebut dalam perkara 5 selaras dengan peruntukan Statut ini jika:

(a) Suatu situasi di mana satu atau lebih daripada jenayah tersebut yang nampaknya telah dilakukan dirujuk kepada Pendakwa oleh Negara Ahli menurut perkara 14;

(b) Suatu keadaan di mana satu atau lebih jenayah tersebut yang telah dilakukan dirujuk kepada Pendakwa oleh Majlis Keselamatan yang bertindak di bawah Bab VII Piagam Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu; atau

(c) Pendakwa telah memulakan penyiasatan sehubungan dengan jenayah tersebut menurut perkara 15.

Perkara 14

Rujukan situasi oleh Negara Ahli

1. Negara Ahli boleh merujuk Pendakwa sebagai suatu situasi apabila satu atau lebih jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah nampaknya telah dilakukan yang meminta Pendakwa untuk menyiasat situasi tersebut dengan tujuan menentukan sama ada satu atau lebih orang tertentu akan didakwa dengan perlakuan jenayah tersebut.

2. Seboleh-bolehnya, rujukan hendaklah menentukan keadaan yang relevan dan disertakan dengan dokumentasi sokongan yang tersedia untuk Negara yang merujuk keadaan tersebut.

Perkara 15

Pendakwa

1. Pendakwa boleh memulakan penyiasatan secara *proprio motu* berdasarkan maklumat mengenai jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah.

2. Pendakwa hendaklah menganalisis keseriusan maklumat yang diterima. Bagi tujuan ini, dia boleh meminta maklumat tambahan daripada Negara-Negara, institusi Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, organisasi antara kerajaan atau bukan kerajaan, atau sumber lain yang boleh dipercayai yang difikirkannya sesuai, dan boleh mendapat testimoni bertulis atau lisan di pusat Mahkamah.

3. Jika Pendakwa memutuskan bahawa ada dasar yang munasabah untuk melanjutkan penyiasatan, dia hendaklah menyerahkan kepada Kamar Pra-Perbicaraan permintaan untuk pengesahan penyiasatan, bersama dengan semua bahan sokongan yang dikumpulkan. Mangsa boleh mengemukakan ke Kamar Pra-Perbicaraan, selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan.
4. Jika Kamar Pra-Perbicaraan, setelah memeriksa permintaan dan bahan sokongan, menganggap bahawa ada dasar yang masuk akal untuk melanjutkan penyiasatan, dan kes tersebut nampaknya berada dalam bidang kuasa Mahkamah, pihaknya akan mengizinkan permulaan penyiasatan, tanpa menjejaskan peruntukan berikutnya oleh Mahkamah berkenaan dengan bidang kuasa dan penerimaan sesuatu kes.
5. Penolakan Kamar Pra-Perbicaraan untuk membenarkan siasatan tidak akan menghalang penyampaian permintaan berikutnya oleh Pendakwa berdasarkan fakta atau keterangan baharu mengenai situasi yang sama.
6. Jika, setelah pemeriksaan awal yang disebut dalam perenggan 1 dan 2, Pendakwa menyimpulkan bahawa maklumat yang diberikan bukan dasar yang wajar untuk penyiasatan, dia hendaklah memberitahu mereka yang memberikan maklumat tersebut. Ini tidak akan menghalang Pendakwa untuk mempertimbangkan maklumat lebih lanjut yang disampaikan kepadanya mengenai keadaan yang sama berdasarkan fakta atau keterangan baharu.

Perkara 16

Penangguhan siasatan atau pendakwaan

Tidak ada penyiasatan atau pendakwaan yang boleh dimulakan atau dilanjutkan di bawah Statut ini untuk jangka waktu 12 bulan setelah Majlis Keselamatan, dalam ketetapan yang diterima pakai di bawah Bab VII Piagam Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, telah meminta Pengadilan untuk itu; permintaan itu boleh diperbaharui oleh Majlis dengan syarat yang sama.

Perkara 17

Isu kebolehterimaan

1. Mengambil kira perenggan 10 Pembukaan dan perkara 1, Mahkamah akan menentukan bahawa suatu kes itu tidak boleh diterima jika:
 - (a) Kes itu sedang disiasat atau didakwa oleh Negara yang memiliki bidang kuasa ke atasnya, melainkan jika Negara tersebut tidak mahu atau tidak dapat melakukan penyiasatan atau pendakwaan;
 - (b) Kes itu telah disiasat oleh Negara yang mempunyai bidang kuasa ke atasnya dan Negara itu telah memutuskan untuk tidak mendakwa orang yang berkenaan, melainkan jika keputusan itu disebabkan oleh keengganan atau ketidakmampuan sebenar Negara itu untuk membuat dakwa;

(c) Orang yang berkeenaan sudah pun dibicarakan atas perlakuan yang menjadi subjek aduan, dan perbicaraan oleh Mahkamah tidak diizinkan berdasarkan perkara 20, perenggan 3;

(d) Kes ini tidak cukup berat untuk membenarkan tindakan selanjutnya oleh Mahkamah.

2. Bagi menentukan keengganan dalam kes tertentu, Mahkamah hendaklah mempertimbangkan, setelah mengambil kira prinsip proses sewajarnya yang diakui oleh undang-undang antarabangsa, sama ada wujud satu atau lebih daripada yang berikut, sebagaimana terpakai:

(a) Prosiding telah atau sedang dijalankan atau keputusan negara dibuat untuk tujuan melindungi orang yang berkeenaan daripada tanggung jawab jenayah kerana perbuatan jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah yang disebut dalam perkara 5;

(b) Terdapat penangguhan yang tidak wajar dalam prosiding, yang dalam keadaan itu, tidak selaras dengan niat untuk membawa orang yang berkeenaan ke muka pengadilan;

(c) Prosiding itu telah tidak atau tidak dijalankan secara bebas atau secara saksama, dan prosiding itu telah atau sedang dilakukan dengan cara yang, dalam keadaan tersebut, tidak selaras dengan niat untuk membawa orang yang berkeenaan ke muka pengadilan.

3. Bagi menentukan ketidakmampuan dalam suatu kes tertentu, Mahkamah hendaklah mempertimbangkan apakah, kerana keruntuhan total atau besar atau tidak adanya sistem kehakiman nasionalnya, Negara tidak dapat memperoleh tertuduh atau keterangan dan testimoni yang diperlukan atau sebaliknya tidak dapat menjalankan prosidingnya.

Perkara 18

Keputusan awal mengenai kebolehterimaan

1. Apabila suatu situasi telah dirujuk kepada Mahkamah menurut perkara 13 (a) dan Pendakwa telah menentukan bahawa akan ada asas yang munasabah untuk memulakan penyiasatan, atau Pendakwa memulakan penyelidikan menurut perkara 13 (c) dan 15, Pendakwa hendaklah memberitahu semua Negara Ahli dan/Negara-negara yang, dengan mengambil kira maklumat yang ada, biasanya akan menjalankan bidang kuasa ke atas jenayah yang berkeenaan. Pendakwa boleh memberitahu Negara-Negara tersebut secara rahsia dan, jika Pendakwa berpendapat bahawa perlu untuk melindungi orang, mencegah pemusnahan keterangan atau mengelakkan orang melepaskan diri, boleh membatasi skop maklumat yang diberikan kepada Negara-Negara.

2. Dalam waktu satu bulan setelah pemberitahuan itu diterima, sesebuah Negara Ahli boleh memberitahu Mahkamah bahawa negara itu sedang menyelidiki atau telah menyelidiki warganegara atau orang lain dalam bidangnya sehubungan dengan tindakan jenayah yang boleh merupakan jenayah yang disebut dalam perkara 5 dan yang berkaitan dengan maklumat yang diberikan dalam pemberitahuan kepada Negara-Negara Ahli. Atas permintaan Negara itu, Pendakwa akan menanggungkan penyiasatan Negara terhadap orang-orang tersebut kecuali jika Kamar Pra-Perbicaraan, atas permintaan Pendakwa, memutuskan untuk membenarkan penyiasatan tersebut.

3. Penangguhan Pendakwa untuk penyiasatan Negara hendaklah terbuka untuk diteliti oleh Pendakwa enam bulan setelah tarikh penangguhan atau pada bila-bila masa setelah terjadi perubahan keadaan yang signifikan berdasarkan keengganan atau ketidakmampuan Negara untuk benar-benar menjalankan penyelidikan .
4. Negara yang berkaitan atau Pendakwa boleh mengajukan rayuan ke Kamar Rayuan terhadap putusan Kamar Pra-Perbicaraan, menurut perkara 82. Rayuan tersebut boleh didengar secara dipercepat.
5. Apabila Pendakwa telah menangguhkan penyelidikan menurut perenggan 2, Pendakwa boleh meminta agar Negara yang berkaitan secara berkala memberitahu Pendakwa tentang kemajuan penyiasatannya dan setiap penuntutan selanjutnya. Negara-negara Ahli hendaklah menjawab permintaan tersebut tanpa penundaan yang tidak sepatutnya.
6. Sementara menunggu keputusan oleh Kamar Pra-Perbicaraan, atau pada bila-bila masa apabila Pendakwa telah menangguhkan penyelidikan berdasarkan perkara ini, Pendakwa boleh, secara luar biasa, meminta kuasa daripada Kamar Pra-Perbicaraan untuk melakukan langkah-langkah penyiasatan yang diperlukan untuk tujuan menyimpan keterangan jika terdapat peluang unik untuk memperoleh keterangan penting atau terdapat risiko signifikan bahawa keterangan tersebut mungkin tidak akan tersedia kemudian.
7. Negara yang telah mencabar keputusan Kamar Pra-Perbicaraan berdasarkan perkara ini boleh mencabar kebolehterimaan suatu kes di bawah perkara 19 dengan alasan tambahan fakta penting atau perubahan keadaan yang signifikan.

Perkara 19

Cabaran terhadap bidang kuasa Mahkamah atau kebolehterimaan kes

1. Mahkamah hendaklah menetapkan keyakinan bahawa ia mempunyai bidang kuasa dalam apa jua perkara yang dibawa kepadanya. Mahkamah boleh, dengan sendirinya, menentukan penerimaan suatu kes menurut perkara 17.
2. Cabaran terhadap kebolehterimaan suatu kes dengan alasan yang disebut dalam perkara 17 atau cabaran terhadap bidang kuasa Mahkamah boleh kemukakan oleh:
 - (a) Tertuduh atau orang yang kepadanya telah dikeluarkan waran penangkapan atau saman untuk hadir di bawah perkara 58;
 - (b) Negara yang memiliki bidang kuasa atas suatu kes, dengan alasan negara itu sedang menyiasat atau mendakwa kes tersebut atau telah menyiasat atau mendakwa; atau
 - (c) Negara yang penerimaan bidang kuasanya diperlukan di bawah perkara 12.
3. Pendakwa boleh meminta keputusan daripada Mahkamah mengenai masalah bidang kuasa atau kebolehterimaan. Dalam prosiding berkenaan dengan bidang kuasa atau kebolehterimaan, mereka yang telah merujuk situasi di bawah perkara 13, serta mangsa, juga boleh mengemukakan pemerhatian ke Mahkamah.

4. Kebolehterimaan suatu kes atau bidang kuasa Mahkamah boleh dicabar sekali sahaja oleh setiap orang atau Negara yang disebut dalam perenggan 2. Cabaran tersebut hendaklah dilakukan sebelum atau pada saat memulakan perbicaraan. Dalam keadaan yang luar biasa, Mahkamah boleh memberikan izin agar cabaran boleh dikemukakan lebih daripada sekali atau pada waktu yang lebih lambat daripada bermulanya perbicaraan. Cabaran terhadap kebolehterimaan suatu kes, pada saat bermulanya perbicaraan, atau kemudian dengan izin Mahkamah, hanya boleh didasarkan pada perkara 17, perenggan 1 (c).
5. Negara yang disebut dalam perenggan 2 (b) dan (c) hendaklah membuat cabaran secepat yang mungkin.
6. Sebelum pengesahan tuduhan, cabaran terhadap kebolehterimaan sesuatu kes atau cabaran terhadap bidang kuasa Mahkamah hendaklah dirujuk kepada Kamar Pra-Perbicaraan. Setelah pengesahan tuduhan tersebut, mereka hendaklah dirujuk kepada Kamar Perbicaraan. Keputusan sehubungan dengan bidang kuasa atau kebolehterimaan boleh diajukan rayuan ke Kamar Rayuan menurut perkara 82.
7. Jika suatu cabaran diajukan oleh Negara sebagaimana dimaksudkan dalam perenggan 2 (b) atau (c), Pendakwa hendaklah menanggungkan penyiasatan hingga Mahkamah membuat penentuan menurut perkara 17.
8. Sementara menunggu keputusan Mahkamah, Pendakwa boleh meminta kuasa daripada Mahkamah:
 - (a) Untuk melakukan langkah-langkah penyiasatan yang diperlukan seperti yang disebut dalam perkara 18, perenggan 6;
 - (b) Untuk mengambil pernyataan atau testimoni daripada seorang saksi atau menyelesaikan pengumpulan dan pemeriksaan keterangan yang telah dimulakan sebelum cabaran dibuat; dan
 - (c) Bekerjasama dengan Negara-negara yang berkaitan, untuk mencegah terlepasnya orang-orang yang untuknya Pendakwa telah meminta waran penangkapan berdasarkan perkara 58.
9. Pengadilan tidak akan mempengaruhi kesahihan tindakan yang dilakukan oleh Pendakwa atau perintah atau waran yang dikeluarkan oleh Mahkamah sebelum cabaran dibuat.
10. Jika Mahkamah memutuskan bahawa suatu kes tidak boleh diterima di bawah perkara 17, Pendakwa boleh mengemukakan permintaan untuk menyemak semula keputusan tersebut ketika dia benar-benar berpuas hati bahawa fakta baharu telah timbul yang membantah asas, yang berdasarkan kes tersebut sebelum ini didapati tidak boleh diterima di bawah perkara 17.
11. Jika Pendakwa, dengan mengambil kira hal yang disebut dalam perkara 17, menanggungkan penyiasatan, Pendakwa boleh meminta agar Negara yang berkaitan menyediakan maklumat kepada Pendakwa tentang prosiding tersebut. Maklumat itu hendaklah, atas permintaan Negara yang berkenaan, dirahsiakan. Jika Pendakwa selepas itu memutuskan

untuk meneruskan penyiasatan, dia hendaklah memberitahu Negara yang berlakunya penangguhan prosiding itu.

Perkara 20

Ne bis in idem

1. Kecuali sebagaimana yang diperuntukkan dalam Statut ini, tiada seorang pun boleh dibicarakan di hadapan Mahkamah berhubung dengan perlakuan yang menjadi asas jenayah yang kerananya seseorang itu telah disabitkan atau dibebaskan oleh Mahkamah.

2. Tiada seorang pun boleh dibicarakan oleh mahkamah lain atas jenayah yang disebut dalam perkara 5 yang kerananya seseorang itu telah disabitkan atau dibebaskan oleh Mahkamah.

3. Tiada seorang pun yang telah dibicarakan oleh mahkamah lain untuk perlakuan yang juga dilarang di bawah perkara 6, 7 atau 8 boleh dibicarakan oleh Mahkamah berhubung dengan perlakuan yang sama melainkan jika prosiding di mahkamah lain itu:

(a) Adalah bertujuan untuk melindungi orang yang berkeenaan daripada tanggungjawab jenayah atas perbuatan jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah; atau

(b) Sebaliknya tidak dilakukan secara bebas atau saksama menurut norma proses wajar yang diakui oleh undang-undang antarabangsa dan dilakukan dengan cara yang, dalam keadaan tersebut, tidak selaras dengan niat untuk membawa orang yang berkeenaan ke muka pengadilan.

Perkara 21

Undang-undang yang terpakai

1. Mahkamah hendaklah menggunakan:

(a) Pertama, Statut, Elemen Jenayah serta Kaedah Prosedur dan Keterangannya;

(b) Kedua, jika sesuai, perjanjian yang terpakai serta prinsip dan peraturan undang-undang antarabangsa, termasuk prinsip yang ditetapkan daripada undang-undang antarabangsa mengenai konflik bersenjata;

(c) Jika tidak, prinsip-prinsip umum undang-undang yang Mahkamah peroleh daripada undang-undang nasional sistem perundangan dunia termasuk, jika sesuai, undang-undang nasional Negara-negara yang biasanya menjalankan bidang kuasa atas jenayah itu, dengan syarat bahawa prinsip-prinsip tersebut tidak bertentangan dengan Statut ini dan dengan undang-undang antarabangsa serta norma dan standard yang diiktiraf pada peringkat antarabangsa.

2. Mahkamah boleh menerapkan prinsip dan aturan hukum seperti yang ditafsirkan dalam keputusan sebelumnya.

3. Penerapan dan pentafsiran undang-undang menurut perkara ini hendaklah selaras dengan hak asasi manusia yang diakui pada peringkat antarabangsa, dan tanpa adanya perbezaan buruk

berdasarkan atas asas seperti jantina seperti yang ditakrifkan dalam perkara 7, perenggan 3, usia, bangsa, warna, bahasa, agama atau kepercayaan, pendapat politik atau lain-lain, kewarganegaraan, etnik atau sosial, kekayaan, kelahiran atau status lain.

BAHAGIAN 3. PRINSIP UMUM UNDANG-UNDANG JENAYAH

Perkara 22

Nullum crimen sinus lege

1. Seseorang tidak akan bertanggungjawab secara jenayah di bawah Statut ini melainkan tindakan yang berkaitan merupakan, pada masa ia berlaku, suatu jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah.
2. Takrif jenayah hendaklah ditafsirkan dengan tegas dan tidak boleh dikembangkan dengan analogi. Sekiranya terdapat kesamaran, takrif tersebut hendaklah ditafsirkan untuk memihak kepada orang yang disiasat, didakwa atau disabitkan.
3. Perkara ini tidak akan mempengaruhi pencirian mana-mana perlakuan sebagai jenayah di bawah undang-undang antarabangsa yang bebas daripada Statut ini.

Perkara 23

Nulla poena sinus lege

Seseorang yang disabitkan oleh Mahkamah hanya boleh dihukum menurut Statut ini.

Perkara 24

Ratione personae bukan retroaktif

1. Tiada seorang pun akan bertanggungjawab secara jenayah di bawah Statut ini atas perlakuan sebelum Statut ini mula berkuat kuasa.
2. Sekiranya terdapat perubahan dalam undang-undang yang terpakai untuk kes tertentu sebelum penghakiman akhir, undang-undang yang lebih sesuai untuk orang yang disiasat, didakwa atau disabitkan hendaklah terpakai.

Perkara 25

Tanggungjawab jenayah individu

1. Mahkamah mempunyai bidang kuasa ke atas orang sebenar menurut Statut ini.
2. Seseorang yang melakukan jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah akan bertanggungjawab secara individu dan dikenakan hukuman menurut Statut ini.

3. Selaras dengan Statut ini, seseorang akan bertanggungjawab secara jenayah dan bertanggungjawab atas hukuman atas suatu jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah jika orang tersebut:

(a) Melakukan jenayah seperti itu, sama ada sebagai individu, bersama-sama dengan orang lain atau melalui orang lain, tanpa mengira sama ada orang lain itu bertanggungjawab secara jenayah;

(b) Memerintahkan, meminta atau mendorong perlakuan jenayah seperti itu yang sebenarnya berlaku atau dicuba;

(c) Bagi tujuan memudahkan perbuatan jenayah seperti itu, membantu, bersubahat atau dengan cara lain membantu dalam melakukan jenayah atau percubaannya, termasuk menyediakan saranan untuk melakukan jenayah itu;

(d) Dengan cara lain menyumbang kepada pelaksanaan atau percubaan melakukan jenayah seperti itu oleh sekelompok orang yang bertindak dengan tujuan bersama. Sumbangan tersebut mestilah disengajakan dan akan:

(i) Dibuat dengan tujuan untuk melanjutkan aktiviti jenayah atau tujuan jenayah kumpulan, jika kegiatan atau tujuan tersebut melibatkan perbuatan jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah; atau

(ii) Dibuat dalam pengetahuan mengenai niat kumpulan untuk melakukan jenayah tersebut;

(e) Mengenai jenayah genosid, secara langsung dan terbuka menghasut orang lain untuk melakukan genosid;

(f) Percubaan untuk melakukan jenayah seperti itu dengan mengambil tindakan yang memulakan pelaksanaannya dengan langkah penting, tetapi jenayah itu tidak berlaku kerana keadaan yang tidak bergantung pada niat orang itu. Walau bagaimanapun, seseorang yang meninggalkan usaha untuk melakukan jenayah tersebut atau dengan cara lain mencegah selesainya jenayah itu tidak akan dikenakan hukuman di bawah Statut ini atas percubaan untuk melakukan jenayah itu jika orang itu sepenuhnya dan secara sukarela menghentikan tujuan jenayah tersebut.

4. Tidak ada peruntukan dalam Statut ini yang berkaitan dengan tanggungjawab jenayah individu yang akan mempengaruhi tanggungjawab Negara berdasarkan undang-undang antarabangsa.

Perkara 26

Pengecualian bidang kuasa ke atas orang di bawah lapan belas tahun

Mahkamah tidak mempunyai bidang kuasa ke atas mana-mana orang yang berumur di bawah 18 tahun pada masa didakwa melakukan jenayah.

Perkara 27

Ketakberkaitan dengan kapasiti rasmi

1. Statut ini hendaklah diterima pakai sama untuk semua orang tanpa perbezaan berdasarkan kemampuan rasmi. Khususnya, kemampuan rasmi sebagai Ketua Negara atau Kerajaan, anggota Kerajaan atau parlimen, wakil rakyat atau pegawai kerajaan tidak akan mengecualikan seseorang daripada tanggungjawab jenayah di bawah Statut ini, dan juga, dalam dan dari dirinya sendiri, menjadi alasan pengurangan hukuman.
2. Kekebalan atau peraturan prosedur khas yang mungkin terkait dengan kemampuan rasmi seseorang, sama ada di bawah undang-undang negara atau antarabangsa, tidak boleh melarang Mahkamah daripada menjalankan bidang kuasanya terhadap orang tersebut.

Perkara 28

Tanggungjawab pemerintah dan pegawai atasan lain

Sebagai tambahan kepada asas tanggungjawab jenayah lain di bawah Statut ini untuk jenayah yang berada dalam bidang kuasa Mahkamah:

(a) Seorang pemerintah tentera atau orang yang secara efektif bertindak sebagai pemerintah tentera hendaklah bertanggungjawab dari segi jenayah atas jenayah di dalam bidang kuasa Mahkamah yang dilakukan oleh pasukan di bawah perintah dan kawalannya yang berkesan, atau kuasa dan kawalan yang berkesan sebagaimana semestinya, sebagai akibat daripada kegagalannya untuk melakukan kawalan dengan betul terhadap kekuatan tersebut, iaitu:

- (i) Pemerintah tentera atau orang itu tahu atau, kerana keadaan pada waktu itu, sewajarnya mengetahui bahawa pasukan itu melakukan atau hendak melakukan jenayah tersebut; dan
- (ii) Pemerintah tentera atau orang itu gagal mengambil semua langkah yang perlu dan munasabah dalam kekuasaannya untuk mencegah atau menekan tindakan mereka atau menyerahkan perkara itu kepada pihak berkuasa yang berwibawa untuk siasatan dan pendakwaan.

(b) Berkenaan dengan hubungan orang atasan dan bawahan yang tidak dijelaskan dalam perenggan (a), seorang atasan akan bertanggungjawab dari segi jenayah atas jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah yang dilakukan oleh orang bawahan di bawah kuasa dan kawalannya yang efektif, sebagai akibat daripada atau kegagalannya menjalankan kawalan dengan betul terhadap orang bawahan tersebut, jika:

- (i) Pegawai atasan tahu, atau secara sedar mengabaikan maklumat yang menunjukkan dengan jelas, bahawa orang bawahan melakukan atau hendak melakukan jenayah tersebut;
- (ii) Jenayah berkenaan dengan aktiviti yang berada dalam tanggungjawab efektif dan kawalan pihak atasan; dan
- (iii) Pegawai atasan gagal mengambil semua langkah yang perlu dan munasabah dalam kekuasaannya untuk mencegah atau menekan tindakan mereka atau

menyerahkan perkara itu kepada pihak berkuasa yang berwibawa untuk penyiasatan dan pendakwaan.

Perkara 29

Ketakbolehterimaan statut keterbatasan

Jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah tidak akan tertakluk kepada apa-apa statut keterbatasan.

Perkara 30

Elemen mental

1. Melainkan jika diperuntukkan sebaliknya, seseorang akan bertanggungjawab dari segi jenayah dan bertanggungjawab menerima hukuman atas jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah hanya jika unsur-unsur material dilakukan dengan niat dan pengetahuan.
2. Bagi maksud perkara ini, seseorang mempunyai niat jika:
 - (a) Berhubung dengan perlakuan, orang itu bermaksud melakukan perbuatan itu;
 - (b) Sehubungan dengan akibatnya, orang itu bermaksud menyebabkan akibat itu atau sedar bahawa akibat itu akan berlaku dalam kejadian biasa.
3. Bagi tujuan perkara ini, "pengetahuan" ertinya kesedaran bahawa suatu keadaan ada atau akibatnya akan berlaku dalam kejadian biasa. "Tahu" dan "sedar" hendaklah ditafsirkan dengan sewajarnya.

Perkara 31

Asas untuk tidak termasuk tanggungjawab jenayah

1. Sebagai tambahan kepada alasan lain untuk mengecualikan tanggungjawab jenayah yang diperuntukkan dalam Statut ini, seseorang tidak akan bertanggungjawab dari segi jenayah jika, pada masa perlakuan orang itu:
 - (a) Orang itu menghidap penyakit mental atau kecacatan yang merosakkan keupayaan orang itu untuk memahami maksud perbuatan yang menyalahi undang-undang atau sifat perlakuannya, atau keupayaan untuk mengawal perlakuannya agar mematuhi kehendak undang-undang;
 - (b) Orang tersebut berada dalam keadaan mabuk yang merosakkan kemampuan orang itu untuk memahami maksud perbuatan yang menyalahi undang-undang atau sifat perlakuannya, atau keupayaan untuk mengawal perlakuannya agar mematuhi kehendak undang-undang, melainkan jika orang itu memilih untuk menjadi mabuk dalam apa-apa keadaan yang orang itu mengetahui, atau mengabaikan risikonya, iaitu, akibat mabuk, dia

berkemungkinan terlibat dalam perlakuan yang merupakan jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah;

(c) Orang itu bertindak wajar untuk mempertahankan dirinya atau orang lain atau, dalam kes jenayah perang, harta yang penting untuk kelangsungan hidup orang itu atau orang lain atau harta benda yang penting untuk mencapai misi ketenteraan, terhadap penggunaan kekerasan yang segera dan menyalahi undang-undang dengan cara yang sebanding dengan tahap bahaya bagi orang tersebut atau orang lain atau harta benda yang dilindungi. Fakta bahawa orang itu terlibat dalam operasi pertahanan yang dilakukan oleh pasukan tidak akan menjadi alasan untuk mengecualikan tanggungjawab jenayah di bawah subperenggan ini;

(d) Perlakuan yang dikatakan merupakan jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah disebabkan oleh tekanan yang berpunca daripada ancaman kematian yang akan berlaku atau berlakunya bahaya serius atau berterusan terhadap orang itu atau orang lain, dan orang itu bertindak semestinya dan wajar untuk mengelakkan ancaman ini, dengan syarat orang tersebut tidak bermaksud untuk menyebabkan bahaya yang lebih besar daripada yang cuba dielakkan. Ancaman semacam itu mungkin:

- (i) Dibuat oleh orang lain; atau
- (ii) Dicipta oleh keadaan lain di luar kawalan orang itu.

2. Mahkamah hendaklah menentukan keterterapan asas untuk mengecualikan tanggungjawab jenayah yang diperuntukkan dalam Statut ini kepada kes di hadapannya.

3. Pada perbicaraan, Mahkamah akan mempertimbangkan asas untuk mengecualikan tanggungjawab jenayah selain yang disebut dalam perenggan 1, iaitu alasan tersebut berpunca daripada undang-undang yang terpakai sebagaimana dinyatakan dalam perkara 21. Prosedur yang berkaitan dengan pertimbangan asas tersebut diperuntukkan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan.

Perkara 32

Kesalahan fakta atau kesalahan undang-undang

1. Kesalahan fakta hendaklah menjadi asas untuk mengecualikan tanggungjawab jenayah hanya jika ia menafikan elemen mental yang diperlukan oleh jenayah tersebut.

2. Kesalahan undang-undang mengenai apakah jenis tingkah laku tertentu adalah jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah tidak boleh menjadi asas untuk mengecualikan tanggungjawab jenayah. Akan tetapi, kesalahan undang-undang boleh menjadi asas untuk mengecualikan tanggungjawab jenayah jika hal itu meniadakan unsur mental yang diperlukan oleh jenayah seperti itu, atau seperti yang diperuntukkan dalam perkara 33.

Perkara 33

Perintah atasan dan preskripsi undang-undang

1. Kenyataan bahawa jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah telah dilakukan oleh seseorang berdasarkan perintah Kerajaan atau pihak atasan, sama ada tentera atau orang awam, tidak akan melepaskan orang itu daripada tanggungjawab jenayah melainkan:

(a) Orang tersebut berada di bawah obligasi undang-undang untuk mematuhi perintah Kerajaan atau pihak atasan yang berkaitan;

(b) Orang itu tidak mengetahui bahawa perintah itu menyalahi undang-undang; dan

(c) Perintah itu jelas tidak menyalahi undang-undang.

2. Bagi tujuan perkara ini, perintah untuk melakukan genosid atau jenayah terhadap kemanusiaan adalah jelas menyalahi undang-undang.

BAHAGIAN 4. KOMPOSISI DAN PENTADBIRAN MAHKAMAH

Perkara 34

Organisasi Mahkamah

Mahkamah terdiri daripada organisasi berikut:

(a) Jawatan Presiden;

(b) Bahagian Rayuan, Bahagian Perbicaraan dan Bahagian Pra-Perbicaraan;

(c) Pejabat Pendakwa;

(d) Pejabat Pendaftaran.

Perkara 35

Perkhidmatan hakim

1. Semua hakim hendaklah dipilih sebagai anggota Mahkamah sepenuh masa dan bersedia untuk berkhidmat atas dasar itu sejak bermulanya tempoh jawatan mereka.

2. Para hakim yang membentuk jawatan Presiden akan berkhidmat secara sepenuh masa sebaik sahaja mereka dipilih.

3. Jabatan Presiden boleh, berdasarkan beban kerja Mahkamah dan setelah berunding dengan para anggotanya, memutuskan dari semasa ke semasa sejauh mana hakim-hakim yang tinggal diminta untuk berkhidmat secara sepenuh masa. Mana-mana pengaturannya tersebut hendaklah tidak menjejaskan peruntukan perkara 40.

4. Pengaturan kewangan untuk hakim yang tidak diperlukan untuk berkhidmat secara sepenuh masa hendaklah dibuat menurut perkara 49.

Perkara 36

Kelayakan, pencalonan dan pemilihan hakim

1. Tertakluk kepada peruntukan perenggan 2, akan ada 18 hakim Mahkamah.
2. (a) Pejabat Presiden, yang bertindak atas nama Mahkamah, boleh mengusulkan peningkatan jumlah hakim yang ditentukan dalam perenggan 1, yang menunjukkan alasan mengapa hal ini dianggap perlu dan wajar. Pendaftar akan segera mengedarkan apa-apa cadangan tersebut kepada semua Negara Ahli.

(b) Setiap usul tersebut hendaklah kemudiannya dipertimbangkan dalam mesyuarat Majlis Negara-Negara Ahli yang akan bersidang menurut perkara 112. Usul tersebut akan dianggap diterima jika disetujui dalam pertemuan itu dengan suara dua pertiga anggota Majlis Negara-Negara Ahli dan akan mula berkuat kuasa pada waktu yang diputuskan oleh Majlis Negara-Negara Ahli.

(c) (i) Setelah usul peningkatan jumlah hakim telah diterima berdasarkan subperenggan (b), pemilihan hakim tambahan akan dilakukan pada sesi berikutnya Majlis Negara-Negara Ahli menurut perenggan 3 hingga 8, dan perkara 31, perenggan 2;

(ii) Setelah usul penambahan jumlah hakim telah diterima dan diperlakukan di bawah subperenggan (b) dan (c) (i), ia akan terbuka kepada Jabatan Presiden pada bila-bila masa selepas itu, jika beban kerja Mahkamah membenarkannya, untuk mengusulkan pengurangan jumlah hakim, dengan syarat bahawa jumlah hakim tidak akan dikurangi di bawah yang ditentukan dalam perenggan 1. Usul tersebut akan ditangani menurut prosedur yang ditentukan dalam sub-perenggan (a) dan (b). Sekiranya usul tersebut diterima, jumlah hakim akan menurun secara bertahap seiring dengan masa jabatan hakim yang berkhidmat berakhir, sampai jumlah yang diperlukan tercapai.
3. (a) Para hakim akan dipilih daripada kalangan orang yang mempunyai akhlak yang tinggi, saksama dan berintegriti yang memiliki kelayakan yang diperlukan di Negara masing-masing untuk dilantik ke pejabat kehakiman tertinggi.

(b) Setiap calon untuk pemilihan Mahkamah hendaklah:
 - (i) Telah memiliki kewibawaan dalam undang-undang dan prosedur jenayah, dan pengalaman berkaitan yang diperlukan, sama ada sebagai hakim, pendakwa, peguam bela atau dalam kapasiti serupa yang lain, dalam prosiding jenayah; atau
 - (ii) Telah memiliki kewibawaan dalam bidang undang-undang antarabangsa yang relevan seperti undang-undang kemanusiaan antarabangsa dan undang-

undang hak asasi manusia, dan pengalaman yang luas dalam kemampuan perundangan profesional yang relevan dengan tugas kehakiman Mahkamah;

(c) Setiap calon untuk pemilihan Mahkamah hendaklah memiliki pengetahuan yang cemerlang dan fasih dalam sekurang-kurangnya salah satu bahasa perbicaraan Mahkamah.

4. (a) Penamaan calon untuk pemilihan ke Mahkamah boleh dilakukan oleh mana-mana Negara Ahli dalam Statut ini, dan hendaklah dibuat sama ada:

(i) Dengan prosedur penamaan calon bagi pelantikan ke pejabat kehakiman tertinggi di Negara yang berkaitan; atau

(ii) Dengan prosedur yang diperuntukkan bagi penamaan calon untuk Mahkamah Keadilan Antarabangsa dalam Statut Mahkamah tersebut.

Pencalonan hendaklah disertakan dengan pernyataan dalam perincian yang perlu yang menentukan cara calon memenuhi kehendak perenggan 3.

(b) Setiap Negara Ahli boleh mengemukakan satu calon untuk setiap pemilihan tertentu yang tidak semestinya warganegara Negara Ahli itu tetapi dalam keadaan apa pun adalah warganegara Negara Ahli.

(c) Majlis Negara-Negara Ahli boleh memutuskan untuk menubuhkan, jika sesuai, sebuah Jawatankuasa Penasihat mengenai pencalonan. Dalam keadaan itu, komposisi dan mandat Jawatankuasa akan ditetapkan oleh Majlis Negara-Negara Ahli.

5. Bagi tujuan pemilihan, terdapat dua senarai calon:

Senarai A yang mengandungi nama calon dengan kelayakan yang dinyatakan dalam perenggan 3 (b) (i); dan

Senarai B yang mengandungi nama calon dengan kelayakan yang dinyatakan dalam perenggan 3 (b) (ii).

Calon dengan kelayakan yang mencukupi untuk kedua-dua senarai boleh memilih senarai yang akan muncul. Pada pemilihan pertama ke Mahkamah, sekurang-kurangnya sembilan hakim akan dipilih daripada senarai A dan sekurang-kurangnya lima hakim daripada senarai B. Pemilihan berikutnya akan diatur sedemikian rupa untuk mengekalkan perkadaran yang setara dengan Mahkamah hakim yang memenuhi syarat dalam dua daftar tersebut.

6. (a) Para hakim akan dipilih melalui undi rahsia pada mesyuarat Majlis Negara-Negara Ahli yang diadakan untuk tujuan itu berdasarkan perkara 112. Tertakluk kepada perenggan 7, orang-orang yang terpilih ke Mahkamah adalah 18 calon yang memperoleh jumlah undi tertinggi dan majoriti dua pertiga daripada Negara-Negara Ahli yang hadir dan mengundi.

(b) Jika jumlah hakim yang mencukupi tidak terpilih pada undi pertama, pengundian berturut-turut hendaklah diadakan menurut prosedur yang ditetapkan dalam subperenggan (a) hingga tempat-tempat yang berbaki diisi.

7. Tidak ada dua hakim yang boleh menjadi warganegara dari Negara yang sama. Seseorang yang, bagi tujuan keanggotaan Mahkamah, boleh dianggap sebagai warganegara lebih daripada satu Negara akan dianggap sebagai warganegara Negara di empat orang itu biasanya menggunakan hak sivil dan politik.

8. (a) Negara-negara Ahli hendaklah, dalam pemilihan hakim, mempertimbangkan keperluan, dalam keanggotaan Mahkamah, untuk:

(i) Perwakilan sistem perundangan utama dunia;

(ii) Perwakilan geografi yang saksama; dan

(iii) Perwakilan hakim wanita dan lelaki yang adil.

(b) Negara-negara Ahli juga hendaklah mempertimbangkan keperluan untuk memasukkan hakim dengan kepakaran undang-undang dalam isu-isu tertentu, termasuk, tetapi tidak terbatas pada, kekerasan terhadap wanita atau kanak-kanak.

9. (a) Tertakluk kepada subperenggan (b), hakim akan memegang jawatan selama sembilan tahun dan, tertakluk kepada subperenggan (c) dan perkara 37, perenggan 2, tidak berhak untuk dipilih kembali.

(b) Pada pemilihan pertama, sepertiga hakim yang terpilih akan ditentukan secara undian untuk berkhidmat selama tiga tahun; satu pertiga daripada hakim yang dipilih akan ditentukan secara undian untuk berkhidmat selama enam tahun; dan selebihnya akan berkhidmat selama sembilan tahun.

(c) Seorang hakim yang terpilih untuk berkhidmat selama tiga tahun di bawah subperenggan (b) layak untuk dipilih semula untuk jangka masa penuh.

10. Walau apa pun yang terdapat dalam perenggan 9, hakim yang ditugaskan ke Kamar Perbicaraan atau Rayuan menurut perkara 39 akan terus bertugas untuk menyelesaikan setiap perbicaraan atau rayuan, yang pendengarannya telah dimulakan di hadapan Kamar tersebut.

Perkara 37

Kekosongan hakim

1. Sekiranya ada kekosongan, pemilihan hendaklah diadakan menurut perkara 36 untuk mengisi kekosongan tersebut.

2. Seorang hakim yang terpilih untuk mengisi kekosongan jawatan akan berkhidmat untuk baki tempoh pendahulunya dan, jika jangka waktu itu tiga tahun atau kurang, layak untuk dipilih semula untuk penggal penuh di bawah perkara 36.

Perkara 38

Pejabat Presiden

1. Presiden dan Naib Presiden Pertama dan Kedua hendaklah dipilih oleh majoriti mutlak para hakim. Setiap seorang daripada mereka akan berkhidmat selama tiga tahun atau hingga akhir tempoh jawatan masing-masing sebagai hakim, mengikut mana-mana yang berakhir lebih awal. Mereka layak untuk dipilih semula sekali lagi.
2. Naib Presiden Pertama hendaklah bertindak menggantikan Presiden sekiranya Presiden tidak hadir atau hilang kelayakan. Naib Presiden Kedua akan bertindak menggantikan Presiden sekiranya Presiden dan Naib Presiden Pertama tidak hadir atau hilang kelayakan.
3. Presiden, bersama-sama dengan Naib Presiden Pertama dan Kedua, akan membentuk Pejabat Presiden, yang bertanggungjawab untuk:
 - (a) Pentadbiran Mahkamah yang betul, kecuali Pejabat Pendakwa; dan
 - (b) Fungsi lain yang diberikan kepadanya menurut Statut ini.
4. Dalam melaksanakan tanggung jawabnya di bawah perenggan 3 (a), Presiden hendaklah menyelaraskan dan meminta persetujuan Pendakwa atas semua hal yang menjadi perhatian bersama.

Perkara 39

Kamar

1. Seberapa segera yang mungkin setelah pemilihan hakim, Mahkamah hendaklah mengatur ke dalam pembahagian yang ditentukan dalam perkara 34, perenggan (b). Bahagian Rayuan terdiri daripada Presiden dan empat hakim lain, Bahagian Perbicaraan tidak kurang daripada enam hakim dan Bahagian Pra-Perbicaraan tidak kurang daripada enam hakim. Penugasan hakim ke bahagian hendaklah berdasarkan sifat fungsi yang akan dilakukan oleh setiap bahagian dan kelayakan dan pengalaman hakim yang dipilih ke Mahkamah, sedemikian rupa sehingga setiap bahagian akan mengandungi gabungan kepakaran yang sesuai dalam bidang jenayah undang-undang dan prosedur dan dalam undang-undang antarabangsa. Bahagian Perbicaraan dan Pra-Perbicaraan terdiri terutama daripada hakim dengan pengalaman perbicaraan jenayah.
2.
 - (a) Fungsi kehakiman Mahkamah dilaksanakan di setiap bahagian oleh Kamar.
 - (b)
 - (i) Dewan Rayuan hendaklah dianggotai oleh semua hakim Bahagian Rayuan;
 - (ii) Fungsi Kamar Perbicaraan dilaksanakan oleh tiga hakim Bahagian Perbicaraan;
 - (iii) Fungsi Kamar Pra-Perbicaraan dilaksanakan sama ada oleh tiga hakim Bahagian Pra-Perbicaraan atau hakim tunggal bahagian tersebut menurut Statut ini dan Kaedah Prosedur dan Keterangan;

(c) Tidak ada apa-apa dalam perenggan ini yang boleh menghalang konstitusi serentak lebih daripada satu Kamar Perbicaraan atau Kamar Pra-Perbicaraan apabila diperlukan oleh pengurusan beban kerja Mahkamah yang efisien.

3. (a) Hakim-hakim yang ditugaskan untuk Bahagian Perbicaraan dan Pra-Perbicaraan akan berkhidmat di bahagian-bahagian tersebut selama tiga tahun, dan selepas itu sehingga selesainya kes yang pendengarannya telah dimulakan di bahagian yang berkenaan.

(b) Hakim-hakim yang ditugaskan ke Bahagian Rayuan hendaklah berkhidmat di bahagian itu sepanjang tempoh jawatan mereka.

4. Hakim yang ditugaskan ke Bahagian Rayuan hendaklah berkhidmat di bahagian itu sahaja. Walau bagaimanapun, tidak ada apa-apa pun dalam perkara ini yang melarang penempatan sementara hakim dari Bahagian Perbicaraan ke Bahagian Pra-Perbicaraan atau sebaliknya, jika Pejabat Presiden menganggap bahawa pengurusan beban kerja Mahkamah yang efisien memerlukannya, dengan syarat bahawa, tidak dalam keadaan apa pun, hakim yang telah mengambil bahagian dalam fasa praperbicaraan kes layak untuk bersidang di Kamar Perbicaraan yang mendengar kes tersebut.

Perkara 40

Kebebasan hakim

1. Para hakim hendaklah bebas dalam melaksanakan fungsinya.
2. Hakim tidak boleh melakukan apa-apa aktiviti yang mungkin mengganggu fungsi kehakiman mereka atau menjejaskan keyakinan terhadap kebebasan mereka.
3. Hakim yang dikehendaki berkhidmat secara sepenuh masa di pusat Mahkamah tidak boleh melakukan pekerjaan lain yang bersifat profesional.
4. Apa-apa pertanyaan mengenai penerapan perenggan 2 dan 3 hendaklah diputuskan oleh majoriti mutlak para hakim. Jika mana-mana persoalan tersebut berkenaan dengan seseorang hakim, hakim tersebut tidak boleh mengambil bahagian dalam membuat keputusan.

Perkara 41

Melepaskan dan melucutkan kelayakan hakim

1. Pejabat Presiden boleh, atas permintaan hakim, melepaskan hakim tersebut daripada pelaksanaan fungsi berdasarkan Statut ini, selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan.
2. (a) Seorang hakim tidak boleh mengambil bahagian dalam mana-mana kes apabila sifat tidak berpihaknya mungkin diragui atas apa-apa alasan pun. Seorang hakim akan hilang kelayakannya untuk suatu kes menurut perenggan ini jika, antara lain, hakim itu sebelumnya telah terlibat dalam kes tersebut atas apa-apa kapasiti di hadapan Mahkamah atau dalam kes jenayah yang berkaitan pada peringkat nasional yang melibatkan orang yang disiasat atau

didakwa. Seorang hakim juga akan hilang kelayakannya atas apa-apa alasan lain sebagaimana yang diperuntukkan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan.

(b) Pendakwa atau orang yang disiasat atau didakwa boleh meminta pelucutan kelayakan hakim di bawah perenggan ini.

(c) Apa-apa pertanyaan tentang pelucutan kelayakan hakim hendaklah diputuskan oleh majoriti mutlak hakim. Hakim yang dicabar berhak mengemukakan ulasannya tentang perkara itu, tetapi tidak akan mengambil bahagian dalam keputusan tersebut.

Perkara 42

Pejabat Pendakwa

1. Pejabat Pendakwa hendaklah bertindak secara bebas sebagai organ Mahkamah yang berasingan. Pejabat ini bertanggungjawab untuk menerima rujukan dan segala maklumat yang terbukti mengenai jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah, untuk memeriksanya dan melakukan penyiasatan dan pendakwaan di hadapan Mahkamah. Seorang anggota Pejabat tidak boleh mencari atau bertindak atas arahan daripada mana-mana sumber luar.

2. Pejabat diketuai oleh Pendakwa. Pendakwa mempunyai kuasa penuh terhadap pengurusan dan pentadbiran Pejabat, termasuk kakitangan, kemudahan dan sumber lain daripadanya. Pendakwa akan dibantu oleh satu atau lebih Timbalan Pendakwa, yang berhak melakukan apa-apa tindakan yang diperlukan oleh Pendakwa di bawah Statut ini. Pendakwa dan Timbalan Pendakwa terdiri daripada pelbagai warganegara. Mereka akan berkhidmat secara sepenuh masa.

3. Pendakwa dan Timbalan Pendakwa adalah orang yang mempunyai akhlak yang tinggi, berkebolehan tinggi dan mempunyai pengalaman praktikal yang luas dalam pendakwaan atau perbicaraan kes jenayah. Mereka hendaklah mempunyai pengetahuan yang baik dan fasih dalam sekurang-kurangnya salah satu bahasa pengadilan di Mahkamah.

4. Pendakwa hendaklah dipilih dengan undi rahsia dengan majoriti mutlak anggota Majlis Negara-Negara Ahli. Timbalan Pendakwa hendaklah dipilih dengan cara yang sama daripada senarai calon yang disediakan oleh Pendakwa. Pendakwa hendaklah mencalonkan tiga calon untuk setiap jawatan Timbalan Pendakwa yang akan diisi. Kecuali jangka masa yang lebih pendek diputuskan pada masa pemilihan mereka, Pendakwa dan Timbalan Pendakwa akan memegang jawatan selama sembilan tahun dan tidak layak untuk dipilih semula.

5. Pendakwa ataupun Timbalan Pendakwa tidak boleh terlibat dalam apa-apa aktiviti yang mungkin mengganggu fungsi pendakwaannya atau mempengaruhi keyakinan terhadap kebebasannya. Mereka tidak boleh melakukan pekerjaan lain yang bersifat profesional.

6. Pejabat Presiden boleh mengecualikan Pendakwa atau Timbalan Pendakwa, daripada bertindak dalam kes tertentu.

7. Pendakwa ataupun Timbalan Pendakwa tidak boleh ikut serta dalam perkara apabila sifat tidak berpihak mereka mungkin diragui atas apa-apa alasan pun. Mereka akan hilang kelayakan daripada suatu kes menurut perenggan ini jika, antara lain, mereka sebelumnya telah terlibat

dalam kes tersebut atas apa-apa kapasiti di hadapan Mahkamah atau dalam kes jenayah yang berkaitan pada peringkat nasional yang melibatkan orang yang disiasat atau dibicarakan.

8. Apa-apa persoalan mengenai pelucutan kelayakan Pendakwa atau Timbalan Pendakwa akan diputuskan oleh Kamar Rayuan.

(a) Orang yang sedang disiasat atau didakwa boleh pada bila-bila masa meminta pelucutan kelayakan Pendakwa atau Timbalan Pendakwa dengan alasan yang dinyatakan dalam perkara ini;

(b) Pendakwa atau Timbalan Pendakwa, sebagaimana sesuai, berhak menyampaikan ulasannya mengenai perkara itu;

9. Pendakwaa akan melantik penasihat dengan kepakaran undang-undang mengenai isu tertentu, termasuk, tetapi tidak terhad kepada, keganasan seksual dan jantina dan keganasan terhadap kanak-kanak.

Perkara 43

Pejabat Pendaftaran

1. Pejabat Pendaftaran bertanggungjawab atas aspek bukan kehakiman dalam pentadbiran dan perkhidmatan Mahkamah, tanpa mengurangi fungsi dan kekuasaan Pendakwa menurut perkara 42.

2. Pejabat Pendaftaran diketuai oleh Pendaftar, yang akan menjadi pegawai pentadbiran utama Mahkamah. Pendaftar hendaklah menjalankan fungsinya di bawah kuasa Presiden Mahkamah.

3. Pendaftar dan Timbalan Pendaftar adalah orang yang berakhlak tinggi, berkebolehan tinggi dan mempunyai pengetahuan yang baik dan fasih dalam sekurang-kurangnya salah satu bahasa perbicaraan Mahkamah.

4. Para hakim akan memilih Pendaftar dengan majoriti mutlak melalui undi rahsia, dengan mengambil kira setiap cadangan oleh Majlis Negara-Negara Ahli. Sekiranya keperluan timbul dan atas cadangan Pendaftar, para hakim akan memilih, dengan cara yang sama, seorang Timbalan Pendaftar.

5. Pendaftar akan memegang jawatan selama lima tahun, layak untuk dipilih semula sekali dan akan berkhidmat secara sepenuh masa. Timbalan Pendaftar akan memegang jawatan selama lima tahun atau jangka masa yang lebih pendek yang boleh diputuskan oleh majoriti mutlak hakim, dan boleh dipilih atas dasar bahawa Timbalan Pendaftar dipanggil untuk berkhidmat sebagaimana yang dikehendaki.

6. Pendaftar hendaklah menubuhkan Unit Mangsa dan Saksi di dalam Daftar. Unit ini akan menyediakan, dengan berunding dengan Pejabat Pendakwa, langkah-langkah perlindungan dan pengaturan keselamatan, kaunseling dan bantuan lain yang sesuai untuk saksi, mangsa yang hadir di hadapan Mahkamah, dan orang lain yang berisiko kerana testimoni yang diberikan oleh

saksi tersebut. Unit ini mesti merangkumi kakitangan yang mempunyai kepakaran dalam trauma, termasuk trauma yang berkaitan dengan jenayah keganasan seksual.

Perkara 44

Kakitangan

1. Pendakwa dan Pendaftar hendaklah melantik kakitangan yang berkelayakan sebagaimana yang dikehendaki untuk berkhidmat di pejabat masing-masing. Dalam kes Pendakwa, hal ini termasuk pelantikan penyiasat.
2. Dalam menggajikan staf, Pendakwa dan Pendaftar hendaklah memastikan standard keberkesanan, kewibawaan dan integriti tertinggi, dan hendaklah, secara mutatis mutandis, mempertimbangkan kriteria yang ditetapkan dalam perkara 36, perenggan 8.
3. Pendaftar, dengan persetujuan Presiden dan Pendakwa, akan mengusulkan Peraturan Staf yang mengandungi terma dan syarat yang berdasarkan kakitangan Mahkamah akan dilantik, dibayar gaji dan diberhentikan. Peraturan Kakitangan hendaklah diluluskan oleh Majlis Negara-Negara Ahli.
4. Mahkamah boleh, dalam keadaan luar biasa, menggunakan kepakaran personel percuma yang ditawarkan oleh Negara-negara Ahli, organisasi antara kerajaan atau organisasi bukan kerajaan untuk membantu kerja mana-mana organ Mahkamah. Pendakwa boleh menerima apa-apa tawaran tersebut bagi pihak Pejabat Pendakwa. Anggota percuma tersebut hendaklah diambil bekerja menurut garis panduan yang akan dibuat oleh Majlis Negara-Negara Ahli.

Perkara 45

Perjanjian yang ikhlas

Sebelum menjalankan tugas masing-masing di bawah Statut ini, para hakim, Pendakwa, Timbalan Pendakwa, Pendaftar dan Timbalan Pendaftar masing-masing hendaklah membuat janji yang ikhlas di mahkamah terbuka untuk menjalankan fungsi masing-masing secara saksama dan teliti.

Perkara 46

Pemecatan daripada pejabat

1. Seorang hakim, Pendakwa, Wakil Pendakwa, Pendaftar atau Wakil Pendaftar akan dipecat daripada pejabat jika keputusan untuk pelaksanaan ini dibuat menurut perenggan 2, dalam hal apabila orang itu:
 - (a) didapati melakukan pelanggaran berat atau pelanggaran serius terhadap tugasnya berdasarkan Statut ini, sebagaimana yang diperuntukkan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan; atau
 - (b) Tidak berupaya menjalankan fungsi yang ditetapkan oleh Statut ini.

2. Keputusan mengenai pemecatan hakim daripada jawatannya, Pendakwa atau Timbalan Pendakwa di bawah perenggan I akan dibuat oleh Majlis Negara-Negara Ahli, dengan undi rahsia:

(a) Dalam hal hakim, dengan majoriti dua pertiga daripada Negara-negara Ahli atas cadangan yang diterima oleh majoriti dua pertiga daripada hakim lain;

(b) Dalam kes Pendakwa, dengan majoriti mutlak Negara-Negara Ahli;

(c) Dalam kes seorang Timbalan Pendakwa, oleh majoriti mutlak Negara-negara Ahli atas cadangan Pendakwa.

3. Keputusan mengenai pemecatan jawatan Pendaftar atau Timbalan Pendaftar akan dibuat oleh majoriti mutlak para hakim.

4. Seorang hakim, Pendakwa, Timbalan Pendakwa, Pendaftar atau Timbalan Pendaftar yang tingkah laku atau kemampuannya untuk menjalankan fungsi pejabat seperti yang disyaratkan oleh Statut ini dicabar di bawah perkara ini akan memiliki kesempatan penuh untuk mengemukakan dan menerima keterangan dan membuat penyerahan selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan. Orang yang berkenaan tidak akan mengambil bahagian dalam pertimbangan perkara tersebut.

Perkara 47

Langkah-langkah tatatertib

Seorang hakim, Pendakwa, Timbalan Pendakwa, Pendaftar atau Timbalan Pendaftar yang telah melakukan kesalahan yang kurang serius daripada yang ditetapkan dalam perkara 46, perenggan 1, akan dikenakan tindakan tatatertib, selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan.

Perkara 48

Keistimewaan dan kekebalan

1. Mahkamah akan menikmati di wilayah setiap Negara Ahli apa-apa keistimewaan dan kekebalan yang diperlukan untuk memenuhi tujuannya.

2. Para hakim, Pendakwa, Timbalan Pendakwa dan Pendaftar akan, apabila terlibat atau berkaitan dengan urusan Mahkamah, menikmati hak dan kekebalan yang sama seperti yang diberikan kepada ketua misi diplomatik dan akan, setelah berakhirnya bidang tugas mereka, terus diberikan kekebalan daripada segala jenis proses undang-undang, berkenaan dengan kata-kata yang diucapkan atau ditulis dan tindakan yang dilakukan oleh mereka dalam kapasiti rasmi mereka.

3. Timbalan Pendaftar, kakitangan Pejabat Pendakwa dan kakitangan Pendaftar akan menikmati keistimewaan dan kekebalan dan kemudahan yang diperlukan untuk pelaksanaan fungsinya, selaras dengan persetujuan tentang hak istimewa dan kekebalan Mahkamah.
4. Peguam, pakar, saksi atau mana-mana orang lain yang dikehendaki hadir di pusat Mahkamah akan diberikan layanan sedemikian sebagaimana yang diperlukan untuk Mahkamah berfungsi dengan baik, selaras dengan persetujuan tentang hak istimewa dan kekebalan Mahkamah.
5. Keistimewaan dan kekebalan:
 - (a) Seorang hakim atau Pendakwa boleh diketepikan oleh majoriti mutlak hakim;
 - (b) Pendaftar boleh diketepikan oleh Presiden;
 - (c) Timbalan Pendakwa dan kakitangan Pejabat Pendakwa boleh diketepikan oleh Pendakwa;
 - (d) Timbalan Pendaftar dan kakitangan Pendaftar boleh diketepikan oleh Pendaftar.

Perkara 48

Gaji, elaun dan perbelanjaan

Para hakim, Pendakwa, Timbalan Pendakwa, Pendaftar dan Timbalan Pendaftar akan menerima apa-apa gaji, elaun dan perbelanjaan yang boleh diputuskan oleh Majlis Negara-Negara Ahli. Gaji dan elaun ini tidak akan dikurangkan semasa tempoh jawatan mereka.

Perkara 50

Bahasa rasmi dan bahasa kerja

1. Bahasa rasmi Mahkamah ialah bahasa Arab, Mandarin, Inggeris, Perancis, Rusia dan Sepanyol. Penghakiman Mahkamah, serta keputusan lain yang menyelesaikan isu asas di hadapan Mahkamah, akan diterbitkan dalam bahasa rasmi. Pejabat Presiden hendaklah, menurut kriteria yang ditetapkan oleh Kaedah Prosedur dan Keterangan, menentukan keputusan yang boleh dianggap sebagai menyelesaikan isu asas bagi maksud perenggan ini.
2. Bahasa yang berfungsi di Mahkamah adalah bahasa Inggeris dan Perancis. Kaedah Prosedur dan Keterangan akan menentukan kejadian yang membolehkan bahasa rasmi lain digunakan sebagai bahasa kerja.
3. Atas permintaan mana-mana pihak dalam prosiding atau Negara yang diizinkan untuk campur tangan dalam prosiding, Mahkamah akan memberikan kebenaran untuk bahasa selain bahasa Inggeris atau bahasa Perancis digunakan oleh pihak atau Negara tersebut, dengan syarat bahawa Mahkamah menganggap kebenaran tersebut mempunyai kewajaran yang mencukupi.

Perkara 51

Kaedah Prosedur dan Keterangan

1. Kaedah Prosedur dan Keterangan akan mula berkuat kuasa setelah diterima oleh majoriti dua pertiga anggota Majlis Negara-Negara Ahli.
2. Pindaan pada Kaedah Prosedur dan Keterangan boleh diusulkan oleh:
 - (a) Mana-mana Negara Ahli;
 - (b) Para hakim yang bertindak dengan majoriti mutlak; atau
 - (c) Pendakwa.

Pindaan tersebut akan mula berkuat kuasa setelah diterima pakai oleh majoriti dua pertiga anggota Majlis Negara-Negara Ahli.

3. Setelah penerapan Kaedah Prosedur dan Keterangan, dalam kes mendesak apabila Kaedah tidak menyediakan situasi khusus di hadapan Mahkamah, para hakim boleh, dengan majoriti dua pertiga, membuat Kaedah sementara yang akan diterapkan hingga diterima pakai, dipinda atau ditolak pada sesi biasa atau khas Majlis Negara-Negara Ahli berikutnya.
4. Kaedah Prosedur dan Keterangan, pindaan padanya dan apa-apa Kaedah sementara hendaklah selaras dengan Statut ini. Pindaan terhadap Kaedah Prosedur dan Keterangan serta Kaedah sementara tidak akan berlaku secara retroaktif untuk merugikan orang yang sedang disiasat atau dibicarakan atau yang telah disabitkan kesalahannya.
5. Sekiranya terdapat percanggahan antara Statut dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan, Statut hendaklah mengatasi.

Perkara 52

Peraturan Mahkamah

1. Para hakim hendaklah, menurut Statut ini dan Kaedah Prosedur dan Keterangan, menggunakan, dengan majoriti mutlak, Peraturan Mahkamah yang diperlukan untuk fungsi rutinnya.
2. Pendakwa dan Pendaftar akan dirujuk dalam penyusunan Peraturan dan apa-apa pindaannya.
3. Peraturan dan apa-apa pindaan padanya hendaklah berkuat kuasa setelah diterima pakai kecuali diputuskan oleh hakim. Sebaik sahaja diterima pakai, peraturan itu akan diedarkan kepada Negara-Negara Ahli untuk mendapatkan ulasan. Jika dalam masa enam bulan tidak ada penolakan daripada majoriti Negara-Negara Ahli, maka peraturan itu hendaklah terus berkuat kuasa.

BAHAGIAN 5. PENYIASATAN DAN PENDAKWAAN

Perkara 53

Permulaan siasatan

1. Pendakwa hendaklah, setelah menilai maklumat yang disediakan untuknya, memulakan penyiasatan kecuali dia memutuskan bahawa tidak ada asas yang munasabah untuk meneruskan pendakwaan di bawah Statut ini. Dalam memutuskan sama ada akan memulakan siasatan, Pendakwa hendaklah mempertimbangkan sama ada:

(a) Maklumat yang ada kepada Pendakwa memberikan asas yang munasabah untuk mempercayai bahawa jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah telah atau sedang dilakukan;

(b) Kes ini boleh diterima atau akan diterima berdasarkan perkara 17; dan

(c) Dengan mengambil kira seriusnya jenayah dan kepentingan mangsa, ada alasan kukuh untuk mempercayai bahawa penyiasatan tidak akan memenuhi kepentingan keadilan.

Jika Pendakwa memutuskan bahawa tidak ada asas yang munasabah untuk meneruskannya dan penentuannya hanya berdasarkan subperenggan (c) di atas, dia hendaklah memberitahu Kamar Pra-Perbicaraan.

2. Sekiranya, setelah disiasat, Pendakwa menyimpulkan bahawa tidak ada asas yang mencukupi untuk pendakwaan kerana:

(a) Tidak ada dasar hukum atau fakta yang cukup untuk mendapatkan waran atau saman di bawah perkara 58;

(b) Kes ini tidak boleh diterima berdasarkan perkara 17; atau

(c) Pendakwaan bukan untuk kepentingan keadilan, dengan mengambil kira semua keadaan, termasuk beratnya jenayah, kepentingan mangsa dan usia atau ketakberdayaan pelaku tertuduh, dan peranannya dalam tuduhan jenayah ;

Pendakwa hendaklah memberitahu Kamar Pra-Perbicaraan dan Negara yang membuat rujukan di bawah perkara 14 atau Majlis Keselamatan dalam suatu kes di bawah perkara 13, perenggan (b), tentang kesimpulannya dan alasan-alasan untuk membuat kesimpulan.

3. (a) Atas permintaan Negara yang membuat rujukan di bawah perkara 14 atau Majlis Keselamatan di bawah perkara 13, perenggan (b), Kamar Pra-Perbicaraan boleh meninjau keputusan Pendakwa di bawah perenggan 1 atau 2 untuk tidak melanjutkan dan boleh meminta Pendakwa mempertimbangkan semula keputusan itu.

(b) Sebagai tambahan, Kamar Pra-Perbicaraan boleh, atas inisiatifnya sendiri, mengkaji keputusan Pendakwa untuk tidak melanjutkan jika didasarkan hanya pada perenggan 1 (c) atau 2 (c). Dalam kes seperti ini, keputusan Pendakwa hanya akan berkesan jika disahkan oleh Kamar Pra-Perbicaraan.

4. Pendakwa boleh, pada bila-bila masa, mempertimbangkan semula keputusan sama ada untuk memulakan siasatan atau pendakwaan berdasarkan fakta atau maklumat baharu.

Perkara 54

Tugas dan kuasa Pendakwa berkenaan dengan penyiasatan

1. Pendakwa hendaklah:

(a) Bagi membuktikan kebenaran, memanjangkan penyiasatan untuk merangkumi semua fakta dan keterangan yang relevan dengan penilaian sama ada terdapat tanggungjawab jenayah di bawah Statut ini, dan, dengan berbuat demikian, menyiasat keadaan yang memberatkan dan membebankan secara sama rata;

(b) Mengambil langkah-langkah yang tepat untuk memastikan penyiasatan dan pendakwaan yang efektif atas jenayah yang berada dalam bidang kuasa Mahkamah, dan dengan demikian, menghormati kepentingan dan keadaan peribadi mangsa dan saksi, termasuk usia, jenis kelamin seperti yang ditakrifkan dalam perkara 7, perenggan 3, dan kesihatan, dan mengambil kira sifat jenayah, khususnya yang melibatkan keganasan seksual, keganasan jantina atau keganasan terhadap kanak-kanak; dan

(c) Menghormati sepenuhnya hak orang yang berbangkit di bawah Statut ini.

2. Pendakwa boleh menjalankan siasatan di wilayah sesebuah Negara:

(a) Menurut peruntukan Bahagian 9; atau

(b) Seperti yang diizinkan oleh Kamar Pra-Perbicaraan berdasarkan perkara 57, perenggan 3(d).

3. Pendakwa boleh:

(a) Mengumpul dan memeriksa keterangan;

(b) Meminta kehadiran orang yang disiasat, mangsa dan saksi dan menyoal mereka;

(c) Mendapatkan kerjasama mana-mana Negara atau organisasi atau pengaturan antara kerajaan sesuai dengan kecekapan dan/atau mandat masing-masing;

(d) Mengadakan apa-apa perjanjian atau perjanjian-perjanjian, yang tidak bertentangan dengan Statut ini, yang mungkin diperlukan untuk memudahkan kerjasama Negara, organisasi antara kerajaan atau orang;

(e) Bersetuju untuk tidak mendedahkan, pada mana-mana peringkat prosiding, dokumen atau maklumat yang diperoleh Pendakwa dengan syarat kerahsiaan dan semata-mata untuk tujuan mendapatkan keterangan baharu, melainkan jika penyedia maklumat itu bersetuju; dan

(f) Mengambil langkah yang diperlukan, atau menghendaki agar langkah yang diperlukan diambil, bagi memastikan kerahsiaan maklumat, perlindungan mana-mana orang atau penyimpanan keterangan.

Perkara 55

Hak orang semasa siasatan

1. Sehubungan dengan penyiasatan di bawah Statut ini, seseorang:

(a) Tidak boleh memaksa dirinya sendiri atau mengaku bersalah;

(b) Tidak boleh dikenakan apa-apa bentuk paksaan, tekanan atau ancaman, penyeksaan atau perlakuan atau hukuman yang kejam, tidak berperikemanusiaan atau merendahkan martabat;

(c) Hendaklah, jika disoal dalam bahasa selain bahasa yang difahami dan dituturkan oleh orang itu sepenuhnya, mendapat, tanpa apa-apa kos, bantuan jurubahasa yang berwibawa dan terjemahan yang diperlukan bagi memenuhi kehendak keadilan; dan

(d) Tidak boleh ditangkap atau ditahan sewenang-wenangnya, dan tidak boleh dirampas kebebasannya kecuali atas alasan dan menurut prosedur yang ditetapkan dalam Statut ini.

2. Sekiranya ada alasan untuk mempercayai bahawa seseorang telah melakukan jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah dan orang itu akan disoal siasat oleh Pendakwa, atau oleh pihak berkuasa negara berdasarkan permintaan yang dibuat di bawah Bahagian 9, orang itu hendaklah juga memiliki hak berikut yang mana dia hendaklah diberitahu mengenainya sebelum disoal siasat:

(a) Dimaklumkan, sebelum disoal siasat, bahawa ada alasan untuk mempercayai bahawa dia telah melakukan jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah;

(b) Untuk berdiam diri, tanpa diamnya itu dijadikan pertimbangan dalam menentukan rasa bersalah atau tidak bersalah;

(c) Untuk mendapatkan bantuan guaman yang dipilihnya sendiri, atau, jika orang tersebut tidak memiliki bantuan guaman, memberikan bantuan guaman kepadanya, dalam hal apa pun yang memerlukan kepentingan keadilan, dan tanpa pembayaran oleh orang itu dalam mana-mana kes sedemikian sekiranya orang itu tidak mempunyai kaedah yang mencukupi untuk membayarnya; dan

(d) Untuk disoal di hadapan peguam kecuali orang tersebut secara sukarela mengetepikan haknya untuk mendapat khidmat guaman.

Perkara 56

Peranan Kamar Pra-Perbicaraan berkaitan dengan peluang penyiasatan yang unik

1. (a) Jika Pendakwa menganggap penyiasatan untuk menunjukkan peluang unik bagi mengambil testimoni atau pernyataan daripada saksi atau untuk memeriksa, mengumpulkan atau menguji keterangan, yang mungkin tidak tersedia kemudian untuk tujuan perbicaraan, Pendakwa hendaklah dengan itu memaklukkannya kepada Kamar Pra-Perbicaraan.

(b) Dalam hal tersebut, Kamar Pra-Perbicaraan boleh, atas permintaan Pendakwa, mengambil langkah-langkah yang diperlukan untuk memastikan kecekapan dan integriti prosiding dan, khususnya, untuk melindungi hak pembelaan.

(c) Kecuali jika Kamar Pra-Perbicaraan memerintahkan sebaliknya, Pendakwa hendaklah memberikan maklumat yang berkaitan kepada orang yang telah ditangkap atau muncul atas panggilan saman sehubungan dengan penyiasatan yang disebut dalam subperenggan (a), agar dia boleh dibicarakan atas perkara itu.

2. Langkah-langkah yang disebut dalam perenggan 1 (b) boleh merangkumi:

(a) Membuat usul atau perintah tentang prosedur yang hendak diikuti;

(b) Mengarahkan agar rekod prosiding dibuat;

(c) Melantik pakar untuk membantu;

(d) Memberi hak guaman bagi seseorang yang telah ditangkap, atau hadir di hadapan Mahkamah sebagai respons kepada saman, untuk menyertai, atau jika belum ada penangkapan atau penampilan seperti itu atau peguam belum ditetapkan, melantik peguam lain menghadiri dan mewakili kepentingan pembelaan;

(e) Menamakan salah seorang anggotanya atau, jika perlu, hakim lain yang ada di Bahagian Pra-Perbicaraan atau Perbicaraan untuk memerhatikan dan membuat usul atau perintah mengenai pengumpulan dan penyimpanan keterangan dan soal siasat orang;

(f) Mengambil tindakan lain yang mungkin diperlukan untuk mengumpulkan atau menyimpan keterangan.

3. (a) Jika Pendakwa tidak mencari tindakan menurut perkara ini tetapi Kamar Pra-Perbicaraan menganggap bahawa langkah-langkah tersebut diperlukan untuk mengekalkan keterangan yang dianggap penting bagi pembelaan dalam perbicaraan, ia hendaklah berunding dengan Pendakwa sama ada terdapat alasan yang baik untuk kegagalan Pendakwa untuk meminta tindakan tersebut. Sekiranya setelah berunding, Kamar Pra-Perbicaraan menyimpulkan bahawa kegagalan Pendakwa untuk meminta langkah-langkah tersebut tidak dibenarkan, Kamar Pra-Perbicaraan boleh mengambil langkah-langkah tersebut atas inisiatifnya sendiri.

(b) Keputusan Kamar Pra-Perbicaraan untuk bertindak atas inisiatifnya sendiri di bawah perenggan ini boleh dirayu oleh Pendakwa. Rayuan akan didengar secara cepat.

4. Kebolehterimaan keterangan yang disimpan atau dikumpulkan untuk perbicaraan menurut perkara ini, atau catatannya, semasa perbicaraan tertakluk kepada perkara 69, dan diberi keutamaan sebagaimana yang ditentukan oleh Kamar Perbicaraan.

Perkara 57

Fungsi dan kuasa Kamar Pra-Perbicaraan

1. Kecuali diperuntukkan sebaliknya dalam Statut ini, Kamar Pra-Perbicaraan hendaklah menjalankan fungsinya menurut peruntukan perkara ini.

2. (a) Perintah atau keputusan Kamar Pra-Perbicaraan yang dikeluarkan berdasarkan perkara 15, 18, 19, 54, perenggan 2, 61, perenggan 7, dan 72 hendaklah disetujui oleh majoriti hakimnya.

(b) Dalam semua kes lain, hakim tunggal dari Kamar Pra-Perbicaraan boleh menjalankan fungsi yang diperuntukkan dalam Statut ini, kecuali jika ditentukan sebaliknya dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan atau oleh majoriti Kamar Pra-Perbicaraan.

3. Sebagai tambahan kepada fungsi lain di bawah Statut ini, Kamar Pra-Perbicaraan boleh:

(a) Atas permintaan Pendakwa, mengeluarkan perintah dan waran yang mungkin diperlukan untuk tujuan penyiasatan;

(b) Atas permintaan orang yang telah ditangkap atau muncul menurut saman di bawah perkara 58, mengeluarkan perintah tersebut, termasuk langkah-langkah seperti yang dijelaskan dalam perkara 56, atau meminta kerjasama menurut Bahagian 9 yang diperlukan untuk menolong orang itu dalam persiapan pembelaannya;

(c) Sekiranya perlu, berikan perlindungan dan privasi mangsa dan saksi, pengekalan keterangan, perlindungan orang yang telah ditangkap atau muncul sebagai tindak balas atas saman, dan perlindungan maklumat keselamatan negara;

(d) Memberi kuasa kepada Pendakwa untuk mengambil langkah-langkah penyiasatan khusus dalam wilayah Negara Ahli tanpa memperoleh kerjasama negara tersebut di bawah Bahagian 9 jika, bilamana mungkin mengambil kira pandangan Negara yang berkenaan, Kamar Pra-Perbicaraan telah memutuskan dalam hal ini bahawa Negara itu jelas tidak boleh melaksanakan permintaan untuk bekerjasama disebabkan ketiadaan mana-mana pihak berkuasa atau mana-mana komponen sistem kehakimannya yang berwibawa untuk melaksanakan permintaan untuk bekerjasama di bawah Bahagian 9.

(e) Jika waran penangkapan atau saman telah dikeluarkan berdasarkan perkara 58, dan dengan memperhatikan kekuatan keterangan dan hak pihak-pihak yang berkenaan, sebagaimana yang diperuntukkan dalam Statut ini serta Kaedah Prosedur dan Keterangan, meminta kerjasama Negara-negara menurut perkara 93, perenggan 1 (k), untuk mengambil langkah-langkah perlindungan bagi tujuan perampasan, khususnya untuk manfaat akhir mangsa.

Perkara 58

Pengeluaran waran penangkapan oleh Kamar Pra-Perbicaraan atau saman untuk hadir

1. Pada bila-bila masa setelah dimulakan penyiasatan, Kamar Pra-Perbicaraan akan, atas permohonan Pendakwa, mengeluarkan waran penangkapan seseorang jika, setelah memeriksa permohonan dan keterangan atau maklumat lain yang dikemukakan oleh Pendakwa, berpuas hati bahawa:

(a) Terdapat alasan yang munasabah untuk mempercayai bahawa orang tersebut telah melakukan jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah; dan

(b) Penangkapan orang itu kelihatan perlu:

(i) Untuk memastikan kemunculan orang itu semasa perbicaraan,

(ii) Untuk memastikan bahawa orang itu tidak menghalang atau membahayakan penyiasatan atau prosiding mahkamah, atau

(iii) Sekiranya berkenaan, untuk mencegah orang itu daripada terus melakukan jenayah itu atau jenayah yang berkaitan yang terletak dalam bidang kuasa Mahkamah dan yang timbul daripada keadaan yang sama.

2. Permohonan Pendakwa hendaklah mengandungi:

(a) Nama orang itu dan apa-apa maklumat pengenalan lain yang relevan;

(b) Rujukan khusus untuk jenayah dalam bidang kuasa pengadilan yang orang itu dituduh telah melakukannya;

(c) Pernyataan ringkas mengenai fakta-fakta yang didakwa merupakan jenayah tersebut:

(d) Ringkasan keterangan dan maklumat lain yang menetapkan alasan yang munasabah untuk mempercayai bahawa orang itu melakukan jenayah tersebut; dan

(e) Alasan mengapa Pendakwa percaya bahawa penangkapan orang itu adalah perlu.

3. Waran penangkapan hendaklah mengandungi:

(a) Nama orang itu dan apa-apa maklumat pengenalan lain yang relevan;

(b) Rujukan khusus mengenai jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah yang mana penangkapan orang itu diusahakan; dan

(c) Pernyataan ringkas mengenai fakta-fakta yang didakwa merupakan jenayah tersebut.

4. Waran penangkapan akan terus berkuat kuasa sehingga diperintahkan oleh Mahkamah sebaliknya.
5. Berdasarkan waran penangkapan, Mahkamah boleh meminta penangkapan sementara atau penangkapan dan penyerahan orang di bawah Bahagian 9.
6. Pendakwa boleh meminta Kamar Pra-Perbicaraan untuk meminda waran penangkapan dengan mengubah atau menambah jenayah yang dinyatakan di dalamnya. Kamar Pra-Perbicaraan akan meminda waran tersebut sekiranya berpuas hati bahawa ada alasan yang munasabah untuk mempercayai bahawa orang tersebut melakukan jenayah yang diubah atau tambahan.
7. Sebagai alternatif untuk mendapatkan waran penangkapan, Pendakwa boleh mengemukakan permohonan yang meminta agar Kamar Pra-Perbicaraan mengeluarkan saman agar orang itu muncul. Jika Kamar Pra-Perbicaraan berpuas hati bahawa ada alasan yang munasabah untuk mempercayai bahawa orang yang melakukan jenayah yang dituduh itu dan bahawa saman mencukupi untuk memastikan penampilan orang itu, pihaknya akan mengeluarkan saman tersebut, dengan atau tanpa syarat yang menyekat kebebasan (selain penahanan) jika diperuntukkan oleh undang-undang negara, untuk orang itu hadir. Saman hendaklah mengandungi:
 - (a) Nama orang itu dan apa-apa maklumat pengenalan lain yang relevan;
 - (b) Tarikh yang ditentukan yang memerlukan orang itu hadir;
 - (c) Rujukan khusus untuk jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah yang orang itu dituduh telah melakukannya; dan
 - (d) Pernyataan ringkas mengenai fakta-fakta yang disyaki membentuk jenayah.

Saman hendaklah disampaikan kepada orang itu.

Perkara 59

Prosiding penangkapan di Negara jagaan

1. Negara Ahli yang telah menerima permintaan untuk penangkapan sementara atau penangkapan dan penyerahan hendaklah segera mengambil langkah-langkah untuk menangkap orang yang disyaki menurut undang-undangnya dan peruntukan Bahagian 9.
2. Seseorang yang ditangkap akan segera dibawa kepada badan kehakiman yang berwibawa di Negara penjaga yang akan menentukan, menurut undang-undang Negara itu, bahawa:
 - (a) Waran itu terpakai bagi orang itu;
 - (b) Orang itu telah ditangkap menurut proses yang betul; dan
 - (c) Hak orang tersebut telah dihormati.

3. Orang yang ditangkap berhak untuk memohon kepada pihak berkuasa yang berwibawa di Negara penjaga untuk pembebasan sementara ketika menunggu penyerahan.
4. Dalam mencapai keputusan mengenai permohonan tersebut, pihak berkuasa yang berwibawa di Negara penjaga hendaklah mempertimbangkan sama ada, mengambil kira beratnya tuduhan jenayah tersebut, ada keadaan mendesak dan luar biasa untuk membenarkan pembebasan sementara dan apakah ada perlindungan yang diperlukan untuk memastikan Negara penjaga boleh memenuhi tugasnya untuk menyerahkan orang itu ke Mahkamah. Tidak terbuka bagi pihak berkuasa yang berwibawa dari Negara penjaga untuk mempertimbangkan sama ada waran penangkapan dikeluarkan dengan betul atau tidak menurut perkara 58, perenggan 1 (a) dan (b).
5. Kamar Pra-Perbicaraan akan diberitahu mengenai setiap permintaan untuk pembebasan sementara dan akan membuat cadangan kepada pihak berkuasa di Negara penjaga. Pihak berkuasa yang berwibawa di Negara penjaga hendaklah memberi pertimbangan penuh terhadap cadangan tersebut, termasuk apa-apa cadangan mengenai langkah-langkah untuk mencegah orang itu daripada terlepas, sebelum membuat keputusannya.
6. Sekiranya orang itu dibebaskan sementara, Kamar Pra-Perbicaraan boleh meminta laporan berkala mengenai status pembebasan sementara itu.
7. Setelah diperintahkan untuk diserahkan oleh Negara penjaga, orang itu akan diserahkan ke Mahkamah secepat mungkin.

Perkara 60

Prosiding awal di hadapan Mahkamah

1. Setelah penyerahan orang itu ke Mahkamah, atau kehadiran orang itu di hadapan Mahkamah secara sukarela atau berdasarkan saman, Kamar Pra-Perbicaraan hendaklah yakin bahawa orang tersebut telah dimaklumkan mengenai jenayah yang dituduhkan kepadanya yang melakukan, dan haknya di bawah Statut ini, termasuk hak untuk memohon pembebasan sementara sambil menunggu perbicaraan.
2. Seseorang yang dikenakan waran penangkapan boleh memohon pembebasan sementara sambil menunggu perbicaraan. Jika Kamar Pra-Persidangan berpuas hati bahawa syarat-syarat yang ditetapkan dalam perkara 58, perenggan 1, dipenuhi, orang tersebut akan terus ditahan. Sekiranya tidak begitu berpuas hati, Kamar Pra-Perbicaraan akan membebaskan orang itu, dengan atau tanpa syarat.
3. Kamar Pra-Perbicaraan secara berkala mengkaji keputusannya mengenai pembebasan atau penahanan orang itu, dan boleh melakukannya pada bila-bila masa atas permintaan Pendakwa atau orang tersebut. Setelah disemak, ia boleh mengubah keputusannya mengenai penahanan, pembebasan atau syarat pembebasan, jika berpuas hati bahawa keadaan yang diubah memerlukan.
4. Kamar Pra-Perbicaraan hendaklah memastikan bahawa seseorang tidak ditahan untuk jangka masa yang tidak munasabah sebelum perbicaraan kerana kelewatan yang tidak boleh

dimaafkan oleh Pendakwa. Jika berlaku apa-apa kelewatan, Mahkamah akan mempertimbangkan untuk membebaskan orang itu, dengan atau tanpa syarat.

5. Jika perlu, Kamar Pra-Perbicaraan boleh mengeluarkan waran penangkapan untuk menjamin kehadiran seseorang yang telah dibebaskan.

Perkara 61

Pengesahan pertuduhan sebelum perbicaraan

1. Tertakluk kepada peruntukan perenggan 2, dalam waktu yang wajar setelah orang itu menyerah diri atau hadir secara sukarela di hadapan Mahkamah, Kamar Pra-Perbicaraan akan mengadakan pendengaran untuk mengesahkan tuduhan yang dituntut oleh Pendakwa untuk bicarakan. Pendengaran akan diadakan di hadapan Pendakwa dan orang yang didakwa, serta peguamnya.

2. Kamar Pra-Perbicaraan boleh, atas permintaan Pendakwa atau atas kehendaknya sendiri, mengadakan pendengaran sekiranya orang yang dituduh mengesahkan tuduhan yang diminta oleh Pendakwa untuk dibicarakan apabila orang tersebut telah:

(a) Mengetepikan haknya untuk hadir; atau

(b) Lari atau tidak dapat dijumpai dan semua langkah yang wajar telah diambil untuk menjamin kehadirannya di hadapan Mahkamah dan untuk memberitahu orang tersebut mengenai tuduhan tersebut dan pendengaran untuk mengesahkan tuduhan tersebut akan diadakan.

Dalam kes itu, orang tersebut akan diwakili oleh peguam dan Kamar Pra-Perbicaraan menentukan bahawa langkah itu adalah demi keadilan.

3. Dalam masa yang munasabah sebelum pendengaran, orang tersebut hendaklah:

(a) Dibekalkan dengan salinan dokumen yang mengandungi tuduhan yang berdasarkan tuduhan itu Pendakwa berhasrat untuk membawa orang itu ke muka pengadilan; dan

(b) Dimaklumkan tentang keterangan yang Pendakwa berhasrat untuk bergantung pada keterangan itu semasa pendengaran.

Kamar Pra-Perbicaraan boleh mengeluarkan perintah mengenai pendedahan maklumat untuk tujuan pendengaran.

4. Sebelum pendengaran, Pendakwa boleh meneruskan siasatan dan boleh meminda atau menarik balik tuduhan. Orang itu akan diberi notis yang munasabah sebelum mendengar apa-apa pindaan atau penarikan balik tuduhan. Sekiranya penarikan balik tuduhan, Pendakwa akan memberitahu Kamar Pra-Perbicaraan mengenai alasan penarikan tersebut.

5. Semasa pendengaran, Pendakwa hendaklah menyokong setiap pertuduhan dengan keterangan yang cukup bagi alasan yang kuat untuk mempercayai bahawa orang yang

melakukan jenayah didakwa. Pendakwa boleh bergantung pada keterangan dokumentar atau ringkasan dan tidak perlu memanggil saksi yang diharapkan memberi keterangan semasa perbicaraan.

6. Semasa pendengaran, orang tersebut boleh:

- (a) Menentang tuduhan;
- (b) Mencabar keterangan yang dikemukakan oleh Pendakwa; dan
- (c) Mengemukakan keterangan.

7. Kamar Pra-Perbicaraan hendaklah, berdasarkan pendengaran, menentukan sama ada terdapat keterangan yang mencukupi sebagai alasan yang kuat untuk mempercayai bahawa orang tersebut melakukan setiap jenayah yang dituduh. Berdasarkan penentuannya, Kamar Pra-Perbicaraan hendaklah:

(a) Mengesahkan tuduhan tersebut sehubungan dengan apa yang telah ditentukan bahawa ada keterangan yang mencukupi, dan menyerahkan orang itu ke Kamar Perbicaraan untuk dibicarakan atas tuduhan seperti yang disahkan;

(b) Menolak untuk mengesahkan tuduhan tersebut yang berkenaan dengannya telah ditentukan bahawa tidak ada bukti yang mencukupi;

(c) Menangguhkan pendengaran dan meminta Pendakwa untuk mempertimbangkan:

- (i) Memberikan keterangan tambahan atau menjalankan siasatan lebih lanjut berkenaan dengan tuduhan tertentu; atau
- (ii) Meminda pertuduhan kerana keterangan yang dikemukakan jelas membuktikan berlakunya jenayah yang berbeza dalam bidang kuasa Mahkamah.

8. Apabila Kamar Pra-Perbicaraan menolak untuk mengesahkan pertuduhan, Pendakwa tidak akan dilarang meminta pengesahannya kemudian jika permintaan itu disokong oleh keterangan tambahan.

9. Setelah pertuduhan disahkan dan sebelum perbicaraan dimulakan, Pendakwa boleh, dengan izin Kamar Pra-Perbicaraan dan setelah memberi notis kepada tertuduh, meminda tuduhan tersebut. Sekiranya Pendakwa ingin menambah pertuduhan atau menggantikan dengan tuduhan yang lebih serius, pendengaran di bawah perkara ini untuk mengesahkan tuduhan tersebut mesti diadakan. Setelah dimulakan perbicaraan, Pendakwa boleh, dengan izin Kamar Perbicaraan, menarik balik tuduhan.

10. Apa-apa waran yang dikeluarkan sebelumnya akan berhenti berkuat kuasa berkenaan dengan apa-apa tuduhan yang belum disahkan oleh Kamar Pra-Perbicaraan atau yang telah ditarik oleh Pendakwa.

11. Setelah tuduhan disahkan menurut perkara ini, Pejabat Presiden akan membentuk Kamar Perbicaraan yang, tertakluk kepada perenggan 9 dan perkara 64, perenggan 4,

bertanggungjawab atas pelaksanaan prosiding selanjutnya dan boleh menjalankan mana-mana fungsi Kamar Pra-Perbicaraan yang berkaitan dan boleh digunakan dalam prosiding tersebut.

BAHAGIAN 6. PERBICARAAN

Perkara 62

Tempat Perbicaraan

Kecuali diputuskan sebaliknya, tempat perbicaraan adalah di pusat Mahkamah.

Perkara 63

Perbicaraan dengan kehadiran tertuduh

1. Tertuduh mesti hadir semasa perbicaraan.
2. Jika tertuduh, yang hadir di hadapan Mahkamah, terus mengganggu perbicaraan, Kamar Perbicaraan boleh mengeluarkan tertuduh dan hendaklah memperuntukkannya hak untuk memerhatikan perbicaraan dan memerintahkan penasihat dari luar ruang pengadilan, melalui penggunaan komunikasi teknologi, jika diperlukan. Langkah-langkah tersebut hendaklah diambil hanya dalam keadaan luar biasa setelah alternatif lain yang munasabah terbukti tidak memadai, dan hanya untuk jangka masa yang diperlukan.

Perkara 64

Fungsi dan kuasa Kamar Perbicaraan

1. Fungsi dan kuasa Kamar Perbicaraan yang ditetapkan dalam perkara ini hendaklah dilaksanakan menurut Statut ini dan Kaedah Prosedur dan Keterangan.
2. Kamar Perbicaraan hendaklah memastikan bahawa perbicaraan itu adil dan cepat dan dikendalikan dengan penuh penghormatan terhadap hak tertuduh dan dengan sewajarnya melindungi mangsa dan saksi.
3. Setelah menyerahkan kes untuk dibicarakan menurut Statut ini, Kamar Perbicaraan yang ditugaskan untuk menangani kes tersebut hendaklah:
 - (a) Berunding dengan ahli-ahli dan menerima pakai prosedur yang diperlukan untuk memudahkan pelaksanaan prosiding yang adil dan cepat;
 - (b) Tentukan bahasa atau bahasa-bahasa yang akan digunakan semasa Perbicaraan; dan
 - (c) Tertakluk kepada apa-apa peruntukan lain yang berkaitan dalam Statut ini, membenarkan pendedahan dokumen atau maklumat yang tidak didedahkan sebelum ini, lebih awal daripada bermulanya perbicaraan bagi membolehkan persiapan yang mencukupi untuk perbicaraan.

4. Kamar Perbicaraan boleh, jika perlu untuk fungsi yang efektif dan adil, merujuk permasalahan awal ke Kamar Pra-Perbicaraan atau, jika perlu, kepada hakim lain dari Bahagian Pra-Perbicaraan.
5. Setelah diberitahu kepada ahli-ahli, Kamar Perbicaraan boleh, jika sesuai, mengarahkan agar ada penangguhan atau pemutusan hubungan dengan tuduhan terhadap lebih daripada satu tertuduh.
6. Dalam menjalankan fungsinya sebelum perbicaraan atau selama perbicaraan, Kamar Perbicaraan boleh, jika perlu:
 - (a) Menjalankan fungsi Kamar Pra-Perbicaraan sebagaimana dimaksudkan dalam perkara 61, perenggan 11;
 - (b) Menghendaki kehadiran dan testimoni saksi dan mengemukakan dokumen dan keterangan lain dengan mendapatkan, jika perlu, bantuan Negara-negara sebagaimana yang diperuntukkan dalam Statut ini;
 - (c) Menyediakan perlindungan maklumat sulit;
 - (d) Memerintahkan pengeluaran keterangan selain keterangan yang telah dikumpulkan sebelum perbicaraan atau dikemukakan semasa perbicaraan oleh pihak-pihak;
 - (e) Menyediakan perlindungan tertuduh, saksi dan mangsa; dan
 - (f) Peraturan mengenai perkara lain yang berkaitan.
7. Perbicaraan hendaklah diadakan di khalayak ramai. Walau bagaimanapun, Kamar Perbicaraan boleh, menentukan bahawa keadaan khusus membolehkan prosiding tertentu diadakan dalam sesi tertutup untuk tujuan yang ditetapkan dalam perkara 68, atau untuk melindungi maklumat rahsia atau sensitif yang akan diberikan sebagai keterangan.
8. (a) Pada awal persidangan, Kamar Perbicaraan hendaklah membacakan kepada tertuduh tuduhan yang sebelumnya disahkan oleh Kamar Pra-Perbicaraan. Kamar Perbicaraan hendaklah yakin bahawa tertuduh memahami hakikat pertuduhan. Hal ini akan memberi dia kesempatan untuk membuat pengakuan bersalah menurut perkara 65 atau untuk mengaku tidak bersalah.
 - (b) Semasa perbicaraan, ketua hakim boleh memberikan arahan untuk menjalankan prosiding, termasuk untuk memastikan bahawa prosiding dijalankan dengan adil dan saksama. Tertakluk kepada apa-apa arahan daripada ketua hakim, pihak-pihak boleh mengemukakan keterangan menurut peruntukan Statut ini.
9. Kamar Perbicaraan mempunyai, antara lain, kuasa atas permohonan pihak atau atas permintaannya sendiri untuk:
 - (a) Peraturan mengenai kebolehterimaan atau keberkaitan keterangan; dan

(b) Mengambil semua langkah yang diperlukan untuk menjaga ketenteraman semasa pendengaran.

10. Kamar Perbicaraan hendaklah memastikan bahawa rekod perbicaraan yang lengkap, yang secara tepat mencerminkan prosiding, dibuat dan disenggarakan dan disimpan oleh Pendaftar.

Perkara 65

Prosiding pengakuan bersalah

1. Jika tertuduh membuat pengakuan bersalah menurut perkara 64, perenggan 8 (a), Kamar Perbicaraan akan menentukan sama ada:

(a) Tertuduh memahami sifat dan akibat pengakuan bersalah;

(b) Pengakuan dibuat secara sukarela oleh tertuduh setelah berunding secukupnya dengan peguam bela; dan

(c) Pengakuan bersalah disokong oleh fakta kes yang terkandung dalam:

(i) Tuduhan yang dibawa oleh Pendakwa dan diakui oleh tertuduh;

(ii) Apa-apa bahan yang dikemukakan oleh Pendakwa yang melengkapkan tuduhan dan yang diterima oleh tertuduh; dan

(iii) Apa-apa keterangan lain, seperti testimoni saksi, yang dikemukakan oleh Pendakwa atau tertuduh.

2. Jika Kamar Perbicaraan berpuas hati bahawa hal yang disebut dalam perenggan 1 telah ditetapkan, pihaknya akan mempertimbangkan pengakuan bersalah, bersama dengan keterangan tambahan yang disediakan, sebagai membuktikan semua fakta penting yang diperlukan untuk membuktikan jenayah yang pengakuan bersalah adalah berkaitan, dan boleh mensabitkan tertuduh atas kesalahan itu.

3. Jika Kamar Perbicaraan tidak berpuas hati bahawa hal-hal yang disebut dalam perenggan 1 telah ditetapkan, pihaknya akan menganggap pengakuan bersalah tidak dilakukan, dalam hal ini ia akan memerintahkan agar perbicaraan dilanjutkan di bawah prosedur perbicaraan biasa yang disediakan oleh Statut ini dan boleh menyerahkan kes itu ke Kamar Perbicaraan yang lain.

4. Jika Kamar Perbicaraan berpendapat bahawa penyampaian fakta kes yang lebih lengkap diperlukan demi kepentingan keadilan, khususnya kepentingan para mangsa, Kamar Perbicaraan boleh:

(a) Meminta Pendakwa mengemukakan keterangan tambahan, termasuk testimoni saksi; atau

(b) Memerintahkan agar perbicaraan dilanjutkan di bawah prosedur perbicaraan biasa yang disediakan oleh Statut ini, dalam hal ini ia akan menganggap pengakuan bersalah sebagai tidak dilakukan dan boleh menyerahkan kes itu ke Kamar Perbicaraan yang lain.

5. Apa-apa perbincangan antara Pendakwa dengan pihak pembelaan mengenai pengubahsuaian pertuduhan, pengakuan bersalah atau hukuman yang akan dikenakan tidak mengikat Mahkamah.

Perkara 66

Anggapan tidak bersalah

1. Setiap orang dianggap tidak bersalah hingga terbukti bersalah di hadapan Mahkamah menurut undang-undang yang terpakai.
2. Tanggungjawab terletak pada Pendakwa untuk membuktikan sama ada tertuduh bersalah.
3. Untuk menjatuhkan hukuman ke atas tertuduh, Mahkamah hendaklah yakin akan kesalahan tertuduh tanpa keraguan yang munasabah.

Perkara 67

Hak tertuduh

1. Dalam menentukan apa-apa tuduhan, tertuduh berhak untuk mendapat pendengaran awam, setelah mengambil kira peruntukan Statut ini, untuk mendapat pendengaran yang adil yang dijalankan secara tidak berat sebelah, dan jaminan minimum berikut, dengan penuh saksama:

(a) Untuk dimaklumkan dengan segera dan terperinci mengenai sifat, sebab dan isi pertuduhan, dalam bahasa yang tertuduh memahami dan berbicara sepenuhnya;

(b) Mempunyai waktu dan kemudahan yang mencukupi untuk membuat persiapan pembelaan dan untuk berkomunikasi secara bebas dengan peguam pilihan tertuduh secara yakin;

(c) Dibicarakan tanpa penangguhan yang tidak wajar;

(d) Tertakluk kepada perkara 63, perenggan 2, untuk hadir semasa perbicaraan, untuk melakukan pembelaan secara langsung atau melalui bantuan guaman pilihan tertuduh, untuk diberitahu, jika tertuduh tidak memiliki bantuan guaman akan hak ini dan mendapatkan bantuan guaman yang diberikan oleh Mahkamah dalam hal apa pun yang memerlukan kepentingan keadilan, dan tanpa pembayaran jika tertuduh tidak memiliki cukup cara atau keupayaan untuk membayarnya;

(e) Untuk memeriksa, atau telah memeriksa, saksi-saksi yang menentanginya dan untuk mendapatkan kehadiran dan pemeriksaan saksi bagi pihaknya dengan syarat yang sama seperti syarat saksi terhadapnya. Tertuduh juga berhak meningkatkan pembelaan dan mengemukakan keterangan lain yang boleh diterima di bawah Statut ini;

(f) Untuk mendapatkan, tanpa apa-apa kos, bantuan jurubahasa yang berwibawa dan apa-apa terjemahan yang diperlukan bagi memenuhi kehendak keadilan, jika mana-mana prosiding atau dokumen yang dikemukakan kepada Mahkamah tidak dalam bahasa yang tertuduh memahami dan bercakap sepenuhnya;

(g) Tidak dipaksa untuk memberi keterangan atau mengaku bersalah dan berdiam diri, tanpa berdiam diri itu menjadi pertimbangan dalam penentuan rasa bersalah atau tidak bersalah;

(h) Untuk membuat pernyataan lisan atau bertulis tanpa mengangkat sumpah dalam pembelaannya; dan

(i) Tidak akan membebankan kepadanya apa-apa pembalikan beban bukti atau apa-apa tanggungjawab penyangkalan.

2. Sebagai tambahan kepada pendedahan lain yang diperuntukkan dalam Statut ini, Pendakwa hendaklah, secepat mungkin, mendedahkan keterangan pembelaan yang dimiliki atau dikendalikan oleh Pendakwa yang dia percaya menunjukkan atau cenderung menunjukkan keadaan tidak bersalah tertuduh, atau untuk mengurangkan rasa bersalah tertuduh, atau yang boleh menjejaskan kredibiliti keterangan pendakwaan. Dalam hal keraguan mengenai penerapan perenggan ini, Mahkamah akan memutuskan.

Perkara 68

Perlindungan mangsa dan saksi dan pelibatan mereka dalam prosiding

1. Mahkamah hendaklah mengambil langkah-langkah yang sesuai untuk melindungi keselamatan, kesejahteraan fizikal dan psikologi, maruah dan privasi mangsa dan saksi. Dengan demikian, Mahkamah hendaklah mempertimbangkan semua faktor yang relevan, termasuk usia, jenis kelamin seperti yang ditakrifkan dalam perkara 7, perenggan 3, dan kesihatan, dan sifat jenayah, khususnya, tetapi tidak terbatas pada, jika jenayah itu melibatkan keganasan seksual atau jantina atau keganasan terhadap kanak-kanak. Pendakwa akan mengambil langkah-langkah tersebut terutamanya semasa penyiasatan dan pendakwaan terhadap jenayah tersebut. Langkah-langkah ini tidak boleh menjejaskan atau tidak selaras dengan hak tertuduh serta perbicaraan yang adil dan tidak berat sebelah.

2. Sebagai pengecualian daripada prinsip pendengaran awam yang diperuntukkan dalam perkara 67, Kamar Mahkamah boleh, untuk melindungi mangsa dan saksi atau tertuduh, menjalankan mana-mana bahagian prosiding secara tertutup atau mengizinkan penyampaian keterangan secara elektronik atau cara khas yang lain. Khususnya, langkah-langkah tersebut hendaklah dilaksanakan dalam kes mangsa keganasan seksual atau kanak-kanak yang menjadi mangsa atau saksi, kecuali sebaliknya jika diperintahkan oleh Mahkamah, setelah mengambil kira semua keadaan, terutama pandangan mangsa atau saksi .

3. Apabila kepentingan peribadi mangsa terjejas, Mahkamah hendaklah membenarkan pandangan dan permasalahan mereka dikemukakan dan dipertimbangkan pada peringkat prosiding yang ditentukan sesuai oleh mahkamah dan mengikut cara yang tidak menjejaskan atau tidak selaras dengan hak tertuduh serta perbicaraan yang adil dan tidak berat sebelah. Pandangan dan permasalahan tersebut boleh disampaikan oleh wakil perundangan mangsa, jika Mahkamah menganggapnya sesuai, selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan.

4. Unit Mangsa dan Saksi boleh memberi nasihat kepada Pendakwa dan Mahkamah mengenai langkah-langkah perlindungan, pengawalaturan keselamatan, kaunseling dan bantuan yang sesuai sebagaimana dimaksudkan dalam perkara 43, perenggan 6.

5. Jika pendedahan keterangan atau maklumat menurut Statut ini boleh menyebabkan bahaya yang serius terhadap keselamatan saksi atau keluarganya, Pendakwa boleh, untuk tujuan setiap prosiding yang dijalankan sebelum permulaan perbicaraan, menolak pemberian keterangan atau maklumat tersebut dan sebaliknya menyerahkan ringkasannya. Langkah-langkah tersebut hendaklah dilaksanakan mengikut cara yang tidak menjejaskan atau tidak selaras dengan hak tertuduh serta perbicaraan yang adil dan tidak berat sebelah.

6. Negara boleh membuat permohonan agar langkah-langkah yang perlu diambil berkaitan dengan perlindungan pegawai atau ejennya dan perlindungan maklumat sulit atau sensitif.

Perkara 69

Keterangan

1. Sebelum memberi keterangan, setiap saksi hendaklah, selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan, bersumpah untuk bercakap benar tentang keterangan yang akan diberikannya itu.

2. Testimoni saksi dalam perbicaraan hendaklah diberikan secara langsung, kecuali sejauh yang ditentukan oleh langkah-langkah yang dinyatakan dalam perkara 68 atau dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan. Mahkamah juga boleh mengizinkan pemberian testimoni *viva voce* (lisan) atau yang dirakamkan melalui teknologi video atau audio, serta pengenalan dokumen atau transkrip tertulis, yang tertakluk kepada Statut ini dan selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan. Langkah-langkah ini tidak boleh menjejaskan atau tidak selaras dengan hak tertuduh.

3. Negara-negara ahli boleh mengemukakan keterangan yang relevan dengan kes ini, menurut perkara 64. Mahkamah hendaklah memiliki bidang kuasa untuk meminta penyerahan semua keterangan yang dianggapnya perlu untuk menentukan kebenaran.

4. Mahkamah boleh memutuskan kerelevanan dan kebolehterimaan sesuatu keterangan, dengan mempertimbangkan, antara lain, nilai probatif keterangan dan apa-apa kemudatan yang disebabkan oleh keterangan tersebut terhadap perbicaraan yang adil atau penilaian yang adil terhadap testimoni saksi, selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan.

5. Mahkamah hendaklah menghormati dan mematuhi hak kerahsiaan sebagaimana yang diperuntukkan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan.

6. Mahkamah tidak memerlukan bukti fakta pengetahuan bersama tetapi boleh mengambil perhatian kehakiman terhadapnya.

7. Keterangan yang diperoleh melalui pelanggaran Statut ini atau hak asasi manusia yang diakui pada peringkat antarabangsa tidak boleh diterima jika:

(a) Pelanggaran tersebut menimbulkan keraguan besar terhadap kebolehpercayaan keterangan; atau

(b) Pengakuan keterangan akan berlawanan dengan dan akan merosakkan integriti prosiding dengan serius.

8. Ketika memutuskan kesesuaian atau kebolehterimaan keterangan yang dikumpulkan oleh sesebuah Negara, Mahkamah tidak akan memutuskan mengenai penerapan undang-undang negara.

Perkara 70

Kesalahan terhadap pentadbiran keadilan

1. Mahkamah mempunyai bidang kuasa atas kesalahan berikut terhadap pentadbiran keadilannya apabila dilakukan dengan sengaja:

(a) Memberikan testimoni palsu ketika di bawah obligasi, menurut perkara 69, perenggan 1, untuk mengatakan yang sebenarnya;

(b) Mengemukakan keterangan yang pihak itu tahu adalah palsu atau dipalsukan;

(c) Mempengaruhi saksi secara rasuah, menghalang atau mengganggu kehadiran atau testimoni saksi, membalas saksi kerana memberikan testimoni atau memusnahkan, mengganggu atau mengganggu pengumpulan keterangan;

(d) Menghalangi, menakut-nakutkan atau mempengaruhi secara rasuah seorang pegawai Mahkamah dengan tujuan memaksa atau memujuk pegawai tersebut agar tidak melakukan, atau melakukan tugas yang tidak wajar;

(e) Membalas dendam terhadap pegawai Mahkamah kerana tugas yang dilakukan oleh pegawai itu atau pegawai lain;

(f) Meminta atau menerima rasuah sebagai pegawai Mahkamah sehubungan dengan tugas rasminya.

2. Prinsip dan prosedur yang mengatur pelaksanaan pengadilan Mahkamah atas kesalahan di bawah perkara ini hendaklah yang diperuntukkan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan. Syarat untuk memberikan kerjasama antarabangsa kepada Mahkamah berkenaan dengan prosidingnya di bawah perkara ini hendaklah tertakluk kepada undang-undang domestik Negara yang dikemukakan permintaan.

3. Sekiranya terbukti, Mahkamah boleh menjatuhkan hukuman penjara tidak lebih daripada lima tahun, atau denda selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan, atau kedua-duanya.

4. (a) Setiap Negara Ahli hendaklah memperluas undang-undang jenayah yang menghukum kesalahan terhadap integriti proses penyiasatan atau kehakimannya sendiri kepada kesalahan terhadap pentadbiran keadilan yang disebut dalam perkara ini, yang dilakukan di wilayahnya, atau oleh salah satu warganegaranya;

(b) Atas permintaan Mahkamah, bila-bila dianggap tepat, Negara Ahli hendaklah menyerahkan kes itu kepada pihak berkuasanya yang berwibawa untuk tujuan pendakwaan. Pihak berkuasa tersebut hendaklah menangani kes seperti itu dengan bersungguh-sungguh dan memanfaatkan sumber yang mencukupi untuk membolehkannya dikendalikan dengan berkesan.

Perkara 71

Sekatan kerana salah laku di hadapan Mahkamah

1. Mahkamah boleh menjatuhkan hukuman kepada orang-orang yang hadir di hadapannya, yang melakukan kesalahan, termasuk mengganggu prosidingnya atau penolakan sengaja daripada mematuhi arahnya, dengan langkah-langkah pentadbiran selain pemenjaraan, seperti pemindahan sementara atau tetap dari kamar perbicaraan, denda atau yang serupa langkah-langkah yang diperuntukkan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan.
2. Prosedur yang mengatur pengenaan langkah-langkah yang ditetapkan dalam perenggan 1 hendaklah yang diperuntukkan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan.

Perkara 72

Perlindungan maklumat keselamatan negara

1. Perkara ini terpakai dalam apa-apa hal jika pendedahan maklumat atau dokumen sesebuah Negara, pada pendapat Negara itu, akan mengganggu kepentingan keselamatan negaranya. Kes seperti itu termasuk yang termaktub dalam ruang lingkup perkara 56, perenggan 2 dan 3, perkara 61, perenggan 3, perkara 64, perenggan 3, perkara 67, perenggan 2, perkara 68, perenggan 6, perkara 87, perenggan 6 dan perkara 93, serta kes yang timbul pada mana-mana peringkat prosiding yang lain jika pendedahan tersebut mungkin menjadi isu.
2. Perkara ini hendaklah juga terpakai ketika seseorang yang telah diminta untuk memberikan maklumat atau keterangan telah menolak untuk melakukannya atau telah merujuk perkara tersebut kepada Negara dengan alasan bahawa pendedahan itu akan menjejaskan kepentingan keselamatan negara sesebuah Negara dan Negara yang berkaitan mengesahkan bahawa mereka berpendapat bahawa pendedahan itu akan menjejaskan kepentingan keselamatan nasionalnya.
3. Tidak ada apa-apa pun dalam perkara ini yang boleh mempengaruhi kehendak kerahsiaan yang terpakai di bawah perkara 54, perenggan 3 (e) dan (f), atau penerapan perkara 73.
4. Jika sesebuah Negara mengetahui bahawa maklumat atau dokumen Negara itu sedang, atau berkemungkinan akan, didedahkan pada mana-mana peringkat prosiding, dan berpendapat bahawa pendedahan itu akan menjejaskan kepentingan keselamatan negaranya, maka Negara tersebut berhak untuk campur tangan untuk mendapatkan penyelesaian bagi masalah itu menurut perkara ini.

5. Sekiranya, menurut pendapat Negara, pernyataan maklumat akan menjejaskan kepentingan keselamatan negaranya, semua langkah yang wajar akan diambil oleh Negara, yang bertindak bersama dengan Pendakwa, pembelaan atau Kamar Pra-Perbicaraan atau Kamar Perbicaraan, mengikut mana-mana keadaan, untuk berusaha menyelesaikan masalah dengan kaedah kerjasama. Langkah tersebut boleh merangkumi:

- (a) Pengubahsuaian atau penjelasan permintaan;
- (b) Penentuan oleh Mahkamah mengenai kerelevanan maklumat atau keterangan yang dicari, atau penentuan sama ada keterangan, walaupun relevan, boleh atau telah diperoleh daripada sumber selain Negara yang dikemukakan permintaan;
- (c) Mendapatkan maklumat atau keterangan daripada sumber yang berbeza atau dalam bentuk yang berbeza; atau
- (d) Perjanjian mengenai syarat-syarat yang membolehkan pemberian bantuan termasuk, antara lain, memberikan ringkasan atau pembetulan, batasan pendedahan, penggunaan kamera atau prosiding *ex parte*, atau langkah-langkah perlindungan lain yang dibenarkan di bawah Statut serta Kaedah Prosedur dan Keterangan.

6. Setelah semua langkah yang wajar diambil untuk menyelesaikan masalah tersebut dengan cara kerjasama, dan jika Negara menganggap bahawa tidak ada cara atau syarat yang membolehkan maklumat atau dokumen itu diberikan atau didedahkan tanpa menjejaskan kepentingan keselamatan nasionalnya, ia hendaklah dengan itu, memberitahu Pendakwa atau Mahkamah mengenai sebab-sebab tertentu bagi keputusannya, melainkan jika penjelasan khusus mengenai alasan-alasan itu sendiri akan mengakibatkan apa-apa prasangka terhadap kepentingan keselamatan negara.

7. Setelah itu, jika Mahkamah memutuskan bahawa keterangan itu relevan dan perlu untuk membuktikan bersalah atau tidak bersalahnya tertuduh, Mahkamah boleh melakukan tindakan berikut:

- (a) Jika pengungkapan maklumat atau dokumen dicari berdasarkan permintaan kerja sama di bawah Bahagian 9 atau keadaan yang dijelaskan dalam perenggan 2, dan Negara telah meminta alasan penolakan sebagaimana dimaksudkan dalam perkara 93, perenggan 4:
 - (i) Mahkamah boleh, sebelum membuat kesimpulan sebagaimana dimaksudkan dalam sub-perenggan 7 (a) (ii), meminta perundingan lebih lanjut untuk tujuan mempertimbangkan perwakilan Negara, yang boleh meliputi, jika sesuai, pendengaran secara kamera dan *ex parte*;
 - (ii) Jika mahkamah menyimpulkan bahawa, dengan meminta alasan penolakan berdasarkan perkara 93, perenggan 4, dalam keadaan kesnya, negara yang dikemukakan permintaan tidak bertindak menurut obligasinya berdasarkan Statut ini, Mahkamah boleh merujuk hal tersebut menurut perkara 87, perenggan 7, dengan menentukan alasan bagi kesimpulannya; dan
 - (iii) Mahkamah boleh membuat kesimpulan dalam perbicaraan tertuduh mengenai ada atau tidak adanya fakta, yang sesuai dalam keadaan itu; atau

- (b) Dalam semua keadaan lain:
- (i) Mengarahkan pendedahan; atau
 - (ii) Sejauh tidak mengarahkan pendedahan, membuat kesimpulan dalam perbicaraan tertuduh mengenai ada atau tidak adanya fakta, sebagaimana yang sesuai dalam keadaan tersebut.

Perkara 73

Maklumat atau dokumen pihak ketiga

Jika Negara Ahli diminta oleh Mahkamah untuk memberikan dokumen atau maklumat dalam jagaan, pemilikan atau kawalannya, yang didedahkan kepadanya secara rahsia oleh Negara, organisasi antara kerajaan atau organisasi antarabangsa, pihaknya akan meminta persetujuan daripada pencetus untuk mendedahkan dokumen atau maklumat itu. Jika pencetus itu adalah Negara Ahli, pihaknya akan menyetujui pendedahan maklumat atau dokumen atau berikrar untuk menyelesaikan masalah pendedahan dengan Mahkamah, tertakluk kepada peruntukan perkara 72. Jika pencetus bukan Negara Ahli dan menolak untuk mengizinkan pendedahan tersebut, Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah memberitahu Mahkamah bahawa ia tidak boleh memberikan dokumen atau maklumat tersebut disebabkan obligasi kerahsiaan yang ada sebelumnya kepada pencetus.

Perkara 74

Keperluan bagi membuat keputusan

1. Semua hakim Kamar Perbicaraan hendaklah hadir pada setiap peringkat perbicaraan dan sepanjang perbincangan mereka. Pejabat Presiden boleh, berdasarkan kes demi kes, melantik, jika ada, satu atau lebih hakim gantian untuk hadir pada setiap tahap perbicaraan dan untuk menggantikan seorang anggota Kamar Perbicaraan jika anggota itu tidak dapat terus hadir.
2. Keputusan Kamar Perbicaraan hendaklah berdasarkan penilaiannya terhadap keterangan dan keseluruhan prosiding. Keputusan tidak boleh melebihi fakta dan keadaan yang dijelaskan dalam tuduhan dan apa-apa pindaan terhadap tuduhan tersebut. Mahkamah hanya boleh membuat keputusan berdasarkan keterangan yang dikemukakan dan dibincangkan di hadapannya semasa perbicaraan.
3. Para hakim hendaklah berusaha mencapai kesepakatan dalam keputusan mereka, jika gagal, keputusan itu akan diambil alih oleh majoriti hakim.
4. Perbincangan Kamar Perbicaraan hendaklah dirahsiakan.
5. Keputusan itu hendaklah dibuat secara bertulis dan mengandungi pernyataan yang lengkap dan beralasan mengenai penemuan Kamar Perbicaraan mengenai keterangan dan kesimpulan. Kamar Perbicaraan akan mengeluarkan satu keputusan. Apabila tidak ada sebulat suara, keputusan Kamar Perbicaraan hendaklah mengandungi pandangan majoriti dan minoriti. Keputusan atau ringkasannya akan disampaikan di mahkamah terbuka.

Perkara 75

Perbaikan kepada mangsa

1. Mahkamah hendaklah menetapkan prinsip-prinsip yang berkaitan dengan perbaikan terhadap, atau berkenaan dengan, mangsa, termasuk restitusi, pampasan dan pemulihan. Atas dasar ini, dalam keputusannya Mahkamah boleh, sama ada apabila diminta atau atas kehendaknya sendiri dalam keadaan luar biasa, menentukan ruang lingkup dan sejauh mana kerosakan, kehilangan dan kecederaan pada, atau berkenaan dengan, mangsa dan akan menyatakan prinsip-prinsip yang berdasarkannya ia bertindak.

2. Mahkamah boleh membuat perintah secara langsung terhadap orang yang disabitkan kesalahan yang menetapkan perbaikan yang tepat untuk, atau berkenaan dengan mangsa, termasuk restitusi, pampasan dan pemulihan.

Jika bersesuaian, Mahkamah boleh mengarahkan agar penghargaan untuk perbaikan dilakukan melalui Dana Amanah yang diperuntukkan dalam perkara 79.

3. Sebelum membuat perintah berdasarkan perkara ini, Mahkamah boleh mengundang dan akan mempertimbangkan perwakilan dari atau atas nama orang yang disabitkan, mangsa, orang lain yang berminat atau Negara yang berminat.

4. Dalam melaksanakan kekuasaannya berdasarkan perkara ini, Mahkamah boleh, setelah seseorang disabitkan atas suatu jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah, menentukan apakah, untuk memperlakukan suatu perintah yang boleh dibuatnya berdasarkan perkara ini, adalah diperlukan untuk mencari langkah-langkah di bawah perkara 93, perenggan 1.

5. Negara Ahli hendaklah melaksanakan keputusan berdasarkan perkara ini seolah-olah peruntukan perkara 109 terpakai untuk perkara ini.

6. Tiada apa-apa dalam perkara ini yang boleh ditafsirkan sebagai menjejaskan hak mangsa berdasarkan undang-undang negara atau antarabangsa.

Perkara 76

Hukuman

1. Sekiranya ada sabitan, Kamar Perbicaraan akan mempertimbangkan hukuman yang sesuai untuk dijatuhkan dan akan mengambil kira keterangan yang dikemukakan dan penghujahan yang dibuat selama perbicaraan yang relevan dengan hukuman tersebut.

2. Kecuali jika perkara 65 terpakai dan sebelum perbicaraan selesai, kamar Perbicaraan boleh dengan sendirinya dan akan, atas permintaan Pendakwa atau tertuduh, mengadakan pendengaran lanjut untuk mendengar keterangan atau pengajuan tambahan yang relevan dengan hukuman, selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan.

3. Jika perenggan 2 diterima pakai, setiap perwakilan berdasarkan perkara 75 hendaklah didengar semasa pendengaran selanjutnya yang disebut dalam perenggan 2 dan, jika perlu, selama sidang tambahan.
4. Hukuman itu hendaklah dijelaskan di hadapan umum dan, di mana sahaja mungkin, di hadapan tertuduh.

BAHAGIAN 7. PENALTI

Perkara 77

Hukuman yang boleh dikenakan

1. Tertakluk kepada perkara 110, Mahkamah boleh menjatuhkan salah satu hukuman berikut pada orang yang disabitkan atas jenayah sebagaimana dimaksudkan dalam perkara 5 Statut ini:

(a) Pemenjaraan selama beberapa tahun tertentu, yang tidak boleh melebihi maksimum 30 tahun; atau

(b) Hukuman penjara seumur hidup apabila diwajibkan oleh jenayah yang melampau dan keadaan individu orang yang disabitkan kesalahan.

2. Selain hukuman penjara. Mahkamah boleh memerintahkan:

(a) Denda di bawah kriteria yang diperuntukkan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan;

(b) Perampasan hasil, harta benda dan aset yang diperolehi secara langsung atau tidak langsung daripada jenayah itu, tanpa menjejaskan hak *bona fide* pihak ketiga.

Perkara 78

Penetapan hukuman

1. Dalam menetapkan hukuman, Mahkamah hendaklah, selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan, mempertimbangkan faktor-faktor seperti beratnya jenayah dan keadaan individu orang yang dihukum.

2. Dalam mengenakan hukuman penjara, Mahkamah hendaklah mengurangi waktu, jika ada, yang sebelumnya dihabiskan dalam tahanan menurut perintah Mahkamah. Mahkamah boleh memotong masa yang dihabiskan dalam tahanan sehubungan dengan tingkah laku yang mendasari jenayah tersebut.

3. Apabila seseorang telah disabitkan dengan lebih daripada satu jenayah, Mahkamah hendaklah menjatuhkan hukuman untuk setiap jenayah dan hukuman bersama yang menentukan jumlah tempoh pemenjaraan. Tempoh ini tidak kurang daripada hukuman individu

tertinggi yang diucapkan dan tidak boleh melebihi 30 tahun pemenjaraan atau hukuman penjara seumur hidup menurut perkara 77, perenggan 1 (b).

Perkara 79

Tabung Amanah

1. Tabung Amanah akan dibentuk dengan keputusan Majlis Negara-Negara Ahli untuk kepentingan mangsa jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah, dan keluarga mangsa tersebut.
2. Mahkamah boleh memerintahkan wang dan harta benda lain yang dikumpulkan melalui denda atau perampasan untuk dipindahkan, dengan perintah Mahkamah, kepada Tabung Amanah.
3. Tabung Amanah diuruskan mengikut kriteria yang akan ditentukan oleh Dewan Negara-Negara Ahli.

Perkara 80

Tanpa prasangka kepada permohonan negara akan hukuman dan undang-undang negara itu

Tidak ada dalam Bahagian ini yang mempengaruhi penerapan hukuman oleh Negara yang diperuntukkan oleh undang-undang negara mereka, atau undang-undang Negara yang tidak memperuntukkan hukuman yang diperuntukkan dalam Bahagian ini.

BAHAGIAN 8. RAYUAN DAN SEMAKAN

Perkara 81

Rayuan terhadap keputusan pembebasan atau sabitan atau terhadap hukuman

1. Keputusan berdasarkan perkara 74 boleh diajukan rayuan selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan sebagai berikut:
 - (a) Pendakwa boleh membuat rayuan atas salah satu alasan berikut:
 - (i) Ralat prosedur,
 - (ii) Ralat fakta, atau
 - (iii) Ralat undang-undang;
 - (b) Orang yang disabitkan, atau Pendakwa bagi pihaknya, boleh membuat rayuan atas salah satu alasan berikut:

- (i) Ralat prosedur,
- (ii) Ralat fakta,
- (iii) Ralat undang-undang, atau
- (iv) Apa-apa alasan lain yang mempengaruhi keadilan atau kebolehpercayaan prosiding atau keputusan.

2. (a) Hukuman boleh diajukan rayuan, selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan, oleh Pendakwa atau orang yang disabitkan atas alasan tidak ketakseimbangan antara jenayah dengan hukuman;

(b) Jika atas rayuan terhadap hukuman, Mahkamah menganggap bahawa ada alasan yang membolehkan hukuman tersebut diketepikan, sepenuhnya atau sebahagian, boleh mengundang Pendakwa dan orang yang disabitkan untuk mengemukakan alasan berdasarkan perkara 81, perenggan 1 (a)) atau (b), dan boleh membuat keputusan jika disabitkan menurut perkara 83;

(c) Prosedur yang sama dipakai ketika Mahkamah, atas rayuan terhadap sabitan sahaja, menganggap bahawa ada alasan untuk mengurangi hukuman di bawah perenggan 2 (a).

3. (a) Kecuali jika Kamar Perbicaraan memerintahkan sebaliknya, seseorang yang disabitkan kesalahan akan terus ditahan sementara menunggu rayuan;

(b) Apabila seseorang yang disabitkan kesalahan dalam tahanan melebihi hukuman penjara yang dijatuhkan, orang itu akan dibebaskan, kecuali jika Pendakwa juga merayu, pembebasan itu boleh tertakluk kepada syarat di bawah subperenggan (c) di bawah;

(c) Dalam hal pembebasan, tertuduh akan dibebaskan segera, dengan syarat:

- (i) Dalam keadaan yang luar biasa, dan setelah mengambil kira, antaranya, risiko konkrit yang tertuduh akan melepaskan diri, keseriusan kesalahan yang dituduh dan kemungkinan kejayaannya semasa rayuan, Kamar Perbicaraan, atas permintaan Pendakwa, boleh mengekalkan penahanan orang yang menunggu rayuan;
- (ii) Keputusan oleh Kamar Perbicaraan berdasarkan subperenggan (c) (i) boleh diajukan rayuan selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan.

4. Tertakluk kepada peruntukan perenggan 3 (a) dan (b), pelaksanaan keputusan atau hukuman akan ditangguhkan semasa tempoh yang diizinkan untuk rayuan dan selama prosiding rayuan.

Perkara 82

Rayuan terhadap keputusan lain

1. Mana-mana pihak boleh mengajukan apa-apa rayuan atas keputusan berikut selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan:

- (a) Keputusan berkenaan dengan bidang kuasa atau kebolehterimaan;
- (b) Keputusan yang memberikan atau menolak pembebasan orang yang disiasat atau dibicarakan;
- (c) Keputusan Kamar Pra-Perbicaraan untuk bertindak atas inisiatifnya sendiri berdasarkan perkara 56, perenggan 3;
- (d) Keputusan yang melibatkan masalah yang secara signifikan mempengaruhi pelaksanaan prosiding atau keputusan perbicaraan yang adil dan cepat, dan yang menurut pendapat Kamar Pra-Perbicaraan atau Kamar Perbicaraan, penyelesaian segera oleh Kamar Rayuan boleh meneruskan prosiding secara material.

2. Keputusan Kamar Pra-Perbicaraan berdasarkan perkara 57, perenggan 3 (d), boleh diajukan rayuan terhadap Negara yang berkaitan atau oleh Pendakwa, dengan izin Kamar Pra-Perbicaraan. Rayuan akan didengar secara cepat.

3. Permohonan rayuan hendaklah tidak membawa kesan penangguhan melainkan jika Mahkamah Rayuan memerintahkan, atas permintaan, selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan.

4. Wakil guaman mangsa, orang yang dihukum atau pemilik harta yang diperlakukan buruk yang dipengaruhi oleh perintah di bawah perkara 75 boleh mengajukan rayuan terhadap perintah perbaikan, seperti yang diperuntukkan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan.

Perkara 83

Prosiding atas rayuan

1. Bagi maksud prosiding di bawah perkara 81 dan perkara ini, Kamar Rayuan hendaklah memiliki semua kuasa Kamar Perbicaraan.

2. Jika Kamar Rayuan mendapati bahawa prosiding yang dirayu tidak adil dengan cara yang mempengaruhi kebolehpercayaan keputusan atau hukuman, atau bahawa keputusan atau hukuman yang dirayu itu dipengaruhi secara material oleh kesalahan fakta atau kesalahan undang-undang atau prosedur, ia mungkin :

- (a) Membalikkan atau meminda keputusan atau hukuman; atau
- (b) Memerintahkan perbicaraan baharu di Kamar Perbicaraan yang berbeza.

Bagi tujuan ini, Kamar Rayuan boleh menyerahkan masalah fakta kepada Kamar Perbicaraan yang asal agar pihaknya boleh menentukan masalah dan melaporkannya dengan sewajarnya, atau dengan sendirinya boleh memanggil keterangan untuk menentukan masalah tersebut. Apabila keputusan atau hukuman itu telah diajukan rayuan hanya oleh orang yang disabitkan kesalahan, atau Pendakwa atas nama orang itu, maka penghakiman tersebut tidak boleh diubah sehingga menjejaskan kedudukannya.

3. Jika dalam rayuan terhadap hukuman, Mahkamah Rayuan mendapati bahawa hukuman tersebut tidak sebanding dengan jenayah, maka hukuman tersebut boleh mengubah hukuman menurut Bahagian 7.

4. Penghakiman Kamar Rayuan akan diambil oleh majoriti hakim dan akan disampaikan di mahkamah terbuka. Penghakiman hendaklah menyatakan sebab-sebab yang mendasarkannya. Apabila tidak ada persetujuan sebulat suara, keputusan Kamar Rayuan hendaklah mempunyai pandangan majoriti dan minoriti, tetapi hakim boleh menyampaikan pendapat yang terpisah atau tidak setuju mengenai persoalan undang-undang.

5. Kamar Rayuan boleh menjatuhkan hukum tanpa kehadiran orang yang dibebaskan atau disabitkan kesalahan.

Perkara 84

Penyemakan semula sabitan atau hukuman

1. Orang yang disabitkan bersalah atau, setelah kematiannya; pasangan, anak-anak, orang tua atau satu orang yang masih hidup pada masa kematian tertuduh yang telah diberi arahan bertulis secara jelas daripada tertuduh untuk mengemukakan tuntutan tersebut, atau Pendakwa bagi pihak orang itu, boleh memohon kepada Mahkamah Rayuan untuk menyemak penghakiman akhir bagi sabitan atau hukuman dengan alasan bahawa:

(a) Keterangan baharu telah dijumpai bahawa:

(i) Tidak tersedia pada saat perbicaraan, dan ketaktersediaan tersebut tidak sepenuhnya atau sebahagian disebabkan oleh pihak yang membuat permohonan; dan

(ii) Cukup penting jika dibuktikan dalam perbicaraan, ia mungkin akan menghasilkan keputusan yang berbeza;

(b) Baru ditemukan bahawa keterangan muktamad, yang diambil kira semasa perbicaraan dan padanya bergantung sabitan itu, adalah palsu, atau dipalsukan;

(c) satu atau lebih hakim yang turut serta dalam sabitan atau pengesahan atas tuduhan tersebut telah melakukan, dalam hal itu, suatu tindakan pelanggaran serius atau pelanggaran tugas dengan cukup berat untuk membenarkan pemecatan hakim tersebut atau hakim-hakim tersebut daripada jawatan di bawah perkara 46.

2. Kamar Rayuan akan menolak permohonan itu jika menganggapnya tidak berasas. Jika Kamar Rayuan menentukan bahawa permohonan itu mempunyai merit, ia boleh, sebagaimana sesuai:

- (a) Mengadakan sidang semula Kamar Perbicaraan yang asal;
- (b) Mengadakan Kamar Perbicaraan yang baharu; atau
- (c) Mempertahankan bidang kuasa atas perkara itu,

dengan tujuan untuk, setelah mendengar ahli-ahli dengan cara yang ditetapkan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan, memutuskan sama ada penghakiman tersebut sepatutnya disemak semula atau tidak.

Perkara 85

Pampasan kepada orang yang ditangkap atau disabitkan kesalahan

1. Sesiapa yang menjadi mangsa penangkapan atau penahanan yang tidak sah mempunyai hak untuk mendapat pampasan.
2. Apabila seseorang telah disabitkan atas kesalahan jenayah dengan keputusan muktamad, dan kemudiannya, sabitannya telah dibalikkan dengan alasan bahawa fakta baharu atau yang baru ditemui menunjukkan secara meyakinkan bahawa telah terjadi kesilapan penghakiman, orang tersebut yang telah menjalani hukuman akibat sabitan tersebut akan diberi ganti rugi menurut undang-undang, kecuali jika dibuktikan bahawa ketakdedahan fakta yang tidak diketahui pada waktunya adalah sepenuhnya atau sebahagiannya disebabkan olehnya.
3. Dalam keadaan luar biasa, apabila Mahkamah menemukan fakta-fakta konklusif yang menunjukkan bahawa telah terjadi kesilapan penghakiman yang berat dan nyata, mahkamah itu boleh atas budi bicaranya memberikan pampasan, menurut kriteria yang diperuntukkan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan, kepada seseorang yang telah dibebaskan daripada tahanan berikutan keputusan akhir pembebasan atau penghentian prosiding atas sebab itu.

BAHAGIAN 9. KERJASAMA ANTARABANGSA DAN BANTUAN KEHAKIMAN

Perkara 86

obligasi am untuk bekerjasama

Negara-negara Ahli hendaklah, menurut peruntukan Statut ini, bekerjasama sepenuhnya dengan Mahkamah dalam penyelidikan dan pendakwaan jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah.

Perkara 87

Permintaan bagi kerjasama: peruntukan am

1. (a) Mahkamah mempunyai kuasa untuk membuat permintaan kepada Negara-negara Ahli untuk bekerjasama. Permintaan tersebut hendaklah dihantar melalui saluran diplomatik atau saluran lain yang sesuai sebagaimana yang ditentukan oleh setiap Negara Ahli setelah disahkan, diterima, disetujui atau diakses.

Perubahan selanjutnya pada pelantikan hendaklah dilakukan oleh setiap Negara Ahli selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan.

(b) Apabila berkenaan, tanpa menjejaskan peruntukan subperenggan (a), permintaan juga boleh dikirimkan melalui Organisasi Kepolisian Jenayah Antarabangsa atau organisasi serantau yang bersesuaian.

2. Permintaan bagi bekerjasama dan segala dokumen yang menyokong permintaan tersebut hendaklah masukkan atau disertakan dengan terjemahan ke dalam bahasa rasmi Negara yang dikemukakan permintaan atau salah satu bahasa perbincangan di Mahkamah, menurut pilihan yang dibuat oleh Negara tersebut setelah disahkan, diterima, diluluskan atau diakses.

Perubahan selanjutnya pada pilihan ini hendaklah dibuat selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan.

3. Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah merahsiakan permintaan bagi kerjasama dan setiap dokumen yang mendukung permintaan tersebut, kecuali sejauh mana pengungkapan itu diperlukan untuk pelaksanaan permintaan tersebut.

4. Sehubungan dengan mana-mana permintaan bantuan yang disampaikan di bawah Bahagian ini, Mahkamah boleh mengambil langkah-langkah tersebut, termasuk langkah-langkah yang berkaitan dengan perlindungan maklumat, yang mungkin diperlukan untuk memastikan keselamatan atau kesejahteraan fizikal atau psikologi mana-mana mangsa, saksi-saksi berpotensi dan keluarga mereka. Mahkamah boleh meminta agar apa-apa maklumat yang disediakan di bawah Bahagian ini hendaklah diberikan dan ditangani dengan cara yang melindungi keselamatan dan kesejahteraan fizikal atau psikologi mana-mana mangsa, saksi yang berpotensi dan keluarga mereka.

5. (a) Mahkamah boleh mengundang mana-mana Negara yang bukan ahli dalam Statut ini untuk memberikan bantuan di bawah Bahagian ini berdasarkan pengaturan *ad hoc*, perjanjian dengan Negara tersebut atau dasar lain yang sesuai.

(b) Jika Negara yang tidak menjadi ahli dalam Statut ini, yang telah mengadakan pengaturan *ad hoc* atau perjanjian dengan Mahkamah, tidak bekerjasama dengan permintaan sesuai dengan pengaturan atau perjanjian tersebut, Mahkamah boleh dengan demikian memberitahu Majlis Negara-negara Ahli atau Majlis Keselamatan, jika Majlis Keselamatan merujukkan perkara itu kepada Mahkamah.

6. Mahkamah boleh meminta mana-mana organisasi antara kerajaan untuk memberikan maklumat atau dokumen. Mahkamah juga boleh meminta bentuk kerjasama dan bantuan lain

yang boleh disepakati dengan organisasi tersebut dan yang sesuai dengan kecekapan atau mandatnya.

7. Jika Negara Ahli gagal memenuhi permintaan untuk bekerjasama oleh Mahkamah yang bertentangan dengan peruntukan Statut ini, sehingga mencegah Mahkamah menjalankan fungsi dan kuasanya berdasarkan Statut ini, Mahkamah boleh membuat penemuan untuk itu dan merujuk perkara itu kepada Majlis Negara-Negara Ahli atau, kepada Majlis Keselamatan, jika Majlis Keselamatan merujuk perkara itu ke Mahkamah,.

Perkara 88

Ketersediaan prosedur di bawah undang-undang negara

Negara-negara Ahli hendaklah memastikan bahawa ada prosedur yang tersedia di bawah undang-undang negara mereka untuk semua bentuk kerjasama yang ditentukan di bawah Bahagian ini.

Perkara 89

Penyerahan orang ke Mahkamah

1. Mahkamah boleh menghantar permintaan untuk penangkapan dan penyerahan seseorang, bersama dengan bahan yang mendukung permintaan yang digariskan dalam perkara 91, ke mana-mana Negara di wilayah tempat orang itu boleh ditemukan dan akan meminta kerjasama Negara itu dalam penangkapan dan penyerahan orang seperti itu. Negara-negara Ahli hendaklah, menurut peruntukan Bahagian ini dan prosedur di bawah undang-undang negara mereka, mematuhi permintaan penangkapan dan penyerahan.

2. Jika orang yang dicari untuk menyerah mengajukan cabaran di hadapan mahkamah nasional berdasarkan prinsip ne bis in idem sebagaimana diperuntukkan dalam perkara 20, Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah segera berunding dengan Mahkamah untuk menentukan jika ada keputusan yang relevan mengenai kebolehterimaan. Sekiranya kes itu boleh diterima, Negara yang dikemukakan permintaan boleh meneruskan pelaksanaan permintaan tersebut. Jika keputusan kebolehterimaan tertunda, Negara yang dikemukakan permintaan boleh menunda pelaksanaan permintaan penyerahan orang tersebut sampai Mahkamah membuat keputusan untuk diterima.

3. (a) Negara Ahli hendaklah mengizinkan, menurut undang-undang prosedur nasionalnya, pengangkutan melalui wilayahnya seseorang yang diserahkan ke Mahkamah oleh Negara lain, kecuali jika transit melalui Negara itu akan menghalangi atau menunda penyerahan tersebut.

(b) Permintaan oleh Mahkamah untuk transit hendaklah disampaikan menurut perkara 87. Permintaan transit hendaklah mengandungi:

- (i) Penerangan tentang orang yang diangkut;
- (ii) Pernyataan ringkas mengenai fakta kes dan ciri undang-undang mereka; dan

- (iii) Waran tangkap dan penyerahan;
 - (c) Seseorang yang diangkut hendaklah ditahan dalam tahanan selama tempoh transit;
 - (d) Tiada kebenaran diperlukan jika orang itu diangkut melalui udara dan tidak ada pendaratan dijadualkan di wilayah Negara transit;
 - (e) Jika pendaratan yang tidak dijadualkan terjadi di wilayah Negara transit, Negara tersebut mungkin memerlukan permintaan untuk transit dari Mahkamah sebagaimana yang diperuntukkan dalam subperenggan (b). Negara transit hendaklah menahan orang yang diangkut hingga permintaan transit diterima dan transit dilaksanakan, dengan syarat penahanan untuk tujuan subperenggan ini tidak boleh diperpanjang melebihi 96 jam daripada pendaratan yang tidak dijadualkan kecuali permintaan itu diterima dalam waktu itu.
4. Jika orang yang dicari sedang didakwa atau sedang menjalani hukuman di Negara yang dikemukakan permintaan kerana jenayah yang berbeza daripada jenayah yang diserahkan kepada Mahkamah, Negara yang dikemukakan permintaan, setelah membuat keputusan untuk mengabulkan permintaan itu, hendaklah berunding dengan Mahkamah.

Perkara 90

Permintaan yang bersaing

1. Negara Ahli yang menerima permintaan daripada Mahkamah untuk menyerahkan seseorang berdasarkan perkara 89, jika negara itu juga menerima permintaan daripada mana-mana Negara lain untuk mengekstradisi orang yang sama kerana perlakuan yang sama yang menjadi asas jenayah yang kerananya Mahkamah meminta penyerahan orang itu, hendaklah memberitahu fakta itu kepada Mahkamah dan Negara yang mengemukakan permintaan.
2. Jika Negara yang mengemukakan permintaan merupakan Negara Ahli, Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah mengutamakan permintaan daripada Mahkamah jika:
 - (a) Mahkamah, berdasarkan perkara 18 atau 19, telah membuat penentuan bahawa kes yang penyerahan itu dicari boleh diterima dan penentuan itu mengambil kira penyiasatan atau pendakwaan yang dilakukan oleh Negara yang mengemukakan permintaan berkenaan dengan permintaannya untuk ekstradisi; atau
 - (b) Mahkamah membuat penentuan yang dijelaskan dalam subperenggan (a) sesuai dengan pemberitahuan Negara yang dikemukakan permintaan di bawah perenggan 1.
3. Jika suatu penentuan di bawah perenggan 2 (a) belum dibuat, Negara yang dikemukakan permintaan boleh, atas budi bicaranya, sementara menunggu keputusan Mahkamah di bawah perenggan 2 (b), terus menangani permintaan untuk mengekstradisi dari Negara yang mengemukakan permintaan tetapi tidak akan mengekstradisi orang tersebut sehingga Mahkamah memutuskan bahawa kes itu tidak boleh diterima. Penentuan Mahkamah hendaklah dibuat dengan kadar yang cepat.
4. Jika Negara yang mengemukakan permintaan adalah Negara yang bukan Ahli bagi Statut ini, Negara yang dikemukakan permintaan, jika tidak di bawah obligasi antarabangsa untuk

mengekstradisi orang itu ke Negara yang mengemukakan permintaan, hendaklah mengutamakan permintaan untuk penyerahan daripada Mahkamah, jika Mahkamah telah menentukan bahawa kes itu boleh diterima.

5. Jika suatu kes di bawah perenggan 4 belum ditentukan untuk diterima oleh Mahkamah, Negara yang dikemukakan permintaan boleh, atas budi bicaranya, boleh menangani permintaan untuk diekstradisi dari Negara yang mengemukakan permintaan.

6. Dalam hal jika perenggan 4 terpakai, kecuali Negara yang dikemukakan permintaan berada di bawah obligasi antarabangsa yang ada untuk mengekstradisi orang itu ke Negara yang mengemukakan permintaan yang bukan Ahli bagi Statut ini, Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah menentukan sama ada akan menyerahkan orang itu ke Mahkamah atau mengekstradisi orang tersebut ke Negara yang mengemukakan permintaan. Dalam membuat keputusannya, Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah mempertimbangkan semua faktor yang relevan, termasuk tetapi tidak terbatas kepada:

(a) Tarikh permintaan masing-masing;

(b) Kepentingan Negara yang mengemukakan permintaan termasuk, jika relevan, sama ada jenayah itu dilakukan di wilayahnya dan kewarganegaraan mangsa dan orang yang dicari; dan

(c) Kemungkinan penyerahan seterusnya antara Mahkamah dengan Negara yang mengemukakan permintaan.

7. Jika Negara Ahli yang menerima permintaan daripada Mahkamah untuk penyerahan seseorang juga menerima permintaan daripada mana-mana Negara untuk mengekstradisi orang yang sama untuk perlakuan selain yang merupakan jenayah yang kerananya Mahkamah meminta penyerahan orang itu :

(a) Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah, jika tidak berada di bawah obligasi antarabangsa yang ada untuk mengekstradisi orang itu ke Negara yang mengemukakan permintaan, mengutamakan permintaan daripada Mahkamah;

(b) Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah, jika berada di bawah obligasi antarabangsa yang ada untuk mengekstradisi orang itu ke Negara yang mengemukakan permintaan, menentukan sama ada akan menyerahkan orang itu ke Mahkamah atau mengekstradisi orang itu ke Negara yang mengemukakan permintaan. Dalam membuat keputusannya, Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah mempertimbangkan semua faktor yang relevan, termasuk tetapi tidak terbatas pada yang dinyatakan dalam perenggan 6, tetapi hendaklah memberikan pertimbangan khusus terhadap sifat dan beratnya tingkah laku yang dimaksudkan.

8. Jika berdasarkan pemberitahuan di bawah perkara ini, Mahkamah telah memutuskan suatu kes tidak boleh diterima, dan kemudian ekstradisi ke Negara yang mengemukakan permintaan ditolak, maka Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah memberitahu Mahkamah tentang keputusan ini.

Perkara 91

Kandungan permintaan bagi penangkapan dan penyerahan

1. Permintaan untuk penangkapan dan penyerahan hendaklah dibuat secara bertulis. Dalam kes mendesak, permintaan boleh dibuat oleh media apa pun yang mampu memberikan catatan tertulis, asalkan permintaan tersebut hendaklah disahkan melalui saluran yang ditentukan dalam perkara 87, perenggan 1 (a).

2. Dalam hal permintaan bagi penangkapan dan penyerahan diri orang yang telah dikeluarkan waran penangkapan oleh Kamar Pra-Perbicaraan berdasarkan perkara 58, permintaan tersebut hendaklah mengandungi atau didukung oleh:

(a) Maklumat yang menggambarkan orang yang dicari, cukup untuk mengenal pasti orang itu, dan maklumat mengenai kemungkinan lokasi orang itu;

(b) Satu salinan waran penangkapan; dan

(c) Apa-apa dokumen, pernyataan atau maklumat sebagaimana yang diperlukan untuk memenuhi syarat bagi proses penyerahan di Negara yang dikemukakan permintaan, kecuali syarat tersebut tidak akan lebih membebankan daripada yang terpakai untuk permintaan ekstradisi berdasarkan perjanjian atau pengaturan antara Negara yang dikemukakan permintaan dengan Negara-negara lain dan hendaklah, jika boleh, kurang membebankan, dengan mengambil kira sifat Mahkamah yang berbeza.

3. Dalam hal permintaan untuk penangkapan dan penyerahan diri seseorang yang telah disabitkan kesalahan, permintaan tersebut hendaklah mengandungi atau didukung oleh:

(a) Satu salinan waran tangkap bagi orang itu;

(b) Satu salinan penghakiman sabitan;

(c) Maklumat untuk menunjukkan bahawa orang yang dicari adalah yang disebut dalam penghakiman sabitan; dan

(d) Sekiranya orang yang dicari telah dijatuhkan hukuman, satu salinan hukuman yang dijatuhkan dan, dalam hal hukuman penjara, pernyataan mengenai apa-apa tempoh masa yang telah dijalani dan masa yang tinggal untuk dijalani.

4. Atas permintaan Mahkamah, Negara Ahli hendaklah berunding dengan Mahkamah, sama ada secara umum atau sehubungan dengan hal tertentu, berkenaan dengan apa-apa kehendak di bawah undang-undang negaranya yang mungkin terpakai di bawah perenggan 2 (c). Selama perundingan, Negara Ahli hendaklah menasihati Mahkamah tentang kehendak khusus undang-undang negaranya.

Perkara 92

Penangkapan sementara

1. Dalam kes-kes mendesak, Mahkamah boleh meminta penangkapan sementara orang yang dicari, sementara menunggu penyampaian permintaan penyerahan dan dokumen-dokumen yang mendukung permintaan tersebut sebagaimana ditentukan dalam perkara 91.
2. Permintaan penangkapan sementara hendaklah dibuat oleh mana-mana media yang mampu memberikan rekod bertulis dan hendaklah mengandungi:
 - (a) Maklumat yang menggambarkan orang yang dicari, cukup untuk mengenal pasti orang itu, dan maklumat mengenai kemungkinan lokasi orang itu;
 - (b) Pernyataan ringkas mengenai jenayah yang kerananya penangkapan orang itu akan dilakukan dan fakta-fakta yang disyaki menjadi unsur jenayah tersebut, termasuk, jika mungkin, tarikh dan lokasi jenayah itu;
 - (c) Pernyataan tentang kewujudan waran penangkapan atau penghakiman sabitan terhadap orang yang dicari; dan
 - (d) Pernyataan bahawa permintaan penyerahan orang yang dicari akan menyusul.
3. Seseorang yang ditangkap sementara boleh dibebaskan daripada tahanan jika Negara yang dikemukakan permintaan belum menerima permintaan penyerahan dan dokumen yang menyokong permintaan seperti yang ditentukan dalam perkara 91 dalam batas waktu yang ditentukan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan. Walau bagaimanapun, orang tersebut boleh bersetuju untuk menyerah diri sebelum tamat tempoh ini jika dibenarkan oleh undang-undang Negara yang dikemukakan permintaan. Dalam kes seperti itu, Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah menyerahkan orang itu ke Mahkamah secepat mungkin.
4. Kenyataan bahawa orang yang dicari telah dibebaskan daripada tahanan menurut perenggan 3 tidak akan memudaratkan penangkapan dan penyerahan orang itu berikutnya jika permintaan untuk menyerah dan dokumen-dokumen yang mendukung permintaan tersebut akan dikirimkan kemudian.

Perkara 93

Bentuk kerjasama lain

1. Negara-Negara Ahli hendaklah, menurut peruntukan Bahagian ini dan berdasarkan prosedur undang-undang negara, mematuhi permintaan Mahkamah untuk memberikan bantuan berikut berhubung dengan penyiasatan atau pendakwaan:
 - (a) Pengenalpastian dan keberadaan orang atau lokasi barang;
 - (b) Pengambilan keterangan, termasuk testimoni bersumpah, dan penyampaian keterangan, termasuk pendapat dan laporan pakar yang diperlukan, kepada Mahkamah;

- (c) Soal siasat mana-mana orang yang disiasat atau didakwa;
- (d) Penyampaian dokumen, termasuk dokumen kehakiman;
- (e) Memudahkan kehadiran orang secara sukarela sebagai saksi atau pakar di hadapan Mahkamah;
- (f) Pemindahan sementara orang sebagaimana yang diperuntukkan dalam perenggan 7;
- (g) Pemeriksaan tempat atau tapak, termasuk penggalian dan pemeriksaan tapak perkuburan;
- (h) Pelaksanaan pencarian dan penyitaan;
- (i) Penyediaan rekod dan dokumen, termasuk rekod dan dokumen rasmi;
- (j) Perlindungan mangsa dan saksi dan penyimpanan keterangan;
- (k) Pengenalpastian, penjejakan dan pembekuan atau penyitaan hasil, harta benda dan aset serta alat jenayah untuk tujuan perampasan akhirnya, tanpa menjejaskan hak *bona fide* pihak ketiga; dan
- (l) Apa-apa jenis bantuan lain yang tidak dilarang oleh undang-undang Negara yang dikemukakan permintaan, bertujuan untuk memudahkan penyiasatan dan pendakwaan jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah.

2. Mahkamah hendaklah mempunyai kuasa untuk memberikan jaminan kepada saksi atau pakar yang hadir di hadapan Mahkamah bahawa dia tidak akan didakwa, ditahan atau dikenakan sekatan kebebasan peribadi oleh Mahkamah sehubungan dengan apa-apa perbuatan atau peninggalan yang mendahului pemergian orang itu dari Negara yang dikemukakan permintaan.

3. Jika pelaksanaan langkah bantuan tertentu yang diperincikan di bawah perenggan 1 dilarang di Negara yang dikemukakan permintaan berdasarkan prinsip undang-undang asas sedia ada bagi pemakaian umum, maka Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah segera berunding dengan Mahkamah untuk cuba menyelesaikan hal itu. Dalam perundingan itu, pertimbangan hendaklah diberikan kepada sama ada bantuan itu boleh diberikan dengan cara lain atau tertakluk kepada syarat. Jika setelah berunding, hal tersebut tidak dapat diselesaikan, Mahkamah hendaklah mengubah permintaan tersebut sebagaimana perlu.

4. Selaras dengan perkara 72, Negara Ahli boleh menolak permintaan bantuan, secara keseluruhan atau sebahagian, hanya jika permintaan tersebut berkaitan dengan penghasilan apa-apa dokumen atau pendedahan keterangan yang berkaitan dengan keselamatan negaranya.

5. Sebelum menolak permintaan bantuan di bawah perenggan 1 (1), Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah mempertimbangkan sama ada bantuan itu boleh diberikan tertakluk kepada syarat yang ditentukan, atau sama ada bantuan itu boleh diberikan kemudian hari atau dengan cara lain, dengan syarat jika Mahkamah atau Pendakwa menerima bantuan itu tertakluk kepada syarat, Mahkamah atau Pendakwa hendaklah mematuhi.

6. Jika permintaan untuk bantuan ditolak, Negara Ahli yang dikemukakan permintaan hendaklah segera memberitahu Mahkamah atau Pendakwa tentang alasan penolakan tersebut.

7. (a) Mahkamah boleh meminta pemindahan sementara seseorang dalam tahanan untuk tujuan pengecaman atau untuk mendapatkan testimoni atau bantuan lain. Orang tersebut boleh dipindahkan jika syarat berikut dipenuhi:

- (i) Orang tersebut dengan rela hati memberikan persetujuan termaklumnya untuk pemindahan; dan
- (ii) Negara yang dikemukakan permintaan bersetuju untuk pemindahan, tertakluk kepada apa-apa syarat yang boleh dipersetujui oleh Negara dan Mahkamah.

(b) Orang yang dipindahkan hendaklah tetap dalam tahanan. Apabila tujuan pemindahan telah dipenuhi, Mahkamah akan mengembalikan orang itu tanpa berlengah-lengah ke Negara yang dikemukakan permintaan.

8. (a) Mahkamah hendaklah memastikan kerahsiaan dokumen dan maklumat, kecuali sebagaimana dikehendaki untuk penyiasatan dan prosiding yang dijelaskan dalam permintaan itu.

(b) Negara yang dikemukakan permintaan boleh, apabila perlu, mengirinkan dokumen atau maklumat kepada Pendakwa secara rahsia. Pendakwa boleh, selepas itu menggunakannya untuk tujuan menghasilkan keterangan baharu semata-mata.

(c) Negara yang dikemukakan permintaan boleh, dengan sendirinya atau atas permintaan Pendakwa, kemudiannya menyetujui pendedahan dokumen atau maklumat tersebut. Mereka kemudian boleh digunakan sebagai keterangan menurut peruntukan Bahagian 5 dan 6 serta selaras dengan Kaedah Prosedur dan Keterangan.

9. (a) (i) Sekiranya Negara Ahli menerima permintaan yang bersaing, selain untuk penyerahan atau ekstradisi, dari Mahkamah dan dari Negara lain berdasarkan obligasi antarabangsa, Negara Ahli hendaklah berusaha, setelah berunding dengan Mahkamah dan Negara lain, untuk memenuhi kedua permintaan tersebut, jika perlu dengan menanggungkan atau melampirkan syarat kepada satu atau permintaan yang lain.

- (ii) Jika tidak, permintaan yang bersaing hendaklah diselesaikan menurut prinsip yang ditetapkan dalam perkara 90.

(b) Bagaimanapun, jika permintaan dari Mahkamah berkaitan dengan maklumat, harta benda atau orang yang berada di bawah kawalan Negara ketiga atau organisasi antarabangsa berdasarkan perjanjian antarabangsa, Negara-negara yang dikemukakan permintaan hendaklah memberitahu Mahkamah dan Mahkamah akan mengarahkan permintaannya kepada Negara ketiga atau organisasi antarabangsa.

10. (a) Mahkamah boleh, atas permintaan, bekerjasama dengan dan memberikan bantuan kepada Negara Ahli yang melakukan penyiasatan kepada perbicaraan atau perbicaraan berhubung dengan perilaku yang merupakan jenayah dalam bidang kuasa Mahkamah atau yang merupakan jenayah serius di bawah undang-undang Negara yang mengemukakan permintaan.

(b) (i) Bantuan yang diberikan di bawah subperenggan (a) hendaklah merangkumi, antara lain:

a. Penyampaian pernyataan, dokumen atau jenis keterangan lain yang diperoleh semasa penyiasatan atau perbicaraan yang dijalankan oleh Mahkamah; dan

b. Soal siasat mana-mana orang yang ditahan dengan perintah mahkamah;

(ii) Dalam kes bantuan di bawah subperenggan (b) (i) a:

a. Jika dokumen atau jenis keterangan lain telah diperoleh dengan bantuan sebuah Negara, penyampaian tersebut memerlukan persetujuan Negara itu;

b. Jika pernyataan, dokumen atau jenis keterangan lain telah diberikan oleh saksi atau pakar, penyampaian tersebut hendaklah tertakluk kepada peruntukan perkara 68.

(c) Mahkamah boleh, dengan syarat-syarat yang ditetapkan dalam perenggan ini, menunaikan permintaan bantuan di bawah perenggan ini dari Negara yang bukan Ahli dalam Statut ini.

Perkara 94

Penangguhan pelaksanaan permintaan berkenaan siasatan atau pendakwaan yang sedang berjalan

1. Jika pelaksanaan permintaan segera akan mengganggu penyiasatan atau pendakwaan yang berlanjutan dari kes yang berbeza daripada yang berkaitan dengan permintaan tersebut, Negara yang dikemukakan permintaan boleh menunda pelaksanaan permintaan tersebut untuk jangka waktu yang disepakati dengan Mahkamah. Walau bagaimanapun, penangguhan tidak boleh lebih lama daripada yang diperlukan untuk menyelesaikan penyiasatan atau pendakwaan yang relevan di Negara yang dikemukakan permintaan. Sebelum membuat keputusan untuk menunda, Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah mempertimbangkan sama ada bantuan itu boleh segera diberikan tertakluk kepada syarat-syarat tertentu.

2. Jika keputusan untuk menangguhkan diambil menurut perenggan 1, Pendakwa boleh, bagaimanapun, mencari langkah-langkah untuk menyimpan keterangan, menurut perkara 93, perenggan 1 (j).

Perkara 95

Penangguhan pelaksanaan permintaan dari segi cabaran yang boleh diterima

Jika ada cabaran kebolehterimaan yang dipertimbangkan oleh mahkamah menurut perkara 18 atau 19, Negara yang dikemukakan permintaan boleh menunda pelaksanaan permintaan berdasarkan Bahagian ini sementara menunggu keputusan oleh mahkamah, kecuali jika Mahkamah memerintahkan secara khusus agar Pendakwa boleh mendapatkan pengumpulan keterangan sedemikian menurut perkara 18 atau 19.

Perkara 96

Isi permintaan untuk bentuk lain daripada bantuan di bawah perkara 93

1. Permintaan untuk bentuk bantuan lain yang disebut dalam perkara 93 hendaklah dibuat secara tertulis. Dalam kes mendesak, permintaan boleh dibuat oleh media apa pun yang mampu memberikan catatan tertulis, asalkan permintaan tersebut hendaklah disahkan melalui saluran yang ditentukan dalam perkara 87, perenggan 1 (a)
2. Permintaan tersebut, sebagaimana yang diterima pakai, mengandungi atau didukung oleh yang berikut:
 - (a) Pernyataan ringkas mengenai tujuan permintaan dan bantuan yang dicari, termasuk dasar perundangan dan asas permintaan tersebut;
 - (b) Sebanyak mungkin maklumat terperinci mengenai lokasi atau identifikasi mana-mana orang atau tempat yang mesti dijumpai atau dikenal pasti agar bantuan yang dicari dapat diberikan;
 - (c) Pernyataan ringkas mengenai fakta penting yang mendasari permintaan tersebut;
 - (d) Sebab dan perincian apa-apa prosedur atau kehendak yang perlu dipatuhi;
 - (e) Maklumat yang mungkin diperlukan berdasarkan undang-undang Negara yang dikemukakan permintaan untuk melaksanakan permintaan tersebut; dan
 - (f) Apa-apa maklumat lain yang relevan agar bantuan yang dicari dapat diberikan.
3. Atas permintaan Mahkamah, Negara Ahli hendaklah berunding dengan Mahkamah, sama ada secara umum atau berhubung dengan masalah tertentu, mengenai apa-apa kehendak di bawah hukum negaranya yang mungkin terpakai di bawah perenggan 2 (e). Selama perundingan, Negara Ahli hendaklah menasihati Mahkamah tentang kehendak khusus undang-undang negaranya.
4. Peruntukan perkara ini, jika diterima pakai, juga terpakai sehubungan dengan permintaan bantuan yang diajukan ke Mahkamah.

Perkara 97

Perundingan

Jika Negara Ahli menerima permintaan berdasarkan Bahagian ini sehubungan dengan itu mengenal pasti masalah-masalah yang boleh menghalangi atau mencegah pelaksanaan permintaan itu, Negara tersebut hendaklah berunding dengan Mahkamah tanpa penangguhan untuk menyelesaikan masalah tersebut. Masalah tersebut mungkin merangkumi, antara lain:

- (a) Maklumat tidak mencukupi untuk melaksanakan permintaan;
- (b) Dalam hal permintaan untuk menyerah, fakta bahawa walaupun usaha terbaik telah dilakukan, orang yang dicari tidak dapat ditemukan atau bahawa penyiasatan yang dilakukan telah memastikan bahawa orang di Negara yang dikemukakan permintaan ternyata bukan orang yang disebut dalam waran; atau
- (c) Hakikat bahawa pelaksanaan permintaan dalam bentuk semasanya akan menghendaki Negara yang dikemukakan permintaan supaya melanggar obligasi perjanjian yang sudah ada yang dilakukan sehubungan dengan Negara lain.

Perkara 98

Kerjasama berkenaan dengan penepian kekebalan dan persetujuan untuk menyerah

1. Mahkamah tidak boleh meneruskan permintaan bagi penyerahan atau bantuan yang mewajibkan Negara yang dikemukakan permintaan bertindak tidak selaras dengan obligasinya di bawah undang-undang antarabangsa berkenaan dengan Negara atau kekebalan diplomatik seseorang atau harta Negara ketiga, kecuali Mahkamah pertamanya boleh memperoleh kerjasama daripada Negara ketiga tersebut untuk penepian kekebalan.
2. Mahkamah tidak boleh meneruskan permintaan untuk menyerah yang mewajibkan Negara yang dikemukakan permintaan untuk bertindak tidak selaras dengan obligasi nya berdasarkan perjanjian antarabangsa yang mana persetujuan dari Negara pengirim diperlukan untuk menyerahkan seseorang dari Negara itu ke Mahkamah, kecuali Mahkamah terlebih dahulu boleh memperoleh kerjasama daripada negara pengirim untuk memberikan persetujuan bagi penyerahan tersebut.

Perkara 99

Pelaksanaan permintaan berdasarkan perkara 93 dan 96

1. Permintaan bantuan hendaklah dilaksanakan menurut prosedur yang relevan berdasarkan undang-undang Negara yang dikemukakan permintaan dan, kecuali dilarang oleh undang-undang tersebut, dengan cara yang ditentukan dalam permintaan itu, termasuk mengikuti prosedur yang dihuraikan di dalamnya atau mengizinkan orang yang ditentukan dalam permintaan untuk hadir dan membantu dalam proses pelaksanaan.

2. Dalam hal permintaan mendesak, dokumen atau keterangan yang dikemukakan sebagai tindak balas hendaklah, atas permintaan Mahkamah, dikirimkan segera.
3. Balasan daripada Negara yang dikemukakan permintaan hendaklah dihantar dalam bahasa dan bentuk asal negara itu.
4. Tanpa menjejaskan perkara-perkara lain di Bahagian ini, jika perlu bagi kejayaan pelaksanaan permintaan yang boleh dilaksanakan tanpa langkah-langkah wajib, termasuk secara khusus wawancara atau mengambil keterangan daripada seseorang secara sukarela, termasuk melakukannya tanpa kehadiran pihak berkuasa dari Negara Ahli yang dikemukakan permintaan jika penting untuk permintaan itu dilaksanakan, dan pemeriksaan tanpa pengubahsuaian tapak umum atau tempat umum lainnya, Pendakwa boleh terus melaksanakan permintaan tersebut di wilayah Negara sebagaimana berikut:
 - (a) Ketika Negara Ahli yang diminta adalah Negara di wilayah di tempat jenayah tersebut disyaki telah dilakukan, dan telah ada kepastian untuk diterima menurut perkara 18 atau 19, Pendakwa boleh secara langsung melaksanakan permintaan tersebut susulan semua kemungkinan perundingan dengan Negara Ahli yang dikemukakan permintaan;
 - (b) Dalam kes lain, Pendakwa boleh melaksanakan permintaan berikutnya setelah berunding dengan Negara Ahli yang dikemukakan permintaan dan tertakluk kepada syarat atau keprihatinan yang wajar yang ditimbulkan oleh Negara Ahli tersebut. Jika Negara Ahli yang dikemukakan permintaan mengenal pasti masalah dengan pelaksanaan permintaan menurut subperenggan ini, negara itu hendaklah, tanpa penundaan, berunding dengan Mahkamah untuk menyelesaikan masalah tersebut.
5. Peruntukan yang memungkinkan seseorang yang dibicarakan atau diperiksa oleh Mahkamah di bawah perkara 72 untuk merayu batasan yang dirangka untuk mencegah pengungkapan maklumat rahsia yang berkaitan dengan keamanan nasional juga hendaklah terpakai kepada pelaksanaan permintaan bantuan berdasarkan perkara ini.

Perkara 100

Kos

1. Kos biasa untuk pelaksanaan permintaan di wilayah Negara yang dikemukakan permintaan ditanggung oleh Negara itu, kecuali yang berikut, yang akan ditanggung oleh Mahkamah:
 - (a) Kos yang berkaitan dengan perjalanan dan keselamatan saksi dan pakar atau pemindahan di bawah perkara 93 orang yang ditahan;
 - (b) Kos terjemahan, alih bahasa dan transkripsi;
 - (c) Kos perjalanan dan sara hidup hakim, Pendakwa, Timbalan Pendakwa, Pendaftar, Timbalan Pendaftar dan kakitangan mana-mana badan Mahkamah;
 - (d) Kos setiap pendapat atau laporan pakar yang diminta oleh Mahkamah;

(e) Kos yang berkaitan dengan pengangkutan seseorang yang diserahkan ke Mahkamah oleh Negara yang menjaga; dan

(f) Setelah berunding, segala kos luar biasa yang mungkin timbul akibat pelaksanaan permintaan.

2. Peruntukan perenggan 1 hendaklah, sebagaimana sesuai, terpakai kepada permintaan daripada Negara-Negara Ahli kepada Mahkamah. Dalam hal itu, Mahkamah akan menanggung kos pelaksanaan yang biasa.

Perkara 101

Peraturan kepakaran

1. Seseorang yang diserahkan ke Mahkamah di bawah Statut ini tidak boleh dibicarakan, dihukum atau ditahan kerana perbuatan yang dilakukan sebelum menyerah, selain kelakuan atau kelakuan yang menjadi asas kepada jenayah yang menyebabkan orang itu diserahkan.

2. Mahkamah boleh meminta penepian kehendak perenggan 1 daripada Negara yang menyerahkan orang itu ke Mahkamah dan, jika perlu, Mahkamah hendaklah memberikan maklumat tambahan menurut perkara 91. Negara-Negara Ahli hendaklah memiliki kuasa untuk memberikan penepian kepada Mahkamah dan hendaklah berusaha untuk melakukannya.

Perkara 102

Penggunaan istilah

Bagi maksud Statut ini:

(a) "penyerahan" ertinya penyerahan seseorang oleh Negara kepada Mahkamah, menurut Statut ini.

(b) "ekstradisi" ertinya penyerahan seseorang oleh satu Negara kepada Negara lain seperti yang diperuntukkan oleh perjanjian, konvensyen atau perundangan negara.

BAHAGIAN 10. PENGUATKUASAAN

Perkara 103

Peranan Negara-negara dalam melaksanakan hukuman penjara

1. (a) Hukuman penjara hendaklah dijatuhkan di Negara yang ditentukan oleh Mahkamah dari daftar Negara-negara yang telah menunjukkan kepada Mahkamah kesediaan mereka untuk menerima orang yang dihukum.

(b) Pada saat menyatakan kesediaannya untuk menerima orang yang dihukum, sesebuah Negara boleh melampirkan syarat-syarat penerimaannya sebagaimana yang dipersetujui oleh Mahkamah dan selaras dengan Bahagian ini.

(c) Negara yang dilantik dalam suatu kes tertentu hendaklah segera memberitahu Mahkamah sama ada negara itu menerima pelantikan Mahkamah.

2. (a) Negara penguat kuasa hendaklah memberitahu Mahkamah tentang segala keadaan, termasuk pelaksanaan segala syarat yang dipersetujui di bawah perenggan 1, yang boleh mempengaruhi syarat atau tahap pemenjaraan. Mahkamah akan diberikan notis sekurang-kurangnya 45 hari mengenai apa-apa keadaan yang diketahui atau dijangka. Selama periode ini, Negara penagak hukum tidak akan mengambil tindakan yang boleh mempengaruhi obligasinya berdasarkan perkara 110.

(b) Jika Mahkamah tidak boleh menyetujui keadaan yang disebut dalam huruf (a), Mahkamah hendaklah memberitahu Negara penguat kuasa dan meneruskan tindakan menurut perkara 104, perenggan 1.

3. Dalam melaksanakan budi bicaranya untuk membuat pelantikan di bawah perenggan 1, Mahkamah hendaklah mempertimbangkan hal-hal berikut:

(a) Prinsip bahawa Negara-Negara Ahli hendaklah berkongsi tanggungjawab untuk menegakkan hukuman penjara, menurut prinsip pengagihan yang adil, seperti yang diperuntukkan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan;

(b) Pemakaian standard perjanjian antarabangsa yang diterima secara meluas yang mengatur perlakuan terhadap tahanan;

(c) Pandangan orang yang dihukum;

(d) Kewarganegaraan orang yang dihukum;

(e) Faktor lain yang berkaitan dengan keadaan jenayah atau orang yang dijatuhkan hukuman, atau penguatkuasaan hukuman yang berkesan, yang mungkin sesuai untuk melantik Negara penguatkuasaan.

4. Jika tidak ada Negara yang dilantik berdasarkan perenggan 1, hukuman penjara akan dijatuhkan di kemudahan penjara yang disediakan oleh Negara tuan rumah, selaras dengan syarat yang dinyatakan dalam perjanjian ibu pejabat yang disebut dalam perkara 3, perenggan 2. Dalam kes seperti itu, kos yang timbul akibat pelaksanaan hukuman penjara akan ditanggung oleh Mahkamah.

Perkara 104

Perubahan dalam pelantikan Negara penguatkuasaan

1. Mahkamah boleh, pada bila-bila masa, memutuskan untuk memindahkan orang yang dijatuhkan hukuman ke penjara Negara lain.

2. Seorang yang dihukum boleh, pada bila-bila masa, memohon kepada Mahkamah untuk dipindahkan dari Negara penguatkuasaan.

Perkara 105

Penguatkuasaan hukuman

1. Tertakluk kepada syarat-syarat yang mungkin ditentukan oleh sesebuah Negara menurut perkara 103, perenggan 1 (b), hukuman penjara akan mengikat Negara-Negara Ahli, yang tidak sama sekali akan mengubahnya.

2. Mahkamah sahaja berhak memutuskan apa-apa permohonan rayuan dan semakan. Negara penguatkuasaan tidak akan menghalang usaha permohonan sedemikian oleh orang yang dihukum.

Perkara 106

Penyeliaan penguatkuasaan hukuman dan syarat pemenjaraan

1. Penguatkuasaan hukuman penjara hendaklah di bawah pengawasan Mahkamah dan hendaklah selaras dengan standard perjanjian antarabangsa yang diterima secara meluas yang mengatur perlakuan terhadap tahanan.

2. Syarat-syarat pemenjaraan hendaklah diatur oleh undang-undang Negara penguatkuasaan dan hendaklah selaras dengan standard perjanjian antarabangsa yang diterima secara meluas yang mengatur perlakuan terhadap tahanan; tidak boleh sama sekali dalam apa-apa keadaan seperti itu lebih atau kurang baik daripada yang ada pada tahanan yang disabitkan dengan kesalahan yang serupa di Negara penguatkuasaan.

3. Komunikasi antara orang yang dijatuhkan hukuman dan Mahkamah tidak terganggu dan dirahsiakan.

Perkara 107

Pemindahan orang itu setelah selesai menjalani hukuman

1. Setelah selesai menjalani hukuman, seseorang yang bukan warganegara Negara penguatkuasaan boleh, menurut undang-undang Negara penguatkuasaan, dipindahkan ke Negara yang diwajibkan menerimanya, atau ke negara lain yang bersetuju untuk menerimanya, dengan mengambil kira segala keinginan orang itu untuk dipindahkan ke Negara itu, kecuali Negara penguat kuasa membenarkan orang tersebut untuk tetap berada di wilayahnya.

2. Jika tidak ada Negara yang menanggung biaya yang timbul daripada pemindahan orang itu ke Negara lain menurut perenggan 1, biaya tersebut akan ditanggung oleh Mahkamah.

3. Tertakluk kepada peruntukan perkara 108, Negara penguatkuasaan juga boleh, menurut undang-undang negaranya, mengekstradisi atau menyerahkan orang tersebut ke Negara yang telah meminta ekstradisi atau penyerahan orang tersebut untuk tujuan perbicaraan atau penguatkuasaan hukuman.

Perkara 108

Batasan pendakwaan atau hukuman atas kesalahan lain

1. Seorang yang dijatuhkan hukuman dalam jagaan Negara penguatkuasaan tidak akan dikenakan pendakwaan atau hukuman atau diekstradisikan ke Negara ketiga untuk apa-apa kelakuan yang dilakukan sebelum penyerahan orang itu ke Negara penguatkuasaan, kecuali pendakwaan, hukuman atau ekstradisi itu telah disetujui oleh Mahkamah atas permintaan Negara penguatkuasaan.

2. Mahkamah akan memutuskan perkara itu setelah mendengar pandangan orang yang dihukum.

3. Perenggan 1 hendaklah dihentikan penggunaannya jika orang yang dihukum kekal secara sukarela selama lebih daripada 30 hari di wilayah Negara penguatkuasaan setelah menjalani hukuman penuh yang dijatuhkan oleh Mahkamah, atau kembali ke wilayah Negara itu setelah meninggalkannya.

Perkara 109

Penguatkuasaan denda dan tindakan perampasan

1. Negara-negara Ahli hendaklah mengenakan denda atau perampasan yang diperintahkan oleh Mahkamah di bawah Bahagian 7, tanpa menjejaskan hak *bona fide* pihak ketiga, dan menurut prosedur undang-undang negara mereka.

2. Jika Negara Ahli tidak dapat melaksanakan perintah perampasan, negara itu hendaklah mengambil langkah-langkah untuk mendapatkan kembali nilai hasil, harta benda atau aset yang diperintahkan oleh Mahkamah untuk dirampas, tanpa prasangka terhadap hak *bona fide* pihak ketiga.

3. Harta tanah, atau hasil penjualan harta tanah atau, jika sesuai, penjualan harta benda lain, yang diperoleh oleh Negara Ahli sebagai akibat daripada penguatkuasaan penghakiman Mahkamah hendaklah diserahkan kepada Mahkamah.

Perkara 110

Semakan oleh Mahkamah mengenai pengurangan hukuman

1. Negara penguatkuasaan tidak akan membebaskan orang itu sebelum hukuman dijatuhkan oleh Mahkamah.

2. Mahkamah sahaja berhak memutuskan pengurangan hukuman, dan akan memutuskan perkara itu setelah mendengar rayuan orang itu.
3. Apabila orang itu telah menjalani dua pertiga daripada hukuman, atau 25 tahun dalam kes penjara seumur hidup, Mahkamah akan mengkaji semula hukuman tersebut untuk menentukan apakah hukuman itu akan dikurangkan. Kaji semula sedemikian tidak boleh dilakukan sebelum waktu tersebut.
4. Dalam kaji semulanya di bawah perenggan 3, Mahkamah boleh mengurangi hukuman jika mendapati ada satu atau lebih faktor berikut:
 - (a) Kesediaan awal dan berterusan orang itu untuk bekerjasama dengan Mahkamah dalam siasatan dan pendakwaannya;
 - (b) Bantuan sukarela orang itu dalam membolehkan penguatkuasaan penghakiman dan perintah Mahkamah dalam kes-kes lain, dan khususnya memberikan bantuan dalam mencari aset yang dikenakan perintah denda, perampasan atau pembaikan yang boleh digunakan untuk kepentingan mangsa; atau
 - (c) Faktor-faktor lain yang menunjukkan perubahan keadaan yang jelas dan signifikan yang cukup untuk membenarkan pengurangan hukuman, seperti yang diperuntukkan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan.
5. Jika Mahkamah memutuskan dalam kajian semula awalnya di bawah perenggan 3 bahawa tidak tepat untuk mengurangi hukuman tersebut, maka setelah itu Mahkamah akan memeriksa masalah pengurangan hukuman pada selang waktu tersebut dan menerapkan kriteria seperti yang diperuntukkan dalam Kaedah Prosedur dan Keterangan.

Perkara 111

Melarikan diri

Sekiranya seseorang yang disabitkan bersalah melarikan diri dari tahanan dan melarikan diri dari Negara penguatkuasaan, Negara tersebut boleh, setelah berunding dengan Mahkamah, meminta penyerahan orang tersebut dari Negara tempat orang itu berada berdasarkan pengaturan dua hala atau berbilang hala yang ada, atau boleh meminta agar Mahkamah menuntut penyerahan diri orang itu, menurut Bahagian 9. Mahkamah boleh mengarahkan agar orang itu diserahkan ke Negara tempat dia menjalani hukuman atau ke Negara lain yang ditetapkan oleh Mahkamah itu.

BAHAGIAN 11. MAJLIS NEGARA-NEGARA AHLI

Perkara 112

Majlis Negara-Negara Ahli

1. Dengan ini Majlis Negara-Negara Ahli bagi Statut ini ditubuhkan. Setiap Negara Ahli mesti mempunyai satu wakil dalam Majlis yang boleh disertai oleh pengganti dan penasihat.

Negara-negara lain yang telah menandatangani Statut ini atau Akta Akhir boleh menjadi pemerhati dalam Majlis.

2. Majlis hendaklah:

(a) Mempertimbangkan dan menggunakan, jika sesuai, cadangan Suruhanjaya Persiapan;

(b) Memberikan pengawasan pengurusan kepada Pejabat Presiden, Pendakwa dan Pendaftar mengenai pentadbiran Mahkamah;

(c) Mempertimbangkan laporan dan kegiatan Biro yang dibentuk di bawah perenggan 3 dan mengambil tindakan yang sewajarnya;

(d) Menimbangkan dan memutuskan belanjawan untuk Mahkamah;

(e) Memutuskan sama ada untuk mengubah jumlah hakim atau tidak, menurut perkara 36;

(f) Mempertimbangkan menurut perkara 87, perenggan 5 dan 7, setiap pertanyaan yang berkaitan dengan ketiadaan kerjasama;

(g) Melakukan fungsi lain yang selaras dengan Statut atau Kaedah Prosedur dan Keterangan.

3. (a) Majlis hendaklah mempunyai Biro yang terdiri daripada Presiden, dua Naib Presiden dan 18 anggota yang dipilih oleh Majlis untuk tempoh selama tiga tahun.

(b) Biro hendaklah mempunyai ciri perwakilan, dengan mempertimbangkan, khususnya, taburan geografi yang saksama dan perwakilan sistem perundangan utama dunia yang mencukupi.

(c) Biro akan bertemu sekerap yang diperlukan, tetapi sekurang-kurangnya sekali setahun. Biro akan membantu Majlis dalam melaksanakan tanggungjawabnya.

4. Majlis boleh menubuhkan badan-badan subsidiari seperti yang diperlukan, termasuk mekanisme pengawasan bebas untuk pemeriksaan, penilaian dan penyiasatan Mahkamah, untuk meningkatkan keberkesanan dan ekonominya.

5. Presiden Mahkamah, Pendakwa dan Pendaftar atau wakilnya boleh ikut serta, jika sesuai, dalam mesyuarat Majlis dan Biro.

6. Majlis akan bersidang di pusat Mahkamah atau di Ibu Pejabat Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu sekali setahun dan, apabila keadaan memerlukannya, mengadakan sesi khas. Kecuali dinyatakan selainnya dalam Statut ini, sesi khas akan diadakan oleh Biro atas inisiatif sendiri atau atas permintaan satu pertiga daripada Negara-Negara Ahli.

7. Setiap Negara Ahli mempunyai satu suara. Segala usaha hendaklah dilakukan untuk mencapai keputusan sebulat suara di Majlis dan di Biro. Sekiranya kesepakatan tidak dapat dicapai, kecuali sebagaimana yang dinyatakan dalam Statut:

(a) Keputusan mengenai hal-hal penting mesti disetujui oleh majoriti dua pertiga daripada mereka yang hadir dan mengundi dengan syarat bahawa majoriti mutlak Negara-Negara Ahli membentuk kuorum untuk mengundi;

(b) Keputusan mengenai hal-hal prosedur hendaklah diambil oleh sebilangan besar Negara Ahli yang hadir dan mengundi.

8. Negara Ahli yang tertunggak dalam pembayaran sumbangan kewangannya kepada kos Mahkamah tidak akan mempunyai suara dalam Majlis dan Biro jika jumlah tunggaknya sama atau melebihi jumlah sumbangan yang terhutang daripadanya selama dua tahun penuh sebelumnya. Meskipun demikian, Majlis boleh mengizinkan Negara Ahli tersebut untuk mengundi di Dewan dan di Biro jika berpuas hati bahawa kegagalan membayar disebabkan oleh keadaan yang di luar kawalan Negara Ahli.

9. Majlis hendaklah menerima pakai kaedah prosedurnya sendiri.

10. Bahasa rasmi dan bahasa kerja Majlis adalah bahasa Majlis Umum Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

BAHAGIAN 12. PEMBIAYAAN

Perkara 113

Peraturan Kewangan

Kecuali sebagaimana yang dinyatakan sebaliknya secara khusus, semua masalah kewangan yang berkaitan dengan Mahkamah dan pertemuan Majlis Negara-Negara Ahli, termasuk Biro dan badan-badan subsidiarinya, akan diatur oleh Statut ini dan Syarat dan Peraturan Kewangan yang diguna pakai oleh Majlis Negara-Negara Ahli.

Perkara 114

Pembayaran perbelanjaan

Perbelanjaan Mahkamah dan Majlis Negara-Negara Ahli, termasuk Biro dan badan-badan subsidiarinya, hendaklah dibayar daripada dana Mahkamah.

Perkara 115

Dana Mahkamah dan Majlis Negara-Negara Ahli

Perbelanjaan Mahkamah dan Majlis Negara-Negara Ahli, termasuk Biro dan badan-badan subsidiarinya, seperti yang diperuntukkan dalam belanjawan yang diputuskan oleh Majlis Negara-Negara Ahli, akan disediakan oleh sumber-sumber berikut:

(a) Sumbangan ternilai oleh Negara-negara Ahli;

(b) Dana yang disediakan oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, tertakluk kepada persetujuan Majlis Umum, khususnya berkaitan dengan perbelanjaan yang dikeluarkan kerana rujukan oleh Majlis Keselamatan.

Perkara 116

Sumbangan sukarela

Tanpa menjejaskan perkara 115, Mahkamah boleh menerima dan menggunakan, sebagai dana tambahan, sumbangan sukarela daripada Kerajaan, organisasi antarabangsa, individu, korporat dan entiti lain, sesuai dengan kriteria yang relevan yang diguna pakai oleh Majlis Negara-Negara Ahli.

Perkara 117

Penilaian sumbangan

Sumbangan Negara-Negara Ahli hendaklah dinilai menurut skala penilaian yang disepakati, berdasarkan skala yang diguna pakai oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu untuk belanjawan tetapnya dan disesuaikan selaras dengan prinsip-prinsip yang mendasari skala itu.

Perkara 118

Audit tahunan

Rekod, buku dan akaun Mahkamah, termasuk penyata kewangan tahunannya, akan diaudit setiap tahun oleh juruaudit bebas.

BAHAGIAN 13. FASAL AKHIR

Perkara 119

Penyelesaian pertikaian

1. Setiap perselisihan mengenai fungsi kehakiman Mahkamah hendaklah diselesaikan dengan keputusan Mahkamah.
2. Apa-apa pertikaian lain antara dua atau lebih Negara-negara Ahli yang berkaitan dengan pentafsiran atau penerapan Statut ini yang tidak diselesaikan melalui rundingan dalam waktu tiga bulan sejak dimulakannya akan dirujuk ke Majlis Negara-Negara Ahli. Majlis boleh dengan sendirinya berusaha untuk menyelesaikan perselisihan tersebut atau boleh membuat syor mengenai cara penyelesaian lebih lanjut daripada perselisihan tersebut, termasuk merujuk ke Mahkamah Keadilan Antarabangsa sesuai dengan Statut Mahkamah tersebut.

Perkara 120

Pengecualian

Tiada pengecualian boleh dibuat untuk Statut ini.

Perkara 121

Pindaan

1. Setelah tamat tempoh tujuh tahun dari mula berkuat kuasanya Statut ini, mana-mana Negara Ahli boleh mencadangkan pindaannya. Teks daripada setiap pindaan yang dicadangkan akan diserahkan kepada Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, yang akan mengedarkannya kepada semua Negara Ahli dengan segera.
2. Tidak lebih daripada tiga bulan dari tarikh pemberitahuan, Majlis Negara-Negara Ahli, pada pertemuan berikutnya, akan, dengan majoriti daripada mereka yang hadir dan mengundi, memutuskan sama ada akan menerima usul tersebut. Majlis boleh menangani usul itu secara langsung atau mengadakan Persidangan Kajian Semula sekiranya isu yang terlibat memerlukannya.
3. Penerimaan pakai suatu pindaan pada pertemuan Majlis Negara-Negara Ahli atau pada Persidangan Kajian Semula yang padanya persetujuan tidak dapat dicapai hendaklah memerlukan dua pertiga majoriti Negara-Negara Ahli.
4. Kecuali sebagaimana dinyatakan dalam perenggan 5, pindaan akan mula berkuat kuasa untuk semua Negara Ahli dalam tempoh satu tahun setelah instrumen ratifikasi atau penerimaan telah diserahkan kepada Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu oleh tujuh perlawanan daripada mereka.
5. Apa-apa pindaan terhadap perkara 5, 6, 7 dan B Statut ini akan mulai berkuat kuasa bagi Negara-Negara Ahli yang telah menerima pindaan tersebut satu tahun setelah penyerahan instrumen ratifikasi atau penerimaan mereka. Berkenaan dengan Negara Ahli yang belum menerima pindaan tersebut, Mahkamah tidak akan melaksanakan kuasanya mengenai jenayah yang dilindungi oleh pindaan tersebut ketika dilakukan oleh warga Negara Ahli tersebut atau di wilayahnya.
6. Meskipun terdapat perkara 127, perenggan 1, jika suatu pindaan telah diterima oleh tujuh per delapan Negara Ahli menurut perenggan 4, mana-mana Negara Ahli yang tidak menerima pindaan tersebut boleh menarik diri daripada Statut ini dengan segera, tetapi tertakluk kepada perkara 127, perenggan 2, dengan mengemukakan notis selewat-lewatnya satu tahun setelah pindaan tersebut mula berkuat kuasa.
7. Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu hendaklah mengedarkan kepada semua Negara Ahli apa-apa pindaan yang diterima pakai dalam mesyuarat Majlis Negara-negara Ahli atau pada Persidangan Kajian Semula.

Perkara 122

Pindaan terhadap peruntukan yang bersifat institusional

1. Pindaan terhadap peruntukan Statut ini yang bersifat institusional secara eksklusif, iaitu, perkara 35, perkara 36, perenggan 8 dan 9, perkara 37, perkara 38, perkara 39, perenggan 1 (dua ayat pertama), 2 dan 4, perkara 42, perenggan 4 hingga 9, perkara 43, perenggan 2 dan 3, dan perkara 44, 46, 47 dan 49, boleh diusulkan pada bila-bila masa, tanpa mengira perkara 121, perenggan 1, oleh Negara Ahli mana pun. Teks apa-apa cadangan pindaan akan diserahkan kepada Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu atau orang lain yang dilantik oleh Majlis Negara-Negara Ahli yang akan segera mengedarkannya kepada semua Negara Ahli dan kepada pihak lain yang menyertai Majlis.
2. Pindaan berdasarkan perkara ini yang mana kesepakatan tidak dapat dicapai hendaklah diterima oleh Majlis Negara-Negara Ahli atau oleh sebuah Persidangan Kajian Semula, oleh majoriti dua pertiga daripada Negara-negara Ahli. Pindaan tersebut hendaklah mula berkuat kuasa untuk semua Negara Ahli enam bulan setelah diterima oleh Majlis atau, mengikut hal keadaan itu, oleh Persidangan.

Perkara 123

Kajian semula Statut

1. Tujuh tahun setelah Statut ini mula berkuat kuasa, Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu akan mengadakan Persidangan Kajian Semula untuk mempertimbangkan apa-apa pindaan pada Statut ini. Kajian semula tersebut mungkin termasuk, tetapi tidak terbatas kepada, daftar jenayah yang terkandung dalam perkara 5. Persidangan ini terbuka untuk mereka yang menyertai Majlis Negara-negara Ahli dan dengan syarat yang sama.
2. Pada bila-bila masa sesudahnya, atas permintaan Negara Ahli dan untuk tujuan yang dinyatakan dalam perenggan I, Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, setelah mendapat persetujuan oleh sebahagian besar Negara-negara Ahli, mengadakan Persidangan Kajian Semula.
3. Peruntukan perkara 121, perenggan 3 hingga 7, hendaklah terpakai bagi penerimgunaan dan penguatkuasaan mana-mana pindaan pada Statut yang dipertimbangkan dalam sebuah Persidangan Kajian Semula.

Perkara 124

Peruntukan Peralihan

Walau apa pun yang terdapat dalam perkara 12, perenggan 1 dan 2, sesebuah Negara, setelah menjadi ahli bagi Statut ini, boleh menyatakan bahawa, selama tujuh tahun setelah Statut ini mula berkuat kuasa untuk Negara yang berkenaan, negara tersebut tidak menerima bidang kuasa Mahkamah sehubungan dengan kategori jenayah yang disebut dalam perkara 8 ketika suatu jenayah disyaki telah dilakukan oleh warganya atau di wilayahnya. Perisytiharan berdasarkan perkara ini boleh ditarik balik pada bila-bila masa. Peruntukan perkara ini akan

dikaji semula pada Persidangan Kajian Semula yang diadakan menurut perkara 123, perenggan 1.

Perkara 125

Tandatangan, ratifikasi, penerimaan, kelulusan atau kesertaan

1. Statut ini hendaklah dibuka untuk penandatanganan oleh semua Negara di Rom, di ibu pejabat Pertubuhan Makanan dan Pertanian Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, pada 17 Julai 1998. Selepas itu, Statut ini tetap terbuka untuk penandatanganan di Rom di Kementerian Luar Negeri Itali sehingga 17 Oktober 1998. Selepas tarikh tersebut, Statut akan tetap dibuka untuk penandatanganan di New York, di Ibu Pejabat Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, sehingga 31 Disember 2000.
2. Statut ini tertakluk kepada ratifikasi, penerimaan atau kelulusan oleh Negara-negara penandatangan. Instrumen ratifikasi, penerimaan atau kelulusan hendaklah disimpan dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.
3. Statut ini terbuka untuk kesertaan oleh semua Negara. Instrumen kesertaan hendaklah disimpan dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

Perkara 126

Mula berkuat kuasa

1. Statut ini akan mula berkuat kuasa pada hari pertama dalam bulan yang menyusul 60 hari selepas tarikh penyimpanan instrumen ratifikasi, penerimaan, kelulusan atau kesertaan yang ke-60 dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.
2. Bagi setiap Negara yang mengesahkan, menerima, meluluskan atau menyetujui Statut ini setelah penyimpanan instrumen ratifikasi, penerimaan, persetujuan atau kesertaan yang ke-60, Statut ini akan mula berkuat kuasa pada hari pertama dalam bulan yang menyusul 60 hari setelah penyimpanan instrumen ratifikasi, penerimaan, kelulusan atau kesertaannya dibuat oleh Negara tersebut.

Perkara 127

Penarikan Diri

1. Negara Ahli boleh, dengan pemberitahuan bertulis yang ditujukan kepada Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, menarik diri daripada Statut ini. Penarikan diri akan mula berkuat kuasa satu tahun selepas tarikh penerimaan pemberitahuan, melainkan jika pemberitahuan itu menetapkan tarikh terkemudian.
2. Sesebuah Negara tidak akan dilepaskan, dengan alasan penarikan dirinya, daripada obligasi yang timbul daripada Statut ini ketika negara itu adalah Ahli bagi Statut, termasuk segala obligasi kewangan yang mungkin timbul. Penarikan dirinya tidak akan mempengaruhi

kerjasama dengan Mahkamah berkaitan dengan penyiasatan dan prosiding jenayah yang berhubung dengannya Negara yang mengundurkan diri mempunyai kewajiban untuk bekerjasama dan yang telah dimulakan sebelum tarikh penarikan diri itu mula berkuat kuasa, dan juga tidak akan mempengaruhi apa-apa cara pertimbangan berterusan mengenai apa-apa perkara yang sudah dipertimbangkan oleh Mahkamah sebelum tarikh penarikan diri itu mula berkuat kuasa.

Perkara 128

Ketulenan teks

Dokumen asal Statut ini, dengan teks terjemahannya dalam bahasa Arab, Mandarin, Inggeris, Perancis, Rusia dan Sepanyol adalah sama tulen, hendaklah disimpan dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, yang akan menghantar salinannya yang disahkan kepada semua Negara.

PADA MENYAKSIKANNYA, penandatanganan di bawah ini, yang diberi kuasa oleh Kerajaan masing-masing, telah menandatangani Statut ini.

DIBUAT di Rom, pada 17 hari bulan Julai 1998.

Saya dengan ini mengesahkan bahawa teks sebelum ini ialah salinan sebenar bagi Statut Rom Mahkamah Jenayah Antarabangsa, dibuat di Rom pada 17 Julai 1998, yang dokumen asalnya disimpan dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

Bagi pihak Setiausaha Agung
Penasihat Undang-Undang
Setiausaha Agung Bahagian
Hal Ehwal Undang-Undang)

Hans Corell

Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, New York
29 September 1998

XVIII – 10 (Versi dibetulkan)
Ogos 2000